

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,
UDGIVEN I AARET 1877.

C. No. 9.

BERETNINGER

OM

NORGES FISKERIER

I AARET 1875.

UDGIVNE AF

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

C. No. 9.

BERETNINGER

OM

NORGES FISKERIER

I AARET 1875.

UDGIVNE AF

DET STATISTISKE CENTRALBUREAU.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

1877.

Indledning.

Beretningerne om Fiskeribedriften i 1875, som man herved fremlægger, omfatte de samme Slags Fiskerier, som vare Gjenstand for Behandling i det i f. A. udgivne Hefte for 1873 og 1874, altsaa alle, der ikke maa henføres til det daglige Fiske, og de omhandle dem i omtrent samme Udstrækning som dette. Hermed vil Fiskeristatistiken i sin nuværende Skikkelse, hvorunder den væsentlig indskrænker sig til en Bearbejdelse af de i Beretningerne meddelte Op-gaver over Bruttoudbytte, opfiskede Mængder og de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser, være afsluttet, idet man fra og med Aaret 1876 paa Grundlag af fuldstændigere schematiske Oplysninger antagelig vil erholde en udførligere Fiskeristatistik, der bedre vil svare til sin Gjenstands Be-tydning i Rækken af de nationale Erhvervskilder.

Materialierne, saaledes som de nu foreligge, give for-øvrigt heller ikke altid Oplysning om de tre ovennævnte Hoveddata. I disse Tilfælde, som dog høre til Undtagelser, har man været henvist til Sandsynlighedsberegninger for at erholde et samlet Resultat.

Som Anhang har man troet det af Interesse at se optaget en Indberetning fra de forenede Rigers General-konsul i London om det skotske Sildefiske i 1875. Der-imod maa man beklage, at man, endskjønt Henvendelse er skeet til Sagkyndige, ikke er istand til at levere Oplys-ninger om Resultaterne af de fra det søndenfjeldske Norge i samme Aar udgaaede Expeditioner efter Sælfangst, hvilket man i tidligere Aargange efter velvillig givne Meddelelser har kunnet gjøre for Aarene 1868—74.

Man hidsætter først den sædvanlige, fra Handelsstatistiken hentede, **Oversigtstabel over Udførselen af Fiskevarer siden 1856: *)**

Fiskevarer. (Produits de la pêche).	I Gennemsnit for Aarene				I hvert af Aarene				
	1856-60.	1861-65.	1866-70.	1871-75.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.
a. Mængde (Quantité).									
1. Vaarsild (hareng d'hiver) Tønder	446800	605500	463900	72280	89200	174300	71800	17800	8300
2. Anden Sild (hareng autre) —	150000	203400	402300	824180	542700	1074700	697600	919500	886400
3. Ansjoser (anchois) . . . Dunker	10800	15100	32400	70560	44200	65200	72100	102900	68400
4. Tørfisk (morue et autre poisson séché) . . . . . Centner	276300	266600	318100	367600	316900	350300	368000	385500	417300
5. Klipfisk (morue séchée salée) —	383000	393700	521300	603580	502700	619600	559500	599600	736500
6. Anden saltet Fisk (poisson salé autre) . . . . . Tønder	61300	50600	49300	69500	60400	65500	70500	69400	81700
7. Tran (huile de morue) . . . —	59600	63100	85600	104120	89500	107700	105100	103400	114900
8. Rogn (rogue) . . . . . —	28500	31900	36900	40700	31000	45700	45300	32400	49100
9. Fiskeguano (engrais de poisson) . . . . . Centner	1300	7500	13900	40060	8200	22700	38900	54500	76000
10. Fersk Fisk (poisson frais) — Lax (saumon) . . . —	300	38400	2200	3700	3200	2900	4300	2900	5300
11. Do. Makrel og anden (maquereau et autre) . . . —			62500	59200	71800	70100	66700	47900	39500
12. Lax, røget (saumon fumé) —	100	32	22	19	15	11	1	56	12
13. Hummer (homards) . . . Tusinder	900	1500	1500	920	1045	1016	920	749	881
Oversigt:									
1—3. Sildefiskerier*) . . . Centner	1194300	1618800	1734300	1797200	1266500	2501900	1543000	1880800	1793500
4—9. Torskfiskerier*) . . . —	989700	992600	1237400	1847600	1227000	1482000	1470300	1500700	1776400
10—13. Andre Fiskerier*) . . . —	9400	53300	79500	72100	85500	83200	80200	58300	53600
Ialt Centner	2193400	2664700	3051200	3716900	2579000	4067100	3093500	3439800	3623500
b. Værdi (Valeur).									
	Tusinder af Kr.								
1. Vaarsild (hareng d'hiver) . . . —	-	-	7400	1218	1820	2161	1579	391	139
2. Anden Sild (hareng autre) . . . —	-	-	6244	13545	9553	15644	14048	17240	11242
3. Ansjoser (anchois) . . . . . —	-	-	84	176	124	162	193	237	164
4. Tørfisk (morue et autre poisson séché) . . . . . —	-	-	4160	6035	5840	5647	6034	6115	6541
5. Klipfisk (morue séchée salée) —	-	-	7660	10015	8391	9420	9551	10757	11958
6. Anden saltet Fisk (poisson salé autre) . . . . . —	-	-	330	706	505	598	818	672	935
7. Tran (huile de morue) . . . . . —	-	-	4960	5692	5540	6136	5742	5320	5721
8. Rogn (rogue) . . . . . —	-	-	1470	1740	991	1591	2210	1827	2081
9. Fiskeguano (engrais de poisson) . . . . . —	-	-	115	380	82	227	389	502	699
10. Fersk Fisk (poisson frais) — Lax (saumon) . . . —	-	-	165	293	269	245	374	208	368
11. Do. Makrel og anden (maquereau et autre) . . . —	-	-	440	564	718	589	613	479	424
12. Lax, røget (saumon fumé) —	-	-	1.6	1.7	1.2	0.8	-	5.6	1.2
13. Hummer (homards) . . . . . —	-	-	290	283	251	276	272	285	331
Oversigt:									
1—3. Sildefiskerier . . . Tus. af Kr.	-	-	13728	14939	11497	17967	15820	17868	11544
4—9. Torskfiskerier . . . —	-	-	18695	24568	21350	23619	24744	25192	27935
10—13. Andre Fiskerier . . . —	-	-	897	1142	1238	1111	1260	978	1124
Ialt Tus. Kr.	-	-	33320	40649	34085	42697	41824	44038	40603
*) I Tabellen er ikke optaget følgende Udførselsgjenstande: Røget Sild, hvoraf udførtes i 1875 for 25200 Kr., Fiskemaver med en Udførselsværdi af 4000 Kr. og Fiskemel, hvoraf Udførselsværdien var 400 Kr.									
**) 1 Tønde Sild er regnet lig 200 Pd., 1 Tønde Tran lig 216 Pd., 1 Tønde Rogn lig 275 Pd., 1 Dunk Ansjos lig 6 Pd. og 1 Hummer lig 1 Pd.									

Gruppen «Anden Sild» opløses saaledes som efterfølgende Tabel viser:

Sorter.	Udført Kvantum.					Udførselens Værdi.				
	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tus. af Kr.	Tus. af Kr.	Tus. af Kr.	Tus. af Kr.	Tus. af Kr.
Storsild	207000	637000	293800	346500	277600	4300	8920	6698	8217	6440
Blandsild	1000	1000	11200	100	2100	12	8	156	2	22
Fedsild	290000	381000	372100	545800	591800	4880	6092	6997	8733	10416
Brisling	45000	30000	20500	20700	13600	356	192	197	174	136
Sild, ikke særskilt opgivet	-	23800	-	6400	1300	-	380	-	114	24
Summa	543000	1072800	697600	919500	886400	9548	15592	14048	17240	17038

Hertil kommer røget Sild i 1871 491 Centner til en Værdi af 4800 Kr., i 1872 5179 Centner til en Værdi af 51600 Kr., i 1873 4181 Centner til en Værdi af 50000 Kr., i 1874 7116 Centner til en Værdi af 99600 Kr. og i 1875 1797 Centner til en Værdi af 25200 Kroner.

De **Priser**, der ere betalte ved Udførselen, gjør følgende Tabel Rede for:

(*Prix de produits de la pêche*).

Fiskevarer (<i>Espèce de produit</i>).	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Vaarsild } . . . . . pr. Tønde	20.4	12.4	22.0	22.0	16.8
Storsild } (<i>hareng d'hiver</i>) . . . . . —	20.8	14.0	22.8	22.8	23.2
Blandsild } . . . . . —	12.8	10.8	14.0	15.2	10.0
Fedsild } (<i>hareng d'été</i>) . . . . . —	16.8	16.0	18.8	16.0	17.6
Brisling } . . . . . —	8.0	6.4	9.6	8.4	10.0
Tørfisk (<i>morue et autre poisson séché</i>) . . . . . pr. Centner	18.4	16.0	16.4	16.0	16.0
Klipfisk (<i>morue séchée salée</i>) . . . . . —	16.8	15.2	17.2	18.0	16.4
Tran (<i>huile de morue</i>) . . . . . pr. Tønde	62.0	56.8	54.8	51.6	49.6
Rogn (<i>rogue</i>) . . . . . —	32.0	34.8	48.8	56.4	42.4
Fiskegüano (<i>engrais de poisson</i>) . . . . . pr. Centner	10.0	10.0	10.0	9.2	9.2
Fersk Fisk (<i>poisson frais</i>); Lax (<i>saumon</i>) . . . . . —	83.6	83.2	86.0	72.0	70.0
Do. Makrel og anden (<i>maquereau et autre</i>) . . . . . —	10.0	8.4	9.2	10.0	10.4
Hummer (<i>homards</i>) . . . . . pr. Tusinde	240.0	272.0	281.6	362.0	361.0
Overhovedet:					
Produkter af Sildefiskerier . . . . . pr. Centner	9.2	7.2	10.4	9.2	6.4
— Torskefiskerier . . . . . —	17.6	16.0	16.8	16.8	15.7
— andre Fiskerier . . . . . —	14.4	13.2	15.6	16.8	21.0
I det Hele pr. Centner	13.2	10.4	13.6	12.8	11.2

De Opgaver, som Beretningerne frembyde til Opgjør af Værdiudbyttet af Fiskerierne i 1875, ere sammenstillede i efterstaaende Tabel, der foruden at vise Udbyttet af hvert enkelt Slags Fiskeri tillige oplyser Værdien af

de Fiskerier, der ere drevne inden hvert af de Amter og Fogderier, hvorom der kan være Spørgsmaal. Det er selvfølgelig Bruttoudbyttet, beregnet efter de paa Fiskepladsene betalte Priser, som der her er Tale om:

Landsdele, hvor Fisket er foregaaet.	Værdi af de forskellige Slags Fiskerier i 1875, angivet i Tusinder af Kroner.										Samlet Værdi af alle Fiskerier Tus. Kr.
	Sildfiskerier *)			Torske- og Seifiskerier m. m.			Andre Fiskerier.				
	Vaar-sild-fiske.	Fedsild-(incl. Bris-ling-)fiske.	Ialt.	Vinter- og Vaar-torsk-fiske.	Sommerfiskerier efter Torsk, Sei, Lange m. m.	Ialt	Makrel-fiske.	Lax- og Sørret-fiske.	Hummer-fiske.	Ialt.	
I. Rigets Bygder	25	5633	5658	15405	1270	16675	719	407	337	1463	23796
II. Bygderne amtsvis:											
Smaalenene	-	4	4	-	10	10	24	3	20	47	61
Jarlsberg og Laurvik	-	6	6	-	-	-	154	29	27	210	216
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	8	-	3	11	11
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	40	20	38	98	98
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	291	120	138	549	549
Stavanger	-	64	64	-	2	2	195	35	75	305	371
Søndre Bergenhus	25	182	207	-	49	49	7	30	26	63	319
Nordre Bergenhus	-	20	20	186	12	198	-	15	10	25	243
Romsdal	-	206	206	2484	84	2568	-	40	-	40	2814
Søndre Thronhjelm	-	536	536	432	44	476	-	114	-	114	1126
Nordre Thronhjelm	-	3336	3336	300	66	366	-	*	-	-	3702
Nordland	-	765	765	8411	203	8614	-	-	-	-	9379
Tromsø	-	504	504	266	185	451	-	1	-	1	956
Finmarken	-	10	10	3326	615	3941	-	-	-	-	3951
III. Bygderne fogderivis:											
Ide og Marker	-	2	2	-	6	6	24	2	15	41	49
Mosse	-	2	2	-	4	4	*	1	5	6	12
Jarlsberg	-	6	6	-	**	-	127	23	8	158	164
Laurvik	-	-	-	-	-	-	27	6	19	52	52
Bamble	-	-	-	-	-	-	8	-	3	11	11
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	40	20	38	98	98
Mandal	-	-	-	-	-	-	123	84	109	316	316
Lister	-	-	-	-	-	-	168	36	29	233	233
Jæderen og Dalerne	-	23	23	-	-	-	144	18	45	207	230
Ryfylke	-	41	41	-	2	2	51	17	30	98	141
Søndhordland	8	21	29	-	5	5	6	6	13	25	59
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	4
Nordhordland	17	161	178	-	44	44	1	20	13	34	256
Sogn	-	10	10	-	12	12	-	5	2	7	29
Sønd- og Nordfjord	-	10	10	186	**	186	-	10	8	18	214
Søndmøre	-	117	117	1220	41	1261	-	11	-	11	1389
Romsdal	-	25	25	b. 304	25	329	-	8	-	8	362
Nordmøre	-	64	64	960	18	978	-	21	-	21	1063
Strinden og Selbu	-	136	136	-	-	-	-	20	-	20	156
Fosen	-	400	400	432	44	476	-	64	-	64	940
Orkedalen	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8	8
Guldalen	-	-	-	-	-	-	-	22	-	22	22
Inderøen	-	24	24	-	-	-	-	-	-	-	24
Namdalen	-	3312	3312	300	66	366	-	1)	-	-	3678
Søndre Helgeland	-	160	160	52	12	64	-	-	-	-	224
Nordre Helgeland	-	169	169	212	-	212	-	-	-	-	381
Salten	-	245	245	-	-	-	-	-	-	-	245
Lofoten og Vesteraalen	-	191	191	2)8147	191	8338	-	-	-	-	8529
Senjen og Tromsø	-	504	504	266	185	451	-	1	-	1	956
Alten	-	10	10	76	40	116	-	-	-	-	126
Hammerfest	-	-	-	612	390	1002	-	-	-	-	1002
Tanen	-	-	-	1084	70	1154	-	-	-	-	1154
Vardø	-	-	-	1362	60	1422	-	-	-	-	1422
Varanger	-	-	-	192	55	247	-	-	-	-	247

*) Storsildfiske forefaldt ikke i 1875, af Blandsild opfiskedes kun for ca. 4000 Kr. i Listers Fogderi. **) Hertil er i Beretningerne henført for Jarlsberg en opfisket Værdi af 53000 Kr. og for Sønd- og Nordfjord af 24000 Kr., hvilke Værdier imidlertid ikke ere opførte i Tabellen, da de paagjældende Fiskerier efter de meddelte Oplysninger maa henregnes til det daglige Fiske, som ellers ikke er taget med. 1) Om Størrelsen af Udbyttet af Laxefisket i Namdalen mangler Opgave. 2) Heraf kommer paa Opsynsdistriktet i Opsynstiden 6971, paa Fisket udenfor samme Distrikt og i dette efter Opsynstidens Slutning 1176 Tus. Kr. Værdien for Opsynsdistriktet er beregnet efter Priserne, saaledes som de i Tabellen i Beretningerne Side 10 ere angivne særskilt for Garn-, Line- og Dybsagnfisk. Man er herved kommen til et andet og nøiagtigere Resultat end Amtmanden i Nordlands Amt (se Beretningerne Side 49).

Den samlede Værdi af Fiskerierne udgjorde saaledes i 1875 23,796,000 Kr. Til Sammenligning hermed meddeles en Opgave over Værdien i hvert af Aarene 1866—1874 samt gennemsnitlig for Femaarene 1866—1870 og 1871—1875 og i Tiaaret 1866—1875:

1866 . . .	20,656,000 Kroner.
1867 . . .	21,792,000 —
1868 . . .	20,080,000 —
1869 . . .	18,644,000 —
1870 . . .	20,816,000 —

1871 . . .	25,304,000 Kroner.
1872 . . .	22,556,000 —
1873 . . .	24,904,000 —
1874 . . .	23,320,000 —
1875 . . .	23,796,000 —
1866—70 . . .	20,400,000 —
1871—75 . . .	24,000,000 —
1866—75 . . .	22,200,000 —

Hvad angaar Værdierne af hvert enkelt af de anførte Fiskerier i 1875, da stillede disse sig i Forhold til de foregaaende Aars saaledes:

Aar.	Værdi af nedenstaaende Fiskerier, angivet i Tusind Kroner.									
	Vaarsildfiske.	Blandsildfiske.	Fedsildfiske.	Storsildfiske.	Ialt Sildefiske.	Vinter- og Vaartorskfiske.	Sommerfiske efter Torsk, Sei, Lange m. m.	Makrelfiske.	Laxefiske.	Hummerfiske.
1866	6264	-	1012	244	7520	11816	960	628	252	280
1867	5304	-	2404	268	7976	11552	980	792	236	256
1868	6632	-	1248	1452	9332	8624	1100	620	220	266
1869	3720	-	3324	908	7952	8428	1168	600	256	240
1870	1608	180	1276	1412	4476	13980	1204	684	232	240
1871	1132	68	3028	4992	9220	13384	1360	1000	220	220
1872	1224	-	2508	1336	5068	14884	1396	716	240	252
1873	916	104	2936	2432	6388	15276	1748	832	408	252
1874	288	-	3652	1952	5892	14656	1328	796	352	296
1875	25	-	5633	-	5658	15405	1270	719	407	337
1866—70	4708	36	1852	856	7452	10716	1080	660	236	256
1871—75	717	34	3551	2142	6444	14721	1420	813	325	271
1866—75	2712	35	2702	1499	6948	12718	1250	737	280	264

Vaarsildfisket kunde i 1875 betragtes som aldeles ophørt. Heller ikke Blandsildfisket var Omtale værd. Det særdeles betydelige Storsildfiske, som i en Række af Aar var drevet i Nordlands og Tromsø Amter, mislykkedes fuldstændig i 1875. Naar Værdien af samtlige Sildefiskerier desuagtet er bleven saavidt stor, som Tabellen viser, skyldes dette det overmaade rige Fedsildfiske, som indtraf i det her omhandlede Aar. Dette Fiskes Udbytte, over 5½ Mill. Kroner, vil sees langt at overgaa, hvad noget af Aarene 1866—74 har at opvise. Det var især rigt ved Vigtenørerne i Namdalen, i hvilket Fogderi der er bleven optaget omkring 414,000 Tdr. Sild til en beregnet

Værdi af 3,312,000 Kr., der udgjør over Halvdelen af den hele Fangst. Ogsaa Vinter- og Vaartorskfiskets Udbytte vil sees at have været ualmindelig stort i 1875, idet Værdien, ca. 15½ Mill. Kroner, mere og mindre overstiger samtlige de anførte Aars. Makrelfiskets Udbytte var i 1875 mindre end i de senere Aar sædvanligt. Det Samme gjælder Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei, Lange m. m. Som Følge af de nævnte Omstændigheder, Stor- og Vaarsildfiskets Udebliven og Fedsildfiskets samt Vinter- og Vaartorskfiskeriernes sjelden gunstige Resultater, stiller Forholdet mellem de forskellige norske Fiskeriers Betydning og Værdi sig meget forskjellig i 1875 mod de

nærmest foregaaende Tidsrum. Dette vil sees af følgende Tabel, der viser, hvor stor Procentdel af den samlede

Værdi hvert enkelt Slags Fiskeri tilveiebragte i de forskellige Aar:

Af den hele Værdi af de norske Fiskerier udgjorde Værdien af nedenstaaende særskilte Slags følgende Procent:

	I Tidsrummet 1866—70.	I Tidsrummet 1871—74.	I Tidsrummet 1866—74.	1875.
Vaarsildfisket	23.1	3.7	13.4	0.1
Blandsildfisket	0.2	0.2	0.2	-
Fedsildfisket	9.1	12.6	10.6	23.7
Storsildfisket	4.2	11.2	7.4	-
(Samtlige Sildefiskerier . . . . .)	36.6	27.7	31.6	(23.8)
Vinter- og Vaartorskfiskerierne	52.5	60.6	57.4	64.7
Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei m. m.	5.3	6.1	5.5	5.3
Makrelfiskerierne	3.2	3.4	3.2	3.0
Laxefiskerierne	1.2	1.2	1.2	1.8
Hummerfiskerierne	1.2	1.0	1.1	1.4
Tilsammen	100	100	100	100

Udbyttet for hvert enkelt Amts Vedkommende kan sees af efterstaaende Tabel, hvori den udførte Procentberegning nærmere angiver Amternes indbyrdes Forhold med

Hensyn til Værdien af de fra deres Kyster drevne Fiskerier. Til Sammenligning omfatter Tabellen foruden Aaret 1875 ogsaa Perioderne 1866—70, 1871—75 samt 1866—75.

I nedenstaaende Amter udgjorde den samlede aarlige Værdi af de forskellige Fiskerier følgende Beløb i Tusind Kroner:

Amt.	1866—70.	I Procent af den hele Fangst- værdi i Ri- get i samme Tidsrum.	1871—75.	I Procent af den hele Fangst- værdi i Ri- get i samme Tidsrum.	1866—75.	I Procent af den hele Fangst- værdi i Ri- get i samme Tidsrum.	1875.	I Procent af den hele Fangst- værdi i Ri- get i samme Tidsrum.
Smaalene	36	0.2	38	0.2	37	0.2	61	0.3
Jarlsberg og Laurvik	48	0.2	133	0.6	90	0.4	216	0.9
Bratsberg	16	0.1	28	0.1	22	0.1	11	-
Nedenæs	100	0.5	125	0.5	113	0.5	98	0.4
Lister og Mandal	572	2.8	606	2.5	589	2.6	549	2.3
Stavanger	2424	11.9	477	2.0	1450	6.5	371	1.6
Søndre Bergenhus	1468	7.2	368	1.5	918	4.1	319	1.3
Nordre Bergenhus	1724	8.5	890	3.7	1307	5.9	243	1.0
Romsdal	2376	11.6	3066	12.8	2721	12.3	2814	11.8
Søndre Thronhjelm	888	4.3	1144	4.8	1016	4.6	1126	5.0
Nordre Thronhjelm	224	1.1	1240	5.2	732	3.3	3702	15.5
Nordland	7248	35.5	10891	45.4	9070	40.9	9379	39.3
Tromsø	384	1.9	1007	4.2	695	3.1	956	4.0
Finmarken	2892	14.2	3987	16.5	3440	15.5	3951	16.6
Ialt	20400	100	24000	100	22200	100	23796	100

Her er væsentlig kun at bemærke, at Nordre Thronhjems Amt, som Følge af det store Fedsildfiske i Namda-

len, i 1875 har indtaget Romsdals Amts Plads som det tredje i Rækken af Amter, hvor Fiskeriernes Udbytte er størst.

Efter saaledes i Korthed at have fremstillet det Væsentligste af, hvad Beretningerne indeholde om Værdien af Fiskerierne i 1875, skal man hidsætte en Tabel over

de opfiskede Mængder samt over de paa Fiskepladsene betalte Priser, forsaavidt angaar Silde-, Vinter- og Vaartorsk- samt Makrelfiskerierne. I de Tilfælde, hvori Kvanta

eller Priser ere beregnede eller ansatte efter et Skjøn, hvorved altid Hensyn er taget til, hvad der i Beretningerne

er oplyst om Varens Art, eller til Prisforholde i nærliggende Distrikter, er dette i Tabellen betegnet med et b. foran Tallene:

Landsdele, hvori Fisket er foregaaet.	Opfiskede Mængder i 1875.			Paa Fiskepladsene betalte Priser i 1875.		
	Fedsild (og Brisling) Tus. Tdr.	Vinter- og Vaartorsk Tus. Stkr.	Makrel Tus. Stkr.	Fedsild (og Brisling) Kr. pr. Tønde.	Vinter- og Vaartorsk Kr. pr. Tus. Stkr.	Makrel Kr. pr. Tus. Stkr.
I. Rigets Bygder	763	57788	b. 5250	7.4	267	137
II. Bygderne amtsvis:						
Smaalenene	0.3	-	123	16.0	-	195
Jarlsberg og Laurvik	0.3	-	967	23.5	-	160
Bratsberg	-	-	48	-	-	166
Nedenæs	-	-	b. 241	-	-	b. 166
Lister og Mandal	-	-	2188	-	-	133
Stavanger	b. 8.0	-	b. 1625	b. 8.0	-	b. 120
Søndre Bergenhus	b. 23	-	b. 58	b. 8.0	-	b. 120
Nordre Bergenhus	b. 4.1	430	-	b. 4.9	434	-
Romsdal	24	6845	-	8.6	363	-
Søndre Thronhjøm	67	1341	-	8.0	322	-
Nordre Thronhjøm	417	930	-	8.0	320	-
Nordland	132	27664	-	5.8	304	-
Tromsø	85	853	-	6.0	312	-
Finmarken	2	19725	-	5.0	169	-
III. Bygderne fogderivis:						
Ide og Marker	0.2	-	123	11.7	-	195
Mosse	0.1	-	-	25.0	-	-
Jarlsberg	0.3	-	758	23.5	-	168
Laurvik	-	-	209	-	-	130
Bamble	-	-	48	-	-	166
Nedenæs	-	-	b. 241	-	-	b. 166
Mandal	-	-	925	-	-	133
Lister	-	-	1263	-	-	133
Jæderen og Dalerne	b. 2.9	-	b. 1200	b. 8.0	-	b. 120
Ryfylke	b. 5.1	-	425	b. 8.0	-	120
Søndhordland	b. 2.6	-	b. 50	b. 8.0	-	b. 120
Nordhordland	b. 20	-	b. 8	b. 8.0	-	b. 120
Sogn	b. 2.5	-	-	b. 4.0	-	-
Sønd- og Nordfjord	b. 1.6	430	-	b. 6.0	434	-
Søndmøre	11	3000	-	11.0	407	-
Romsdal	4.5	905	-	6.0	b. 336	-
Nordmøre	8.0	2940	-	8.0	326	-
Strinden og Selbu	17	-	-	8.0	-	-
Fosen	50	1341	-	8.0	322	-
Inderøen	3.0	-	-	b. 8.0	-	-
Namdalen	414	930	-	8.0	320	-
Søndre Helgeland	16	150	-	10.0	348	-
Nordre Helgeland	17	610	-	10.0	348	-
Salten	51	-	-	4.8	-	-
Lofoten og Vesteraalen	48	*) 26904	-	4.0	**) 303	-
Senjen og Tromsø	85	853	-	6.0	312	-
Alten	2	392	-	5.0	194	-
Hammerfest	-	3539	-	-	173	-
Tanen	-	6651	-	-	163	-
Vardø	-	8181	-	-	167	-
Varanger	-	961	-	-	200	-

*) Heraf i Opsynsdistriktet i Opsynstiden 23000, udenfor samme Distrikt og i samme efter Opsynets Slutning 3904 Tus. Stkr.

**) Gjælder baade Opsynsdistriktet i Opsynstiden og det øvrige Vintertorskfiske i Lofoten og Vesteraalen.

For de enkelte Aar 1866—75 samt for Perioderne 1866—70, 1871—75 og 1866—75 i Gjennemsnit have de opfiskede Kvanta af nedenstaaende Fiskeprodukter været som følger:

1. Opfisket Kvantum Sild, angivet i Tusind Tønder.

Sildefiskeriernes Art.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1866—70.	1871—75.	1866—75.
Vaarsild . .	750	530	600	680	160	83	195	65	17	0.160	544	72	308
Blandsild . .	—	—	—	—	150	10	—	15	—	—	30	6	18
Fedsild . .	146	250	179	395	204	464	346	284	582	763	235	488	362
Storsild . .	53	50	321	279	193	760	167	322	275	—	179	305	242
Tilsammen	949	830	1100	1354	707	1317	708	686	874	763	988	871	930

2. Opfisket Kvantum Vinter- og Vaartorsk, angivet i Tusind Stkr.

1866 :	44,546.	1869 :	41,902.	1872 :	47,011.
1867 :	51,513.	1870 :	49,345.	1873 :	49,968.
1868 :	47,197.	1871 :	40,782.	1874 :	47,687.
		1875 :	57,788.		
		1866—70 :	46,901.		
		1871—75 :	48,647.		
		1866—75 :	47,774.		

3. Opfisket Kvantum Makrel, angivet i Tusind Stkr.

1866 :	7051.	1869 :	6341.	1872 :	7848.
1867 :	8769.	1870 :	6370.	1873 :	7049.
1868 :	6025.	1871 :	8703.	1874 :	6880.
		1875 :	5250.		
		1866—70 :	6911.		
		1871—75 :	7146.		
		1866—75 :	7029.		

Over de paa Fiskepladsene betalte Priser meddeles nedenstaaende sammenlignende Opgave:

Aar.	Vaarsild pr. Tønde Kr.	Blandsild pr. Tønde Kr.	Fedsild pr. Tønde Kr.	Storsild pr. Tønde Kr.	Vaartorsk i rund Tilstand pr. 1000 Stkr. Kr.	Makrel pr. 1000 Stkr. Kr.
1866	8.4	-	6.8	4.8	248	88
1867	10.0	-	9.6	5.2	224	92
1868	11.2	-	6.8	4.4	184	96
1869	5.6	-	8.4	3.2	200	96
1870	10.0	1.2	6.0	7.2	288	108
1871	13.6	6.8	6.4	6.4	328	104
1872	6.4	-	7.2	8.0	316	92
1873	14.0	6.8	10.4	7.6	304	116
1874	16.8	-	6.4	7.2	308	116
1875	16.6	-	7.4	-	267	137
1866—70	8.7	1.2	7.9	4.8	229	96
1871—75	10.0	6.8	7.3	7.0	303	114
1866—75	8.8	2.0	7.5	6.2	266	105

Efter saaledes at have behandlet Kystfiskerierne skal man give en Oversigt over Værdiudbyttet af de Fiskerier og Expeditioner, der drives paa Bankerne og Havet uden-

for samme, forsaavidt Oplysninger derom haves, nemlig fra Aaret 1868 af:

Aar.	Revtorskfiske fra Nedenæs og Lister og Mandals Amter Tus. Kr.	Fisket ved Stor-eggen af norske Fartøier*) Tus. Kr.	Haakjærringfiske.		Ishavsfangst af Hvalros, Sæl m. m., Hvidfisk undtaget.		Hvidfiskfangst fra Tromsø Amt Tus. Kr.	S. Foyns Hvalfangst Tus. Kr.	Sum af foranstaaende Værdier Tus. Kr.	Ishavsfangst efter Sæl m. m. fra det søndenfjeldske Norge Tus. Kr.
			Fra Tromsø Amt Tus. Kr.	Fra Finmarkens Amt Tus. Kr.	Fra Tromsø Amt Tus. Kr.	Fra Finmarkens Amt Tus. Kr.				
1868.	16	16	28	186	76	108	20	60	510	736
1869.	13	15	32	176	148	180	36	34	634	736
1870.	20	21	16	134	104	104	96	72	567	992
1871.	14	33	20	168	76	100	156	40	607	900
1872.	15	29	16	156	48	116	68	80	528	759
1873.	14	40	-	154	98	100	21	72	499	1342
1874.	14	40	8	127	76	149	9	102	525	1150
1875.	17	26	-	70	67	140	18	74	412	?

*) De svenske Fartøier sammesteds have efter Beretningerne opfisket for 44000 Kr. i 1868, for 60000 Kr. i 1869, for 84000 Kr. i 1870, for 86000 Kr. i 1871, for 82000 Kr. i 1872, for 103000 Kr. i 1873, for 89000 Kr. i 1874 og for 100000 Kr. i 1875.

Antallet af Menneskeliv, som gik tabt under Fiskerierne i 1875, er opgivet saaledes:

Under Lofotfisket i Opsynsdistriktet . . . . . 17.
 — Vaartorskfisket paa Søndmøre . . . . . 2.
 — Vinterskrefisket i Nordland . . . . . 10.

Under Loddefisket i Finmarken . . . . . 70.
 — Sommer- og Høstfisket sammesteds . . . . . 14.
 Tilsammen 113.

Tabet af Menneskeliv var: i 1868: 163, i 1869: 114, i 1870: 72, i 1871: 138, i 1872: 53, i 1873: 44 og i 1874: 71.

Det statistiske Centralbureau den 11te Juli 1877.

J. N. Mohn,
 const. Chef for Bureauet.

1. Beretning om Lofotfiskeriet

(afgivet af Opsynschefen).

Under 27de November 1875 er for Hans Majestæt Kongen fremlagt følgende af Opsynschefen ved Lofotfiskeriet, Premierløjtnant i Marinen Nils Juel, afgivne Indberetning angaaende Lofotfiskeriet i 1875:

Herved har jeg den Ære at afgive den samlede Beretning om dette Aars Lofotfiskes Gang og Drift samt om Opsynets Virksomhed under samme. Beretningen er affattet efter Optegnelser af den afdøde Opsynschef, Kaptein Olsen, samt efter Telegrammer og Rapporter fra Opsynsbetjentene.

I og omkring Lofoten var Veiret i de sidste Uger før Fiskets Begyndelse i det Hele taget roligt, og der, som andetsteds i det nordlige Norge, forholdsvis koldt. Januar Maaned var dog af og til stormende med Sneykke, der navnlig i de vestligste Fiskevær hindrede Hjemfolket fra at forsøge Fisket længere fra Land. Men fra Begyndelsen af Februar og ligetil Fiskets Slutning begunstigedes Bedrifterne af et ganske ualmindeligt godt Veir.

Som sædvanligt havde man allerede i Slutningen af December paa de da kun førsøgsvis udsatte Lineredskaber formærket Skrei paa de fleste Steder vestenfor Hopen; især var dette Tilfældet, naar Veiret tillod at sætte Redskaberne længere fra Land; men det var dog først ved Midten af Januar, at Fisk befandtes at være tilstede i synderlig Mængde. Mod Slutningen af denne Maaned formærkedes Fisk over hele Østlofoten, endog inderst i Østnæsfjorden og Raftsundet, paa de sidste Steder dog kun i ringe Mængde.

Nogle Dage efter Nytaar var den til Lofoten bestemte Almue i Opbrud fra Hjemstederne for at søge Fisket. Den 20de Januar var der til Værene vestenfor Ørsvaag ankommet cirka 600 Baade, og den 4de Februar kan det antages, at omtrent Halvdelen af den fremmede Almue var naaet frem. Ved Midten af Maaneden var Almuen paa det Nærmeste samlet. I Begyndelsen af Marts indfandt Fiskere

fra Lofotens Ydreside og Helgelandsværene sig. Som sædvanligt ankom endel fremmede Fiskere temmelig tidligt til de vestligste Vær; men det faste Belæg i disse Vær var dog ikke samlet før ved Midten af Februar. Ved sin Ankomst til Distriktet fordelte Almuen sig temmelig jævnt saavel i Øst- som Vestlofoten, idet dog et større Antal end de nærmest foregaaende Aar søgte til Værene i Østlofoten.

Endel Kjøbefartøier indfandt sig tidligt, saadanne nemlig, som ved det i December sluttede Sildefiske ikke havde faaet Last; men Mængden indfandt sig først i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts.

Til Brettesnæs søgte denne Vinter kun nogle faa Hjemfiskere, der dog fiskede godt hele Februar Maaned, indtil Fisken var siget ind i Raftsundet, hvorefter de begave sig didhen.

Fra Skraaven blev Fisket sidst i Januar drevet af omkring 30 Baade, hvoraf dog de fleste vare hjemmehørende i Distriktet. I første Halvdel af Februar ankom endel fremmede Almue og deriblandt ogsaa Fiskere, der havde søgt til Stene og Stamsund, men paa Grund af de mindre gode Udsigter flyttede derfra igjen. Den 25de og 26de Februar flyttede endel, især Garnfiskere, til Raftsundet. Nogen synderlig Fangst gjordes ikke før i de første Dage af Marts; men fra denne Tid af og til Begyndelsen af April slog Fisket mere og mindre godt, enkelte Dage endog rigeligt, til med alleslags Redskaber, dog jevnest med Line og Dybsagn. Paa Skraavens Indreside til Brettesnæs var det dog endt ved Raftsundfiskets Begyndelse den 25de Februar. Naar undtages i Begyndelsen af Fisket, da tildels god — navnlig Linefangst — gjordes paa den saakaldte «Skraavbakke», foregik Skraavenfisket hovedsagelig paa «Oplandsbakken», eller hinsides «Dybhøla», skjønt ganske god Fangst til enkelte Tider ogsaa gjordes paa den øvrige Del af «Høla.»

Den 9de Februar begyndte man at fiske ret godt ved

Svolvær, og fremmed Almue og Kjøbefartøier søgte deritil, saaledes at der ved Maanedens Udgang henlaa ca. 170 Baade og 20 Kjøbefartøier, hvilket Antal tildels ved Tilflytning fra Stene, Stamsund og Henningsvær forøgedes til 310 Baade og 55 Kjøbefartøier. Fisket var ujevnt og tildels ubetydeligt indtil 13de Marts; men fra den Dag og indtil nogle Dage ud i April fiskedes meget godt, ofte endog særdeles rigt og jevnt paa alleslags Redskaber. Fra Begyndelsen af Marts blev der ogsaa drevet et særdeles godt Daglinefiske.

Som foran anført havde man allerede i Januar Maaned formærket Fisk paa flere Steder langs Østsiden af Store-Molla og ved Slotholmen, Rørhopen og Digermulden, skjønt kun i ringe Mængde. Midt i Februar begyndte Fangsten paa de faa Redskaber, som udsattes, at blive bedre, og den 18de formærkedes, at et større Indsig af Fisk var skeet, og nogle Dage efter, da fremmed Almue begyndte at søge dertil, begyndte et meget godt, tildels rigt Fiske ved Slotholmen og Digermulden. Først i Marts var i Raftsundet forsamlet omtrent 340 Baade og 45 Kjøbefartøier. Fiskeriet faldt godt og oftere meget rigt paa alleslags Redskaber, dog noget ujevnt paa Garn. I Dagene omkring den 6te og 7de Marts fiskedes særdeles godt paa Ulvøens Østside opimod Tenstranden; den 9de var Fisket her mindre, hvorimod det faldt godt og tildels rigt paa Grindfjorden og Troldfjorden, hvor Fisken blev staaende indtil Begyndelsen af April. Ikke formedelst Fiskeriets Aftagen, men væsentligst paa Grund af de mislige og ofte stærkt overfyldte Husrum, der fandtes i Raftsundet, flyttede endel Almue, navnlig Garnfiskere, der tidligere paa Vinteren havde havt Tilhold i Værene i Vaagen, tilbage dertil, for en Del ogsaa tilskyndet af det rige Fiske, som først i Marts var begyndt ved Værene i Vaagen. Midt i Maaned henlaa i Raftsundet kun omtrent 250 Baade, for Størstedelen Linebaade fra Vaagen og Hadsel. I de sidste Dage af Marts aftog Garnfisket betydeligt, saa at de fremmede Garnfiskere og endel af Hjemfolket forlod Sundet i de første Dage af April. Med Line fiskedes fremdeles godt, skjønt ujevnt, ved Iskanten og tildels endog under Isen i Troldfjorden. Omkring den 4de April kunde Raftsundfisket ansees for endt, og var der da kun faa Fiskere, mest Hjemfolk, tilbage.

Henimod Slutningen af Januar Maaned begyndte fremmede Fiskere at indfinde sig i Kabelvaag, Storvaagen og Ørsvaag, og den 30te var ankommet tilsammen 70 Baade, hvilket Antal den 11te Februar var naaet op til 420 og gik ved Maanedens Udgang op til ca. 600. Ved Tilflyt-

ning vestenfra forøgedes Antallet i Begyndelsen af Marts yderligere med omtrent 200 Baade, men samtidig flyttede ca. 100 Baade til Raftsundet. Omkring 700 Baade var saaledes samlet i de tre nævnte Vær indtil Paaskehelgen, da de dels reiste til Finmarken, dels til Hjemstederne; kun ca. 200 Baade bleve liggende over Paasken. Den 29de April vare alle fremmede Fiskere reisefærdige.

Midt i Januar begyndte Hjemfolket i Vaagen at fiske med Liner; men Fangsten var ringe, og stærk Østenvind hindrede Bedriften. Sidst i Januar begyndte Fisket at tage sig op og var fra den Tid af i det Hele taget godt. Naar undtages enkelte mindre gode Dage, forblev Fisket uforandret til midt i Februar, men fra den Tid af og til Begyndelsen af April fiskedes jevnt godt, tildels rigt, med alleslags Redskaber; navnlig slog Garnfisket ved Storvaagen særdeles rigt til. Flere Dage kom alle Baade fuldlastede paa Land, og det hændte ofte, at Mange ikke engang kunde føre den hele Fangst iland paa en Gang. I Marts Maaned fiskedes særdeles godt med Dagline; Fisken stod ualmindelig nær Land, og Aarsagen til, at Fisket fra Begyndelsen af ikke var saa heldigt, var maaske den, at Fiskerne ikke vare opmærksomme herpaa, men udsatte deres Redskaber for langt fra Land.

Til Ørsnæs og Hopen ankom de første Baade allerede nogle Dage efter Nytaar. Den 1ste Februar var til Ørsnæs ankommet 8 Garn- og 40 Linebaade og til Hopen og Kalle 25 Garn- og 65 Linebaade; ved Midten af Maaned var Almuen fremkommen til disse Vær. I første Halvdel af Marts foregik imidlertid endel Flytning, idet nogle Baade begave sig til Raftsundet og Svolvær, hvorimod andre ankom fra Ure, Stene og Stamsund. De til Finmarken bestemte Fiskere afreiste ved Paasketider, ligesom den vestenfra tilflyttede Almue da begav sig tilbage til Vestlofoten; først i April begyndte Fiskerne at drage hjemover.

I Begyndelsen af Januar gjordes de første Forsøg med Fiske; men Fangsten var da ubetydelig indtil henimod Slutningen af Maaned, da den enkeltvis gik op til ca. 300 Fisk. Line- og Dybsagnfisket var fra denne Tid af jevnt godt den hele Fisketid, Garnfisket derimod ujevnere, naar undtages i Tidsrummet fra 21de Februar til 6te Marts, da Fisket var jevnt rigt med alleslags Redskaber. Fisken holdt sig især paa «Mebotten» og nærmere imod Land, og det var kun undtagelsesvis, at Fisket slog godt til længere fra Land. Mod Slutningen af Fisket stod den her, ligesom østenfor, ganske nær under Land.

Til Henningsvær og Festvaag var den 20de Januar ankommet ca. 200 Baade, især fra Ibestad, Hadsel

og Vaagen, samt 7 Kjøbefartøier, hvilket Antal snart betydelig forøgedes, saaledes at disse Vær allerede de første Dage af Februar paa det nærmeste vare fuldt belagte og Antallet af Fartøier var midt i Maaneden steget til 120 Stkr., der var det største Antal, som samtidig henlaa i Henningsvær. Baadantallet udgjorde da noget over 800, men forøgedes atter senere, idet Fiskere ankom saavel fra Hjemstederne som fra de vestligere Vær, hvor Fisket var misligt, saaledes at ikke alene alt Husrum var optaget, men Mange maatte tage Logis ombord i Fartøier og Baade. I første Halvdel af Marts flyttede endel Baade østover. Ved Skjærtorsdagshelgen forlod den til Finmarken bestemte Almue Henningsvær, og i Ugen efter Paaske henlaa der kun omtrent Halvdelen af Almuen samt ca. 70 Fartøier. Mange Dybsagnbaade søgte i Begyndelsen af April til Vestlofoten, og mange Garnfiskere fra Helgeland gjorde sig færdige til Hjemreise omkring den 8de April. Derimod ankom endel Linefiskere fra Gimsø og Barge strax over Paaske, hvilke tilligemed Hjemfolket og endel Hadselværinger agtede at fortsætte Fisket efter den 14de April, om dette maatte vise sig lønnende.

Strax over Nytaar begyndte Hjemfolket saavel som de allerede ankomne Hadsel- og Ibestadværinger at fiske ret heldigt, saaledes at flere Baade midt i Januar havde endog 2 a 3 Tønder Lever. Fisket faldt i det Hele taget ujevnt med alle Redskaber indtil Begyndelsen af Marts; Linebaadene gjorde dog i Regelen en Fangst af 100 à 200 Fisk; men Garnfisket var meget ujevnt; det faldt bedst østenfor Været paa de saakaldte «Skaller», hvor et rigt Fiske foregik de første Dage af Marts. Med Liner fiskedes omtrent ligegodt over det hele Sætningshav, dog mest paa «Mebotten» og nærmere imod Land, indtil Slutningen af Marts, fra hvilken Tid man fiskede meget rigt med Liner og Dybsagn ganske nær under Lånd. I den sidste Halvdel af Fisket stod Fisken høit oppe i Søen, fra 40 à 45 Favne indtil 15 à 25 Favne under Vandets Overflade. Vanskeligheden og Resikoen ved at sætte Garnene saa høit i Søen har antagelig været Aarsag i, at Udbyttet med dette Redskab blev forholdsvis lidet. Som en Sjeldenhed kan anføres, at et Torskestim den 2den April blev bemærket ude i Sundet mellem Sauøen og Skaten, hvor Vandet er ganske grundt.

Allerede i Slutningen af Februar afgik de første Fartøier fra Henningsvær med Last; de begave sig til Christiansund, hvor Lasten falbødes.

Til Finhavn, Stokkelvig- og Valbergsøerne søgte sidst i Februar ca. 27 Baade, hovedsagelig fra Buksnæs og Borge, der tidligere havde drevet Fiske paa Lofotens

Ydreside. For disse Baade faldt Fisket omtrent som for den i Stamsund værende Almue.

Ved Stamsund, Stene og Ure begyndte Hjemfolk, dog ganske enkeltvis, at drive Fiske allerede i de første Dage af Januar; men Fangsten var da ganske ubetydelig. Midt i Maaneden begyndte fremmede Almue at indfinde sig; men Fisket, der fremdeles var ubetydeligt, hindredes da ogsaa af stærk Østenvind. Den 20de Januar var til Stamsund ankommet 86, til Stene 36 og til Ure 50 Baade. Ved Februar Maanedes Begyndelse blev Fisket noget bedre og jevnere saavel med Line som Garn. Fra den 10de til 17de var det meget ujevnt og for det meste misligt; den 19de og 20de var det atter noget bedre; men da Forandringen viste sig ikke at være af nogen Varighed, begyndte Almuen, der ved Midten af Maaneden kunde ansees for at være samlet, at søge til de østlige Vær, saa at der den 11te Marts i Stamsund kun var ca. 200, i Stene 24 og Ure 100 Baade tilbage. Fra 30te Marts til 10de April var Fisket dog jevnt og godt og tildels rigt. Garnfisket begyndte at aftage den 7de og sluttede nogle Dage derefter; men enkelte Baade gjorde dog ogsaa senere af og til rig Fangst. Ved Paasketider afreiste Finmarksalmuen og de, der havde søgt østover, kom da tilbage for at klarere og begive sig paa Hjemveien.

Som sædvanlig begyndte den nærmest boende Almue at indfinde sig i Brandsholmen, Sandsund og Balstad strax efter 6te Januar; men noget egentligt Fiske begyndte dog ikke før i Ugen mellem 10de og 16de Januar. Den 18de var til disse Vær ankommet ca. 60 Baade. Det var først noget senere, at Almuen begyndte at indfinde sig i Nufsfjord, idet Fisket her alene dreves af nogle faa Hjemfolk, indtil Almue fra de nærmeste Distrikter og tildels fra Indlandet i Dagene mellem 17de og 23de Januar begyndte at naa frem; den 26de var i Nufsfjord samlet ialt 40 Baade. Resten af den fremmede Almue ankom efterhaanden i Løbet af Januar og Begyndelsen af Februar, og midt i denne Maaned var det sædvanlige faste Belæg ankommet. Naar undtages nogle faa Baade, som i sidste Halvdel af Marts ankom fra Ydresiden til Strømø, var der ingen Tilflytning til heromhandlede Vær, ligesom der fra samme kun undtagelsesvis flyttede Baade til Østlofoten. Endel Fiskere nordfra sluttede Bedriften ved Paasketider for at søge til Finmarken; men Resten af Almuen fortsatte Fisket lige til 14de April.

Af Kjøbefartøier søgte kun faa til disse Vær før i Begyndelsen af April.

Fisket var fra Begyndelsen af misligt, idet den dag-

lige Fangst sjelden oversteg 20 à 30 Fisk paa 4 Stamper Liner; senere øgedes den noget, men var i hele Januar og første Uge af Februar fremdeles kun ubetydelig. Efter den Tid var Fangsten i Regelen 100 à 200 Fisk; men fra Midten af Marts tog Linefisket sig betydelig op og faldt særdeles jævnt og tildels meget rigt ligetil 14de April, da den fremmede Almue sluttede Bedriften. Navnlig ved Balstad slog Fisket godt til i Ugen efter Paaske og tildels den derpaa følgende Uge, da Baadene i Regelen kom fuldlastede til Land, og den 3die April kunde de fleste Baade kun bringe den halve Fangst paa Land paa en Gang. Efterat alt Hjelldrug saavel i Balstad som Nufsfjord var fuldhængt og samtlige Fiskekjøbere vare overlastede med Fisk, blev der for flere Fiskeres Vedkommende Spørgsmaal om at afslutte Bedriften af Mangel paa Afsætning. Gjenem Telegrafan blev Købere tilkaldte og navnlig blev der paa Balstad god Anledning til at afsætte Fisken, efterat et større Dampskib havde indfundet sig for at købe. Med Garn, der kun benyttedes af faa Baade, var Fangsten mindre og ujevn indtil mod Slutningen af Fisket, da dette Redskab enkelte Dage gav rig Fangst. Dagliner blev ikke benyttede og Dybsagn kun undtagelsesvis. Nogle faa Dybsagnbaade, som fra Begyndelsen af indfandt sig i Nufsfjord, flyttede senere til Østlofoten; nogle kom atter tilbage mod Slutningen af Fisket og fiskede da ret godt. Det antages i Almindelighed, at Fiskemassen har indfundet sig noget senere end de nærmest foregaaende Aar paa Hovedstrækningen udfor Balstad og Nufsfjord. I Begyndelsen og mod Slutningen af Februar formærkedes nye Indsig af Fisk; sidst i Marts og i April maa en betydelig Fisketyngde have været under Land ved disse Vær.

Efterat Hjemfolket i første Halvdel af Januar var begyndt at forsøge Fisket i Værene vesten for Nufsfjord, begyndte ogsaa fremmede Fiskere at indfinde sig. Som før anført var det sædvanlige faste Belæg af Fiskere ankommet omkring Midten af Februar. Stærk Østenvind lagde i hele

Januar Maaned store Hindringer for Bedriften; men efterat den fremmede Almue var ankommet, blev Veiret særdeles gunstigt. Naar undtages nogle faa Dage i Slutningen af Februar, da der fiskedes jævnt godt saavel med Garn som med Linier, var Fisket i det Hele taget ubetydeligt indtil den 22de Marts, men fra denne Dag af og ligetil 14de April fiskedes dagligen godt og tildels rigt.

Paa Grund af det rige Fiske i Østlofoten søgte kuns ganske faa Kjøbefartøier til de vestligste Vær, og da alt Hjelldrug i Slutningen af Marts var fuldhængt, var Almuen efter denne Tid nødt til at sælge Fisken for hvad Pris, der bødes. Fisket fortsattes som sædvanlig i disse Vær til omkring 24de April, dog fandt iaar saagodtsom ingen Tilflytning af Almue Sted østenfra.

Af foranstaaende Fremstilling af Fiskets Gang vil det erfares, at det hovedsagelig slog til i Østlofoten samt paa Strækningen vestenfor Urebjerget. Mellem dette Sted og Henningsvær eller ved Stene og Stamsund, hvor det indtil ifjor faldt bedst, var det denne Vinter ubetydeligt. Allerede forrige Aar var Fisket paa den nævnte Strækning i Aftagende, hvorimod det slog ret godt til i Østlofoten; dette Aars Fiske maa imidlertid betegnes som et fuldstændigt Østlofotfiske, hvoraf maa slutes, at man atter staar ved Begyndelsen af den Periode, da Fisket hovedsagelig vil komme til at slaa til østenfor Gimsøstrømmen. Det betydelige Fiske, der faldt i Raftsundet og den Omstændighed, at der ogsaa var Fisk i Østnæsfjorden, synes yderligere at berettigge til denne Antagelse.

Da Garnfiskere begyndte at søge til Østnæsfjorden, blev der i Henhold til Fiskelovens § 11 udfærdiget Forbud imod Brug af Garn indenfor den sædvanlige Grændsedeling. Efter derom fremsat Begjæring blev Havet udfor Ørsvaag, Ørsnæs og Hopen delt mellem Brugerne af Garn og af Nøtliner. For andre Havstrækningers Vedkommende blev der ikke Begjæring om Deling.

Resultaterne af den ved Opsynet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Fartøier o. s. v. foreligge i efterfølgende Tabeller.

Tabel No. 1.

Fortegnelse

over Antallet af antegnede Baadmandskaber og Fiskere, udvisende disses Hjemsteder og Fordeling ved de forskellige Slags Redskaber.

Fra hvilket Præstegjeld.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garnb. udrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade		Fiskere.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Stavanger By	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1
Bergens By	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	3	1	2
Vestnæs	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Frænen	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	5	2	2
Romsdals Amt	-	-	-	-	-	-	-	10	-	4	10	4	4
Trondhjems By	-	-	-	-	-	-	-	17	1	5	17	6	6
Stadsbygden	165	33	43	-	-	-	-	2	-	1	167	34	44
Ørlandet	65	13	13	-	-	-	-	134	-	36	199	49	49
Hitteren	-	-	-	-	-	-	-	8	-	2	8	2	2
Bjugn	-	-	-	-	-	-	-	19	-	5	19	5	5
Aafjord	10	2	2	-	-	-	-	38	-	11	48	13	13
Søndre T.hjems Amt	240	48	58	-	-	-	-	218	1	60	458	109	119
Fladanger	10	2	2	-	-	-	-	2	-	1	12	3	3
Lexvigen	40	8	8	-	-	-	-	3	-	1	43	9	9
Ytterøen	-	-	-	-	-	-	-	9	-	3	9	3	3
Beitstaden	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Sparboen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Namsos	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	2	1	1
Nærø	48	8	8	-	-	-	-	27	-	10	75	18	18
Kolvereid	-	-	-	-	5	1	1	17	-	6	22	7	7
Lekø	61	10	10	-	-	-	-	110	-	45	171	55	55
Nordre T.hjems Amt	159	28	28	-	7	2	2	177	-	69	343	99	99
Bindalen	25	4	4	-	-	-	-	141	-	55	166	59	59
Brønø	248	41	41	7	78	18	22	368	-	157	694	216	220
Vegø	6	1	2	1	411	90	90	-	-	-	417	91	92
Tjøtø	339	60	75	42	532	114	139	2	-	1	873	175	215
Alstadhaug	519	87	87	9	66	15	15	13	-	5	598	107	107
Herø	139	23	24	2	180	39	41	55	2	20	374	84	87
Vefsen	332	55	55	-	-	-	-	3	-	1	335	56	56
Hemnæs	380	63	63	-	-	-	-	7	-	3	387	66	66
Mo	138	21	21	-	-	-	-	5	-	2	143	23	23
Nesne	643	105	107	-	16	5	5	46	1	16	705	127	129
Lurø	146	24	25	1	59	16	14	59	-	27	264	67	66
Rødø	313	52	52	-	67	15	15	46	-	20	426	87	87
Gilleskaal	338	60	70	26	44	9	9	-	-	-	382	69	79
Beieren	114	21	23	12	15	3	3	-	-	-	129	24	26
Skjærstad	727	119	125	-	5	1	2	10	-	4	742	124	131
Saltdalen	383	64	64	1	-	-	-	-	-	-	383	64	64
Bodø	264	44	46	-	89	19	22	11	-	4	364	67	72
Folden	263	43	49	2	239	51	52	20	-	9	522	103	110
Overføres for Nordl. Amt	5317	887	933	103	1801	395	429	786	3	324	7904	1609	1689

Fra hvilket Præstegjeld.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garnb. udrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Fiskere.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Overført	5317	887	933	103	1801	395	429	786	3	324	7904	1609	1689
Stegen	196	32	40	-	349	73	85	45	-	21	590	126	146
Hammerø	150	23	26	-	237	53	53	24	2	8	411	86	89
Ofoten	195	32	44	4	292	66	99	24	5	4	511	107	152
Lødingen	135	23	28	1	311	86	102	33	8	5	479	122	143
Tysfjord	36	6	8	1	161	37	43	6	1	1	203	45	53
Vaagen	153	25	26	-	723	181	225	45	5	14	921	225	270
Borge	41	6	6	-	37	8	8	-	-	-	78	14	14
Buxnæs	289	50	88	36	780	173	180	4	-	2	1073	225	270
Flakstad	240	46	85	45	580	136	174	-	-	-	820	182	259
Bø i Vesteraalen	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1
Hadsel	73	12	17	2	738	174	207	-	-	-	811	186	224
Sortland	18	3	3	-	39	13	13	-	-	-	57	16	16
Nordlands Amt	6843	1145	1304	192	6053	1396	1619	967	24	379	13863	2944	3326
Trondenes	571	93	102	-	127	33	36	12	3	4	710	133	145
Kvedfjord	376	62	64	-	6	3	3	15	2	7	397	74	76
Ibestad	439	73	88	-	681	149	178	26	7	7	1146	236	280
Tranø	207	34	46	-	102	22	31	9	-	3	318	59	80
Lenvig	209	35	38	-	159	38	40	94	1	30	462	104	109
Maalselven	-	-	-	-	5	1	1	3	-	1	8	2	2
Balsfjorden	-	-	-	-	120	29	29	3	-	1	123	30	30
Malangen	24	4	4	-	4	1	1	-	-	-	28	5	5
Tromsø	-	-	-	-	23	6	6	5	-	2	28	8	8
Tromsøund	-	-	-	-	40	10	10	26	4	6	66	20	20
Økjærvø	10	2	2	1	24	6	6	-	-	-	34	8	8
Lyngen	78	14	14	-	182	44	44	-	-	-	260	58	58
Karlsø	-	-	-	-	34	8	8	2	-	1	36	9	9
Tromsø Amt	1914	317	358	1	1507	350	393	195	17	62	3616	746	830
Talvig	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	1
Finmarkens Amt	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	-
Sammendrag.													
Hjemsteder.													
I. Byer*.)													
Stavanger	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	3	1	2
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Trondhjem	-	-	-	-	-	-	-	17	1	5	17	6	6
Namsos	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	2	1	1
Tromsø	-	-	-	-	23	6	6	5	-	2	28	8	8
II. Landdistrikterne fogderivis.													
Romsdal	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	5	2	2
Fosen	240	48	58	-	-	-	-	201	-	55	441	103	113
Stør- og Værdalen	40	8	8	-	-	-	-	3	-	1	43	9	9
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	18	-	6	18	6	6
Namdalen	119	20	20	-	5	1	1	156	-	62	280	83	83
Søndre Helgeland	1,608	271	288	61	1,267	276	307	582	2	239	3,457	788	836
Nordre Helgeland	1,620	265	268	1	142	36	34	163	1	68	1,925	370	371
Salten	2,801	467	523	47	1,742	398	470	173	16	56	4,716	937	1,065
Lofoten og Vesteraalen	814	142	225	83	2,902	686	808	49	5	16	3,765	848	1,054
Senjen og Tromsø	1,914	317	358	1	1,484	344	387	190	17	60	3,588	738	822
Alten	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	1

*) Bodø By er sammenslaaet med Bodø Landdistrikt og saaledes henregnet til Landet.

Hjemsteder.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baad- mand- skaber.	Baade.	Garnb. udrustede med Liner.	Mand.	Baad- mand- skaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Fiskere.	Baad- mand- skaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
III. Landdistrik- terne amtsvis.													
Romsdal	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	5	2	2
Søndre Trondhjem ..	240	48	58	-	-	-	-	201	-	55	441	103	113
Nordre Trondhjem ..	159	28	28	-	5	1	1	177	-	69	341	98	98
Nordland	6,843	1,145	1,304	192	6,053	1,396	1,619	967	24	379	13,863	2,943	3326
Tromsø	1,914	317	358	1	1,484	344	387	190	17	60	3,588	738	822
Finmarken	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	1
IV. Byerne til- sammen*)	6	1	1	-	25	7	7	28	2	9	59	18	19
V. Landdistrikterne tilsammen	9,156	1,538	1,748	193	7,546	1,742	2,008	1,540	41	565	18,242	3,885	4,362
VI. Byerne og Land- distrikterne ..	9,162	1,539	1,749	193	7,571	1,749	2,015	1,568	43	574	18,301	3,903	4,381

*) Bodø By er sammenslaet med Bodø Landdistrikt og saaledes henregnet til Landet.

Tabel No. 2.

Fortegnelse

over Antallet af de i de forskellige Vær antegnede Baadmandskaber og Fiskere samt disses Fordeling ved de forskellige Slags Redskaber.

Vær.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garn. ndrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Fiskere.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Raftsundet	125	21	22	-	489	158	193	4	2	2	618	183	219
Brettesnæs	12	2	2	-	24	8	8	-	-	-	36	10	10
Skraaven, Skjoldvær m. fl.	533	86	93	-	243	59	60	217	-	97	993	242	250
Østsiden af Østnæsfjorden	5	1	1	-	4	1	1	-	-	-	9	2	2
Vestsiden af Østnæsfjorden	23	4	5	-	76	20	30	-	-	-	99	24	35
Svolvær med Osan . .	274	46	58	-	344	97	117	81	21	14	699	177	209
Kabelvaag	813	130	130	-	176	48	49	130	18	35	1119	231	232
Storvaagen	972	162	183	-	92	22	24	430	-	171	1494	356	379
Ørsvaag	324	53	54	-	59	13	13	110	-	45	493	111	112
Ørsnæs	232	38	44	-	217	50	69	68	-	23	517	111	136
Hopen og Kalle	490	80	102	1	475	103	153	31	-	14	996	197	269
Henningsvær og Festvaag	2118	360	385	3	1663	347	394	404	2	133	4185	842	914
Finhavn og Øerne . .	33	5	5	-	24	6	7	-	-	-	57	11	12
Stamsund	1464	243	251	-	524	122	122	14	-	5	2002	370	378
Stene (øvre og nedre)	370	61	72	6	165	35	36	59	-	26	594	120	134
Ure	181	30	34	2	425	96	97	12	-	5	618	131	136
Brandsholm og Sandsund	71	13	25	12	281	62	66	-	-	-	352	75	91
Nufsfjord og Strømsø	207	34	38	4	353	79	85	6	-	3	566	116	126
Balstad	70	13	25	12	955	202	202	2	-	1	1027	216	228
Sund og Næsland . .	172	31	46	28	282	66	80	-	-	-	454	97	126
Reine, Havnø og Ole-nilsø	285	52	72	52	367	81	103	-	-	-	652	133	175
Moskenæs	163	29	33	29	13	3	3	-	-	-	176	32	36
Sørvaagen	90	19	30	18	191	44	64	-	-	-	281	63	94
Aa, Tind, Evenstad, Tun	135	26	39	26	129	27	39	-	-	-	264	53	78
Sammendrag.													
Østlofoten (Raftsundet til Hopen)	3,803	623	694	1	2,199	579	717	1071	41	401	7,073	1,644	1,853
Henningsvær m. m. . .	2,118	360	385	3	1,663	347	394	404	2	133	4,185	842	914
Vestlofoten (Finhavn til Aa, Tind m. m. . .	3,241	556	670	189	3,709	823	904	93	-	40	7,043	1,417	1,614
Tilsammen	9,162	1,539	1,749	193	7,571	1,749	2,015	1,568	43	574	18,301	3,903	4,381

Tabel No. 3.

Fortegnelse

over Kjøbefartøier og Bygdefarsjægter, forsamlede i Lofoten den 16de Marts 1875, disses Hjemsteder, Drægtighed, Antal af Besætning osv.

Hjemsted.	Skonnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Jægtgaleas eller Jægt.		Skøite.	Samtlige Fartøiers		Samlet Drægtighed i Tønder.	Gjennemsnit af	
				Kjøber.	Bygdefars.		Antal.	Besætning.		Besætning pr. Fartøi.	Drægtighed i Tønder.
Stavanger	-	-	-	-	-	1	1	3	300	-	-
Hardanger	-	-	2	-	-	-	2	10	1100	5,0	550
Bergen *)	1	8	61	-	-	3	73	361	35870	4,9	490
Aalesund	1	2	6	-	-	1	10	43	4680	4,3	468
Romsdalen	1	-	-	1	-	-	2	12	1400	6,0	700
Christianssund	5	1	23	4	-	3	36	168	16680	4,7	463
Trondhjem	4	-	16	61	-	3	84	433	41750	5,0	497
Indherred	-	-	-	3	-	-	3	14	1340	4,7	447
Stenkjær	-	-	-	1	-	-	1	5	600	-	-
Ørlandet og Fosen	-	1	14	3	-	3	21	75	6410	3,6	305
Namsos	-	-	-	3	-	1	4	19	2020	4,7	505
Namdalen	-	-	11	3	-	2	16	72	7050	4,5	441
Helgeland	1	-	27	11	24	13	76	300	37470	3,9	493
Salten	3	5	35	8	7	7	65	285	29750	4,4	458
Bodø	-	-	5	1	-	-	6	28	2100	4,7	350
Lofoten og Vesteraalen	1	-	13	9	-	6	29	133	14580	4,6	503
Senjen og Tromsø	1	-	13	5	-	5	24	113	10260	4,7	427
Tilsammen	18	17	226	113	31	48	453	2074	213360		

*) Efter 16de Marts ankom 1 Dampskib fra Bergen for at købe Fisk.

Tabel No. 4.

Fortegnelse

over Kjøbefartøiernes Fordeling i Fiskeridistriktet den 16de Marts 1875.

Slags Fartøi.	Raft-sundet*).	Skraa-ven.	Svol-vær.	Øst-næs-fjor-den.	Ka-bel-vaag.	Stor-vaagen.	Ørs-vaag.	Ørs-næs.	Ho-pen og Kalle	Hen-nings-vær.	Stam-sund.	Ste-ne.	Ure.	Bal-stad og Mort-sund.	Nufs-fjord.	Sund.	Havnø	Rei-ne.	Stor-vaagen.	Til-sammen.
Skonnert eller Galeas	-	3	-	-	2	2	1	-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Slup	1	1	2	-	2	3	1	-	2	3	-	-	-	1	-	-	-	1	-	17
Jagt	19	8	29	3	11	33	15	5	22	50	9	-	3	6	3	3	1	1	5	226
Kjøbejægt	12	4	20	1	7	8	3	4	6	38	3	-	-	2	-	1	-	2	2	113
Bygdefarsjægt	-	-	1	-	-	4	2	=	-	10	2	1	-	5	1	-	-	3	2	31
Skøite	4	2	7	1	5	7	3	1	5	7	-	-	2	2	-	-	-	1	1	48
Tilsammen	36	18	59	5	27	57	25	10	35	117	15	1	5	16	4	4	1	8	10	453

*) 1 Dampskib fra Bergen.

Tabel No. 5.

Vær eller Samling af Vær.	Garnfisk.	Gjen-nem-snitts- pris.	Linefisk.	Gjen-nem-snitts- pris.	Dybs- agnfisk.	Gjen-nem-snitts- pris.	Saltet.	Hjæld- hængt.	For- brugt.	Tilsam- men.	Lever.	Gjen-nem-snitts- pris.	Rogn.	Gjen-nem-snitts- pris.	Fiskeho- veder.	Gjen-nem-snitts- pris.
Raftsundet.	985000	34	985000	28	-	-	1650000	280000	40000	1970000	4460	25	2200	40	150000	10
Brettesnæs — Skraaven	772000	35	486000	32 ¹ / ₂	312000	28 ¹ / ₂	1090000	430000	50000	1570000	3550	25	2000	42	500000	14
Østnæsfjor- den-Svolvær	1100000	35	855000	33	400000	29	1670000	635000	50000	2355000	5430	25	3500	40	1000000	18
Kabelvaag — Ørsvaag.	2180000	34	875000	32	505000	31	3105000	395000	60000	3560000	8300	24	4800	40	1800000	12
Ørsnæs — Hopen . . .	1010000	35	1000000	33	160000	31	1720000	390000	60000	2170000	4900	26	2500	43	300000	14
Hennings- vær	1900000	36	1800000	34	295000	33	2605000	1320000	70000	3995000	9000	25	5700	42 ¹ / ₂	1200000	14
Øiren—Ure	750000	35	930000	30	30000	32	1090000	560000	60000	1710000	3800	26	2200	42 ¹ / ₂	200000	18
Brandsholm Nufsfjord ..	460000	26	2640000	22	-	-	1550000	1500000	50000	3100000	6900	26	2600	42 ¹ / ₂	700000	18
Sund—Lo- fotodden ..	400000	27 ¹ / ₂	2170000	25	-	-	520000	1990000	60000	2570000	5660	-	2500	-	700000	24
Tilsammen	9557000	-	11741000	-	1702000	-	15000000	7500000	500000	23000000	52000	-	28000	-	6550000	-

Sammenlignet med Fiskernes Antal forrige Aar skulde der have fundet en Aftagen Sted af 518 Mand, fordelte paa 61 Baadmandskaber. Garnfiskernes Antal skulde have aftaget med 509 Mand eller 68 Baadmandskaber og Dybsangfiskernes med 27 Mand eller 11 Baadmandskaber, hvorimod Linefiskernes Antal skulde have tiltaget med 18 Mand, fordelte paa 18 Baadmandskaber. Af de Distrikter, fra hvilke Almue hovedsagelig søger til Lofoten, falder Formindsnelsen med 460 Mand paa Nordlands Amt, hvorimod der paa Søndre og Nordre Trondhjems Amter falder en Forøgelse af respektive 83 og 52 Mand. Mod 1873 viser Optællingen iaar en Forøgelse af 1041 Mand, hvorfor det synes rimeligt at antage, at Formindsnelsen mod ifjor — ialtfald for Almuen fra Nordlands Amts Vedkommende — har sin Aarsag deri, at Torskefiskeriet iaar slog godt til saavel paa Lofotens Yderside som paa Helgeland. At Tromsø Amts Almue aftager jevnere, har formentlig sin Aarsag i den senere Tids heldige Fiskerier i Finmarken, der har gjort, at mange Fiskere udelukkende søger til Finmarksfisket.

Efter den foretagne Tælling skulde Antallet af Fartøier være forøget fra 404 forrige Aar til 454 iaar. Foruden dette Antal, der var tilstede i Distriktet den 16de Marts, vare enkelte allerede før den Tid afgaaede dels sydover med Last og dels paa Grund af høie Fiskepriser til Finmarken, ligesom andre ligeledes til Finmarken bestemte Fartøier, der i Slutningen af Marts og i Begyndelsen af April anløbe Vestlofoten for Ordre, forbleve der til Indkjøb

af Fisk. Det samlede Antal Fartøier, der i Vinter, om end ikke samtidigt, vare tilstede i Havnene i Fiskedistriktet, maa saaledes antagelig anslaaes til mindst 475 Stkr. Som før anført havde ogsaa et større Dampskib fra Bergen indfundet sig for at købe Fisk.

Bortset fra Antallet af Mandskaberne paa de Fartøier, der ikke vare tilstede den 16de Marts, skulde Antallet af Fiskere og Fartøisfolk tilsammen have udgjort 20,377 mod 20,766 forrige Aar.

Ved Telegram af 14de April blev det kongelige Departement underrettet om, at det til den Tid i Lofoten opfiskede Kvantum kunde anslaaes til omtrent 23,000,000 Fisk, hvoraf omtrent 15,000,000 vare saltede for at virkes til Klipfisk og omtrent 7,500,000 vare hængte til Rundfisk, samt at Resten, eller omtrent 500,000 Fisk, antoges at være medgaaet til Fortæring under Fisket, samt til Forsendelse til Husbrug omkring i Distrikterne og til Byerne søndenfor.

Vedlagte tabellariske Oversigt, Tabel 5, der tillige viser, hvad der antages opfisket med de forskjellige Slags Redskaber, udviser, hvorledes ovennævnte Fiskepartier ere fordelte inden Opsynsdistriktet.

Uagtet det i Regelen er Tilfældet, at den Fisk, som fiskes først i Fisket, er den fedeste og værdifuldeste, og at den bliver magrere, efterhaanden som det lider ud i Fisket, var dette dog ikke ganske Tilfældet denne Vinter, idet Fisken i den første Tid var temmelig mager og «skraapagtig», hvorimod den henimod Slutningen af Februar blev federe

og mere leverholdig. Fra denne Tid aftog den stadig i Fedme. Ved Henningsvær udfordredes der saaledes i Begyndelsen af Fisket 400—460 Fisk for at give en Tønde Lever og først i Februar kun 460—400 Fisk; i Værene østenfor Henningsvær noget mindre, i de vestenfor noget mere. Af Garnfisk, der altid er den vægtigste, udførredes 280 a 300 Fisk. I Slutningen af Februar gav 300 Garnfisk eller 400 Linefisk en Tønde Lever og i Begyndelsen af April var Fisken bleven saa mager, at dertil udfordredes 480 Garnfisk og op til 600 Linefisk. Som sædvanlig var den i Raftundet fangede Fisk af en sjelden god Kvalitet. Gjennemsnitlig kan det antages, at omtrent 440 Stk. Fisk have givet en Tønde Lever, 19 a 20 Stk. Fisk en Vog Klipfisk og 24 a 26 Stk. en Vog Rundfisk. Tranpartiet kan antagelig anslaaes til ca. 26,000 Tdr., og af god Rogn blev der antagelig virket ca. 28,000 Tdr. Under Fisket blev der tilvirket ca. 950 Tdr. Medicintran, og af Raastof til Guanofabrikation blev der indsamlet omtrent 6½ Million Fiskehoveder samt endel Rygge.

Til Sammenligning med Opsynets Overslag over Lofotfiskets Udbytte forrige Aar nemlig:

11,500,000 saltet, 4,000,000 hjældhængt Fisk, 20,000 Tønder Tran og 15,000 Tdr. Rogn, hidsættes følgende Opgave over den til Nordlands- og Tromsø Amtskommune ifølge Lov af 12te Mai 1866 erlagte Medicinalafgift for Aaret 1874:

Afgiften har i det Hele udgjort 23412 Spd. 112 Sk. der fordelte paa de forskjellige afgifts- pligtige Produkter falder omtrent saaledes:

Af 633891 Tønder Sild à 2 Sk.

	Spd.	Sk.
	10564.	102
- 227 Tønder anden i Foustager saltet Fisk à 2 Sk. . .	3.	94
- 93573 Voger Klipfisk à 4 Sk. . .	3119.	12
- 20244 Voger anden i Foustager saltet Fisk à 3 Sk. . .	56.	28
- 41365 Tdr. Tran à 12 Sk.	4136.	60
- 16648 Tdr. Rogn à 1½ Sk.	208.	12
. 638924 Voger Tørfisk à 1 Sk.	5324.	44
	23412 Spd.	112 Sk.

Af foranstaaende Opgave, der er mig meddelt af Medicinalfondets Kasserer, fremgaar, at Klipfiskpartiet har udgjort 11,229,000 Stkr. Fisk, regnet efter smaa Tusinder, og naar det antages, at ca. 500,000 Stkr. er virket til Klipfisk udenfor Opsynsdistriktet, skulde Anslaget over Klipfiskpartiet have været omtrent 770,000 Stkr. for høit.

Dersom det videre forudsættes, at 27 Stk. Fisk gennemsnitlig have givet en Vog Rundfisk, skulde der i det Hele være virket ca. 17,251,000 Stkr., og naar det for Opsynsdistriktet gjorte Anslag, 4,000,000, fratrækkes, skulde der i Nordlands og Tromsø Amter udenfor Opsynsdistriktet være tilvirket ca. 13,251,000 Stkr. Fisk. Da det, navnlig paa Grund af det mislykkede Fiske paa Lofotens Yderside, med Sikkerhed tør antages, at et saa stort Parti Rundfisk (Tørfisk) ikke har været tilvirket, idet det neppe kan have overstegit 8 a 9 Millioner, skulde det af Opsynet gjorte Anslag af Rundfiskpartiet for Opsynsdistriktets Vedkommende være ca. 4¾ Million for lidet. Da Opgaven udviser, at der er erlagt Medicinalafgift af 41,365 Tdr. Tran, maa ogsaa det opgivne Parti Tran, 20,000 Tdr., antagelig have været adskillig forlidet, hvilket sandsynligvis er en Følge af det forlidet opgivne Rundfiskparti. Det opgivne Rognparti har formentlig paa det Nærmeste været rigtigt. At dømme efter de Kvanta Fisk, af hvilke der er betalt Medicinalafgift, skulde Udbyttet forrige Aar antagelig have udgjort ca. 20,000,000 Fisk, hvoraf 10,730,000 saltet og 8,750,000 hjældhængt.

Betræffende Fiskepriserne skal jeg under Henvisning forøvrigt til de det kongelige Departement pr. Telegraf under Fisket meddelte Dagsnoteringer saavel som til de foran i Tabel 5 anførte Gjennemsnitspriser her kun tillade mig at oplyse, at de i Nufsfjord og Balstad begyndte med 27½ a 30 Ort og østenfor de fleste Steder med 30 Ort pr. 120 Stkr. Fisk. Vestenfor Nufsfjord foregaar i Regelen intet Fiskesalg forinden sidst i Marts eller efterat Hjældbruget er fuldhængt; den holdt sig her i Regelen i 20 a 25 Ort, men gik dog enkelte Dage ned til 15 a 17½ Ort. Efterhaanden som Kjøbefartøierne indfandt sig, steg ogsaa Fiskepriserne, og da disse saagodtsnm udelukkende søgte til Værene østenfor Balstad, var det ogsaa især her, at Stigningen fandt Sted. I Hopen var Prisen den 20de Febr. gaaet op til 42 Ort for Garnfisk; men senere faldt den ligetil 27½ Ort. Sidst i Februar betaltes i Henningsvær Garnfisk med 42½, Linefisk med 41 og Dybsagnfisk med 40 Ort, til hvilke Priser imidlertid mange Kjøbere indstillede Kjøb i Paavente af Prisfald, medens Andre derimod solgte de ubetydelige Partier, de havde samlet, og begave sig til Finmarken, ligesom atter Andre søgte til de østligere

Vær. I Begyndelsen af Marts, da et rigt Fiske foregik, sank Priserne over hele Dissriktet østenfor Ure fra 37½ a 42½ Ort til 27½ a 30 Ort; de holdt sig heromkring i nogen Tid, med faldt ned yderligere i Slutningen af Marts, og i April vare de nede i 22½ a 25 Ort. Ved Efterretningen om de høie Fiskepriser satte Handelsforeningerne i Aalesund, Christianssund og Thronhjems saavel som Andre sig i Bevægelse for at forebygge Fiskeindkjøb til disse antagelig tabbringende Priser gennem telegrafiske Henvendelser til Kjøberne i de større Fiskevær, og det er ikke usandsynligt, at dette næstefter det rige Fiske var en medvirkende Aarsag til, at Priserne saasart begyndte at dale. For den fiskende Almues Vedkommende vilde det vistnok være det Fordelagtigste, om deslige Prisfluktuationer kunde undgaaes, da det maa være i dens Interesse, at Priserne holde sig nogenlunde jevne og ikke høiere, end at ogsaa Kjøberne have en rimelig Avance paa sit Indkjøb, hvilket for Mange, der i Vinter købte til de høie Priser, neppe bliver Tilfældet. Allerede i Slutningen af Februar afseilede de første Fartøier med Last til en Gjennemsnitspris af 7 Spd. 4 Ort; enkelte af disse Fartøier begave sig til Christianssund, hvor der midt i Marts bødes 6 Spd. 4 Ort til 7 Spd. pr. Hundrede Fisk, som den laa i Fartøiet. Som sædvanligt i de senere Aar bleve mindre Partier Fisk saltet i Tønder og Kasser og forsendte til Afsætning i Byerne søndenfor, navnlig til Christiania. For fersk Lever af Linefisk betales paa Medicintranbrænderierne 30 Ort og af Garnfisk 35 Ort pr. Tønde; forøvrigt betales ældre Lever med 25 Ort; Rognprisen varierede noget efter Varens mere eller mindre gode Kvalitet fra 40 op til 50 Ort; Gjennemsnitsprisen kan antagelig ansættes til 42½ Ort pr. Tønde. Torskeholder til Guano har været betalt med fra 10—24 Sk.

Efter de foran opgivne Fiskepriser og de for samme betalte Priser, samt naar hensees til, at Almuen ikke var meget talrig, maatte Udbyttet af dette Aars Lofotfiske i ethvert Fald komme til at stille sig meget heldigt for Almuen. Men naar hertil videre kommer, at Veiret ligefra Februar Maanedes Begyndelse var overmaade heldigt, saa at Redskabstabet, navnlig paa Strækningen østenfor Ure, blev ganske ringe eller for Intet at regne, og i Betragtning af, at Udbyttet er ganske jevnt fordelt paa Alle, bliver Nettofortjenesten for de allerfleste Fiskeres Vedkommende særdeles tilfredsstillende.

For Værene i Østlofoten kan Garnfiskernes Fortjeneste ansættes til omkring 100 Spd., for Linefiskerne til 90 Spd. og for Dybsagnfiskerne til 60 a 80 Spd. Der var imidlertid Mange, navnlig de Fiskere, der tidligst søgte til Raft-sundet og forblev liggende der, saalænge Fisket varede,

som havde langt større Lodder. For den i Balstad og Værene deromkring liggende Almue, der hovedsagelig bestaar af Linefiskere, stille Forholdene sig ikke fuldt saa gunstige, da Tabet af Liner i Vinterens Løb ikke var saa ubetydeligt. For Almuen i Værene vestenfor Nufsfjord kan Loddens Værdi gjennemsnitlig sættes til ca. 70 Spd.

Ved Bedømmelsen af Fiskernes Nettofortjeneste er det nødvendigt at tage Hensyn til, at saavel Leiekarlshyrene som Udrustningen nu koster betydeligt mere end for nogle faa Aar tilbage. Til Oplysning i denne Henseende kan meddeles, at eftersom Priserne stille sig paa Hengeland, kunne Udgifterne ved Garnbruget beregnes saaledes: 1 Fiskegarn uden Karl koster 3 Spd. 6 Sk., 18 Stk. Garn med Tilbehør 70 Spd. 90 Sk. Skindhyre og Sengklæder tilsammen 21 Spd. 108 Sk., Lofotkosten 14 Spd. 70 Sk. Saafremt ingen Garn gaar tabt under Fisket, beregnes Udgifterne for en Lofotkarl ved Garnbruget saaledes:

Leiekarlshyre almindelig omkring	-----	20 Spd.	« Sk.
Slitage paa Garnene	-----	12	— « =
— do. Torskegarnliner og Kavlen	---	2	— « =
— do. Skindklæderne	-----	1	— 24 =
— do. Sæstøvlerne	-----	1	— 60 =
Kosten	-----	14	— 70 =
		Tilsammen 51 Spd. 34 Sk.	

Hvad der af Garnfiskernes Udbytte overstiger dette Beløb, kan efter Nutidens Priser ansees som Nettofortjeneste.

For Linebrugets Vedkommende stille Udgifterne sig saaledes: 1 Bøile Liner med Forsyn og Angler koster 1 Spd. 96 Sk.; 10 Bøiler med tilhørende Taugværk, Snøre, Tønder, Kav, Dubler, Stampe samt 4 Tdr. Angsild koster tilsammen 40 Spd. 18 Sk., Skindhyre og Sengklæder 21 Spd. 108 Sk., Kosten 14 Spd. 70 Sk. Paa Grund af den Mængde Agsild, der medgaar, og da Linebruget er mere udsat for Tab, skal antagelig omtrent det samme Beløb som ved Garnbruget dækkes, forinden Overskud kan beregnes.

En Garnbaad med alt Tilbehør, saaledes som de nu bruges ved Lofotfisket, koster for Tiden 190 Spd., og Ottring, som benyttes ved Linebruget, 83 Spd.

Blandt den Almue, der fra den hele Kyststrækning, ligefra Thronhjems kanten til Skjervø, søger til Lofotfisket, er der selvfølgelig betydelig Forskjel saavel paa Individernes som muligens ogsaa paa de forskellige Distrikters Almuers Dygtighed, Ihærdighed og Driftighed under Udøvelsen af Bedriften, ligesom ogsaa paa Fuldkommenheden af den Udrustning, hvormed de fremmøde. Til Bedømmelsen heraf saavel som til Fiskeri-Statistikens Fuldkommengjørelse i det Hele taget har der paa Foranledning af det statistiske Kontor under det kongelige Departement været søgt enhver-

vet Talopgaver over Størrelsen af det Kvantum Fisk, der i hvert Vær eller Samling af Vær antages opfisket af de forskellige Fogderiers Almuer, som der ligge tilhuse. Det vil imidlertid lettelig indsees, at under Omstændigheder som i Vinter, da Almuen var mere end almindelig bevægelig, maatte det være særdeles vanskeligt at komme til et saa paalideligt Resultat, at derpaa skulde kunne bygges Slutninger til Bedømmelse af Dygtigheden hos et helt Distrikts Almue i Sammenligning med andres. Idet det saaledes ikke har været muligt at tilveiebringe de attraaede Talopgaver, er der imidlertid indløbet Udtalelser, som kunne være af Interesse til Oplysning om de omhandlede Forhold.

Fra flere Vær er det oplyst, at synderlig Forskjel i de forskellige Distrikters Fiskeres Udrustning, Dygtighed og Foretagsomhed antages i Almindelighed ikke at være tilstede. Vestenfor Ure er det, som af Tabel 2 vil erfares, meget almindeligt, at Fiskeren ruster sig saavel med Line som Garn, for at bruge det af Redskaberne, som efter Omstændighederne findes at give det største Udbytte; undertiden benyttes endog begge Slags Redskaber samtidigt. Denne dobbelte Udrustning er, som af Foranstaaende vil erfares, temmelig kostbar, og om man end hos Somme vil se en større Foretagsomhed, saa vil den mindre Formuende, som ellers kan være en dygtig Mand, afholdes fra at skaffe sig saadan Udrustning paa Grund af den større Kapital, som samme kræver. Det ulige Udbytte for de forskellige Distrikters Fiskere kan heller ikke altid ansees som Tegn paa disses større eller mindre Dygtighed. Fiskerne ankomme nemlig til Fiskepladsen til forskellige Tider, en Del forlade samme tidligere end Andre, ligesom ogsaa andre Omstændigheder kan have Indflydele paa Udbyttets Størrelse. Fra de vestligste Vær roses Almuen fra Søndre Helgeland i Sammenligning med Almuen fra Salten og Lofoten for bedre Udrustning og større Foretagsomhed og Driftighed, og især udmærker den sig ved mere velstelt Linebrug samt ved en mere omhyggelig Behandling af Agnsilden. Fra flere Steder og navnlig fra Henningsvær roses Almuen fra Fosens Fogderi, som vel forsynet med god og solid Børnskab, vel udstyrede Baade, god og solid Kost og Klæder samt stor Kyndighed og Omtanke i Bedriften. Fiskerne fra dette Distrikt ere i Regelen udsøgte Folk i deres bedste Alder. Man finder aldrig blandt dem hverken gamle Folk eller Drengene i 14 a 16 Aars Alderen, medens dette angives hyppigen at være Tilfældet med Almuen fra Senjen og Tromsø. En større Del af sidstnævnte Distrikts Almue angives ogsaa at være daarlig udrustet, hvad saavel Baade som Udstyr iøvrigt udviser. Almuen fra Salten og tildels Skjærstad betegnes fra flere Stæder som mindre ihærdig og

dygtig. De her omhandlede Udtalelser synes i det Hele taget at bekræfte den Kjendsgjerning, at blandt de Fiskere, som sydfra søge til de store Fiskerier, ere de de dygtigste og bedst udrustede, som komme fra de fjerneste Distrikter, hvorimod disse Egenskaber aftage med Afstanden fra Fiske-distriktet. De 2de helgelandske Fogderiers Almue synes dog herfra at danne en Undtagelse, idet denne dog vistnok kan sættes ved Siden af Almuen fra Fosen og Namdalen.

Som før anført var Veiret i Januar Maaned af og til stormende, og stærk Østenvind var især i de sidste Dage af Maaneden til Hinder for Trækning af Redskaber, navnlig ved de vestligere Vær; men fra Begyndelsen af Februar og ligetil Fiskets Slutning var Veiret ganske ualmindelig gunstigt for Bedriften, og naar Kuling indtraf, varede den kun kort, saa at Redskaberne kun sjelden bleve overstaaende længere end et Par Dage. I Østlofoten indtraf i sidste Halvdel af Januar 3 Dage, i Februar 3, i Marts 2 og første Halvdel af April 2 Dage, paa hvilke det ikke lod sig gjøre at trække Redskaber. Ved Skraaven regnedes dog kun 1 almindelig Landliggedag under hele Fisket, nemlig 16de Marts.

Ved Balstad regnedes under Fisket 62 Søveirsdage og af disse 9, paa hvilke Redskaber kun delvis kunde trækkes. Fra 24de Januar til 14de April regnedes ved de vestligste Vær 52 Søveirsdage og af disse kun 5, da Trækning kun delvis kunde foretages. Redskabstabet var som en Følge af det gunstige Veir idethele ubetydeligt, undtagen paa Balstad, hvor Strømforholdene iaar var meget ugunstige og bevirkede endel Linetab. Det samme var ogsaa tildels Tilfældet paa Henningsvær. Efter min mangeaarige Erfaring tror jeg med Bestemthed at kunne udtale, at det daglige Tab af Liner, der opstaaer ved at Garn og Liner sættes om hinanden, er forsvindende mod det, der finder Sted efter længere Tids Uveir eller paa Grund af Strøm. Et Bevis herpaa afgiver iaar Balstad, hvor Belægget var 13 Garn-mod 202 Linebaade, og dog er Balstad, naar Henningsvær undtages, det eneste Sted, hvor Opsynsbetjenten klager over Redskabstab — 1600 Angler pr. Baad — (af Garn tabtes intet), medens der for de øvrige Vær anføres, at det har været forholdsvis ubetydeligt. Som Hovedgrunden til Redskabstabet i Henningsvær anføres ogsaa Strøm.

De efter dette Fiske tilbageliggende, af Eierne ikke afhentede Fiskeredskaber, ere opbevarede paa de sædvanlige Steder, ligesom den bestemte Fortegnelse over samme er omdelt paa den sædvanlige Maade. Regnskabet udviser en Udgift ved de bjergede Redskaber af 113 Spd. 103 Sk, mod en Indtægt af 148 Spd. 14¹/₂ Sk.

Ifølge de af Opsynet anstillede Undersøgelser indtraf

ialt 9 Baadforlis, nemlig 1 i Januar, 3 i Februar, 3 i Marts og 2 i April. 3 af Forlisene fandt Sted ud for Balstad, 2 for Henningsvær, 1 for Hopen, 2 for Vaagen og 1 for Svolvevær. Af Mandskaberne bjergedes 21 og omkom 17. Tre af Forlisene, hvorved druknede 12 Personer, fandt Sted i Vestfjorden paa Reise fra Hjemmet til Lofoten, de øvrige under Udøvelsen af selve Fiskeribedriften.

Forbruget af Agnsild kan sættes til omtrent 2.5 Td. pr. Mand eller ialt til 20,000 Tdr. til en Pris af 2½ — 3 Spd. pr. Td. Tre Dampskibe har jevnlige forsynet Værene med fersk Agn.

Sundhedstilstanden under Fisket var idethele tilfredsstillende.

Af Opsynet blev ialt forelagt 112 Mulfter, nemlig: 10 for at have fisket uden Baadmærker, 9 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed, 46 for i ulovlig Tid at have begivet sig paa Søen til Udsætning eller Trækning af Redskaber, 21 for Overstaaen af Redskaber om Søn- eller Helligdage, 13 for Sætning af forbudt Redskab paa delt Hav, 2 for Kapning af Andenmands Redskab uden tilbørligen at sammenknope dette, 1 for Undladelse af at efterkomme Opsynets Bestemmelse med Hensyn til Orden i Havn, 4 for ulovligt Brændevinssalg, 1 for ulovligt Vinsalg, 4 for ulovlig Udskjænkning af Øl og 1 for ulovlig Handel. Af disse Mulfter blev 104 vedtagne ved Forelæggelsen og 2 efterat Politisag mod Vedkommende var paabegyndt. Samtlige Mulktbeløb blev indbetalte til Opsynet. Der blev tillige konfiskeret endel Brændevin, der oversendtes Lensmanden i Vaagen til Bortsalg ved offentlig Auktion til Indtægt for Vaagens Fattigkasse.

Efter Overenskomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 8 Mulfter, hvoraf 5 tilfaldt Vaagens, 1 Buksnæs, 1 Tjotø og 1 Vegø Fattigkasse.

De erlagte Mulfters Beløb udgjorde 384 Spd., hvoraf 278 Spd. tilfaldt Statskassen, 89 Spd. Vaagens, 11 Spd. Buksnæs, 2 Spd. Tjotø og 4 Spd. Vegø Fattigkasse. Opsynet var i Virksomhed fra 20de Januar til 14de April. Af Personalet var Lensmand Kjeldsberg overdraget Opsynet i Skraaven, Forvalter Horn i Svolvevær og Østnæsfjorden, Lensmand Tønseth i Kabelvaag, Storvaagen og Ørsvaag, Opsynsbetjent Frost i Ørsnæs og Hopen, Lensmand Havig i Henningsvær, Lensmand Jørgensen i Stamsund og Stene, Opsynsbetjent Dreier i Ure, Lensmand Olsen i Balstad og Nuksfjord og Lensmand Bentzen havde overtaget Opsynet i Distriktet vestenfor Nufsfjord. Da Fisket begyndte i Raftsundet, blev Opsynets Virkekreds udvidet til ogsaa at omfatte samme, og Opsynsbetjent Dreier blev stationeret dersteds indtil 4de April. Dæksbaaden Lunnen

var den hele Fisketid stationeret i Hopen for at føre Tilsyn med den der gjorte Havdeling samt en Skøite udrustet til Brug for Opsynschefen og Dommeren.

Desuden var ved Opsynet ansat 1 Underbetjent, 4 Kjentmænd og 19 Matroser.

Som Fiskedommer fungerede Cand. jur. Mathisen. Af den extraordinære Dommer blev der optaget 13 Forhør, af hvilke 7 angik Tyveri, 1 Overfald paa sagesløs Mand, 1 Overtrædelse af Straffelovens Kap. 18 §§ 11 og 19 sidste Del, 3 Bedrageri og 1 Fordølgelse af Hittegods. Af disse overgik 3 til Behandling overensstemmende med Lov 6te September 1845 om Forandring i den kriminelle Retspleie og paadømtes under Fisket, og 2 hævedes som sluttede ved Retsforlig. Desuden behandledes 2 Politisager, som angik Overtrædelse af Fiskelovens § 19, hvorunder Mulfter vedtoges, og Sagerne hævedes.

I Henhold til den Opsynschefen under 22de Oktober f. A. meddelte Bemyndigelse var Opsynet iaar ordnet paa den i Skrivelse til Departementet af 12te September f. A. antydede Maade, der viste sig hensigtsmæssig. Naar imidlertid Fisket slaar til i Østlofoten, navnlig i Østnæsfjorden og Raftsundet, vil det nuværende Antal Opsynsbetjente blive forlidet, hvorfor jeg skal anholde om Bemyndigelse til i paakommende Tilfælde at engagere mindst en til.

I Telegram af 2den Februar underrettedes det kongelige Departement om, at Opsynspersonalet da ikke var fuldtalligt, idet de Opsynsbetjente og Mandskaber, der vare beordrede at fremmøde i Distriktet med Dampskibet den 24de Januar, paa Grund af dettes Forsinkelse først kunde ankomme den 3die Februar.

Uagtet det overmaade gunstige Veir var Postgangen til og fra Distriktet under Fisket idetheletaget uregelmæssigere end sædvanligt, formedelst Postdampskibenes jevnlige Forsinkelser. Da det Aar efter Aar har vist sig, at de for disse Skibe udfærdigede Router ikke engang under saa heldigt Veirlig som i Vinter endog nogenlunde lade sig udføre, synes det at være paa Tide at indrette Routerne saaledes, at der bliver større Sandsynlighed, end hidtil har været Tilfældet, for at Dampskibene naa frem nogenlunde efter Bestemmelsen. Naar der tages Hensyn til Lofotfiskets store Betydning og Indgriben i saamange nordlandske Forholde, saavel som til de store Interesser, med hvilke Byerne paa Vestkysten ere knyttede til samme, synes det at være en billig Fordring, at der gjøres, hvad gjøres kan, for at Posterne kunde fremkomme og afgaa med større Regelmæssighed end hidtil. Til Opnaelse heraf er det saaledes formentlig nødvendigt, at Hovedrouten mellem Trondhjem og Fiskedistriktet under Fisket ikke lægges

om mindre vigtige Anløbsteder; saaledes som er bleven Tilfældet ved Optagelsen f. A. af Anløbsstedet Bogø i Stegen, hvilket Anløb oftere i Vinter forårsagede større Forsinkelser for Dampskibene. I Vinterrouten paa Nordland synes det at være saameget nødvendiggere, at Tiden ikke er Postdampskibene altfor knap tilmaalt, som Forsinkelser paa Grund af Veiret maa forudsættes hyppigere at ville indtræffe, ligesom ogsaa fordi der til Hovedrouten er knyttet flere vigtige Birouter og Baadposter, der ved større Forrykkelser i Hovedrouten komme ganske i Uorden. Dampskibsfarten Fiskeværerne imellem, der nu har været underholdt en Række af Aar, og hvortil de Reisende nu er henvist som det eneste Befordringsmiddel mellem Fiskeværerne, bliver ved Forrykkelsen af Hovedrouten saa uregelmæssig, at dens Nytte betydelig forringes.

Et stort Gode er vistnok blevet Fiskedistriktet tildel derigjennem, at postførende Dampskibe berøre Lofoten en Gang ugentlig ved Siden af den egentlige Hovedroute, men Nyttens heraf vilde sikkerligen have været meget større, om disse Skibe havde berørt flere af de større Vær.

Det kgl. Departements Opmærksomhed henledes derfor paa Ønskeligheden af, at Postgangen under Fisket indrettes paa en saadan Maade, at der under almindelige Omstændigheder er Sandsynlighed for, at Postdampskibet naar frem nogenlunde til den i Routen bestemte Tid.

Angaaende Ordningen af Dampskibsrouuten i Lofoten har jeg tidligere i Skrivelse af 26de Oktober havt den Ære at henvende mig til det høie Departement.

I Beretningen om Lofotfisket i 1870 er der udtalt, at Oprettelsen af en Telegrafstation i Grøtø vilde være af stor Interesse for den til Lofotfisket søgende Almue gjennem den Underretning om Veirforholdene under Lofotkysten, som paa denne Aarets haardeste Tid gjennem samme kunde erhverves inden Baadene tage ud fra Grøtø for at begive sig over den flere Mile brede Vestfjord. Ved Fiskets

Begyndelse forrige Aar blev den nævnte Telegrafstation aabnet, og ved Telegrafvæsenets Foranstaltning blev Opslag om Veirforholdene i Henningsvær dagligen gjort i Grøtø inden Kl. 8 Formiddag.

Efter derom skeet Henvendelse til Telegrafdirektøren, overtog ogsaa Telegrafvæsenet iaar disse Veirmeldinger, saaledes at fra 29de Januar til 20de Februar blev dagligen ved Stationernes Aabning paa Kjøø, Tranø, Grøtø og Bodø Stationer gjort Opslag om Vind, Veir og Søens Tilstand i Henningsvær. Da det imidlertid reiste sig Vanskelighederne fra Telegrafvæsenets Side ved at meddele bemelte Veirmeldinger saa betids om Morgenens, at de kunde blive til nogen Veiledning for Almuen eller inden Kl. 8 Formiddag, nødsagedes Opsynscheften til under 5te Februar d. A. at anholde om det kongelige Departements Bemyndigelse til af Opsynets Midler at udrede de ved at holde vedkommende Telegrafstationer aabne før den bestemte Tid forbundne Udgifter. Efterat Bemyndigelsen var erholdt, indløb Veirmeldinger betids nok til at være til væsentlig Nytte og Tidsbesparelse for en Mængde Baade, der fra Grøtø søgte over Vestfjorden til Fiskedistiktet.

Til Veiledning for Fiskere, som paa Hjemreisen agtede at begive sig over Vestfjorden, blev ligeledes i Tidsrummet fra 31te Marts til 16de April Veirmeldinger afgivne fra Grøtø Station til samtlige Telegrafstationer i Lofoten. Jeg skal derfor tillade mig at anholde om, at lignende Bemyndigelse til at sende Veirtelegrammer udenfor Opsynsdistriktet gives Opsynschefen en Gang for alle.

Fra endel Væreiere i Flakstad er indkommen Ansøgning om Ophævelsen af første Passus i § 1 af de af Sundhedskommissionen udfærdigede og ved kongelig Resolution approberede Regler.

Angaaende denne Sag skal jeg tillade mig senere at indkomme med Forestilling.

2. Beretninger om Fiskerierne i Smaalenenes Amt.

(Afgivne af Lensmændene i Berg, Id, Hvaløerne, Rygge, Raade, Onse og Glemminge).

Lensmanden i Berg har indberettet, at intet Storsild- eller Fedsildfiske foregaar i Thinglaget; om de øvrige Fiskerier har han meddelt saadan Opgave: Makrelfisket er drevet af 3 Personer (1 Baad), der benyttede Garn; det opfiskede

Kvantum var 9000 Stkr., der efter en Gjennemsnitspris af 3 Spd. 40 Sk. pr. 100 Stkr. repræsenterede en Værdi af 300 Spd. Udbyttet af de øvrige Fiskerier var følgende:

Fiskeriernes Art.	Opfisket Kvantum	Dets antagelige Værdi efter de paa eller ved Fiskepladsene betalte Priser.	Af Fangstmængden antages solgt eller virket til Handelsvare for
		Spd.	Spd.
1. Sommerfiskerier efter Torsk, Sei, Lange, Flyndre Kolje, Aal, Hvitting		ca. 1600	ca. 800
2. a. Brisling og anden Smaasild	ca. 90 Tdr.	ca. 400	ca. 400
b. Garn- og Snesesild	ca. 80 -	ca. 200	ca. 200
3. Hummer	ca. 200 Stkr.	ca. 20	ca. 20
4. Lax og Sørret	ca. 60 Stkr.	ca. 180	ca. 90.
5. Østers	—	—	—

Lensmanden i Id meddeler under 1ste August 1876, at der i dette Thinglag kun er fisket høist ubetydeligt af Torsk, Smaasild og Hummer. Af Lax er fisket for 311 Spd.

Lensmanden paa Hvaløerne meddeler: Makrelfisket dreves af 176 Personer, hvoraf de 162 benyttede Garn (61 Baade, hvoraf 54 vare udrustede med Garn). Det fangede Kvantum Makrel var omtrent 114,000 Stkr. (deraf 112,000 fisket med Garn), der blev afhændet i Fredrikshald og Fredrikstad til en Gjennemsnitspris af 5 Spd. pr. 100 Stkr.; den hele Værdi af Fisket var saaledes 5700 Spd. Om andre Fiskerier meddeles: Sommerfisket efter Torsk, Sei, Lange m. m. drives kun til Husbrug og Værdien kan ikke opgives; Fisket efter Brisling og anden Smaasild har været høist ubetydeligt i de senere Aar. Af Hummer er der fisket omtrent 30,000 Stkr. til Værdi 3,700 Spd.

Lensmanden i Rygge indberetter under 25de Januar 1876:

Efter indhentede Oplysninger antages der at være fisket i 1875 i Rygge og Moss Landsogn 680 Skpd. Ansios-Sild. Det øvrige Fiskeri er kun til det daglige Behov.

Lensmanden i Raade indberetter under 5te Februar 1876:

For Raade Thinglags Vedkommende indberettes herved med Hensyn til Fisket i Aaret 1875 af Makrel, Hummer og Sild:

Makrelfisket blev som sædvanlig inden Distriktet kun drevet med Haandsnøre og 2de Bundgarn, men Udbyttet var saa ringe, at det kun for de Færreste bragte en tarvelig Dagløn, medens det for de Fleste maa siges at have bragt Tab, i Betragtning af den Tid, som spildtes paa samme og litage paa Redskaber. Udenfor Distriktet dreves nævnte Fiske kun af Eierne af 3 Baade fra Raade, nemlig Jørgen Larsen Andersrød, Ole Olsen Krogstad og Brødrene Arve og Søren Pederssønner Ovenøen. Disse have benyttet Drivgarn, og have de for mig opgivet, at de have fisket:

Jørgen Andersrød for ca.	200 Spd.
Ole Krogstad - -	150 —
og Arve og Søren Ovenøen tilsammen for omtrent	150 —

Idet hele altsaa for 500 Spd.

medens de have beregnet Udgifterne for Folkehjælp og Slitage paa Baade og Redskaber for hver Baad til 50 Spd. eller tilsammen . . . 150 Spd. saaat deres reelle Fortjeneste skal have udgjort omtrent . . . . . 350 Spd.

Af Hummer blev i samme Aar fisket saa lidet, at Udbyttets Salg ikke kunde regnes for mere end en Haandskilling for Enkeltmand, ligesom hellerikke Kvantummet af opfisket Sild var større, end at det mestendels fortæredes i Fiskernes Husholdninger og kun nu og da afgav lidt til Salg i fersk Tilstand omkring i Bygden. At hverken Hummer- eller Sildfisket her i Distriktet i forrige Aar har afgivet noget Væsentligt til Fiskernes Soutien, synes ialfald at være vist, og det samme kan ogsaa siges om Makrelfisket, naar undtages de ovenfor navngivne Personer.

Lensmanden i Onsø har under 21de Marts 1876 indsendt følgende Beretning:

- a) Storsild- og Fedsildfiskeri fandt ikke Sted.
- b) Makrelfiskeri foregik udenfor Færder fra Slutningen af Mai Maaned til ca. 3 Uger efter St. Hans. Samlet Antal Fiskere: 200, sautlige Garnfiskere. Samlet Antal Baade: 61; alle vare udrustede med Garn. Opfisket Kvantum i Stykketal: 274,500, Alt opfisket med Garn. Heraf solgt paa Stedet eller virket til Handelsvare 274,000. Gjennemsniitspris pr. 100 Stk. 4 Spd. Herefter beregnes den hele Værdi af Fisket til 10,980 Spd. Antal Kjøbefartøier, fremmødte paa Fiskepladsene: 5. Antal Menneskeliv, tabt ved Ulykkeshændelser under Fisket: intet.
- c) De mindre Fiskerier:
  1. Sommerfiskeri efter Torsk, Sei, Lange, Brosmer, Uer m. m. Opfisket Kvantum: 9000 Stk. Dets antagelige Værdi efter Priserne paa Fiskepladsene: 900 Spd. Af Fangstmængden solgt eller virket til Handelsvare for 300 Spd.
  2. Brisling og anden Smaasild. Opfisket Kvantum: 80 Tdr. Dets antagelige Værdi efter Priserne paa Fiskepladsene 450 Spd. Af Fangstmængden solgt eller virket til Handelsvare for 450 Spd.
  3. Hummer. Opfisket Kvantum: 15,000 Stk. Dets antagelige Værdi efter Priserne paa Fiskepladsene: 1,125 Spd. Af Fangstmængden antages solgt eller virket til Handelsvare for 1125 Spd.
  4. Lax og Sørret. Opfisket Kvantum: 400 Stk. Dets antagelige Værdi efter Priserne paa Fiskepladsene: 350 Spd. Af Fangstmængden solgt eller virket til Handelsvare for 350 Spd.

5. Østers. Opfisket Kvantum: intet.

Lensmanden i Glemminge skriver under 3die April 1876:

Vedlagt tillader jeg mig at tilbagesende følgende Schemaer angaaende Fiskebedriften, nemlig:

1. Schema No 2 ikke udfyldt, da der ikke fra dette Distrikt drives noget Sildfiskeri
2. Schema No 3 i udfyldt Stand
4. — No. 4 ikke udfyldt, da de deri nævnte Fiskerier ikke drives i saadan Maalestok, at nogen Opgave derom kan erholdes, efterdi det ikke kan siges, at saadanne Fiskerier drives saaledes, at det udelukkende er speciel Næringsvei for Nogen. Jeg har alligevel forsøgt at indhente Oplysning hos flere, som drive forskjelligt Slags Smaafiskeri, men har det ikke været mulig at faa dem til at meddele nogensomhelst Opgave.

Det nævnte Schema No. 4 angik Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei, Lange m. m., Brisling- og andet Smaasildfiske, Fangst af Hummer, Lax, Sørret, Østers. Schemaet No. 3, angaaende Makrelfisket, er af Lensmanden udfyldt saaledes:

Samlet Antal Fiskere: 24 Mand.

Heraf benyttede Garn: Alle.

— — andre Redskaber: Ingen.

Samlet Antal Baade: 7

Heraf udrustede med Garn: Alle.

— — — andre Redskaber: Ingen.

Opfisket Kvantum i Stykketal: ca. 33,333 Stkr.

Heraf opfisket med Garn: Alt.

— — — andre Redskaber: Ingen.

— solgt paa Stedet eller virket til Handelsvare: Alt.

Gjennemsniitspris pr. 100 Stkr. 3 Spd.

Herefter beregnes den hele Værdi af Fisket til 1000 Spd. Antal Kjøbefartøier, fremmødte paa Fiskepladsene: Ingen. Antal Menneskeliv, tabt ved Ulykkeshændelser under Fisket: Ingen.

Med Baadene havdes og benyttedes 221 Garn. Fisket foregaaet 1 à 2 Mil udenfor Færder og Udbyttet realiseret dels ved Laurvik og dels ved Sandøsund til Opkjøbere fra Christianiafjorden.

Samtlige Fiskere bosatte paa Kragerøen, og gjælder Opgaven for 1875 efter meddelte Oplysninger af Fiskerne.

Fra Borge og Skebergs Herreder drives der ifølge Lensmændenes Meddelelse intet Fiske af nogen Betydning.

3. Beretning om Fiskerierne i Jarlsberg og Laurviks Amt.

(Afgiven af Amtmanden paa Grundlag af Besvarelser til 2 Schemaer fra følgende Lensmænd: Lensmændene i Skouger, Strømmen, Sande, Botne, Vaale, Borre, Sem, Nøterø og Tjømø, Stokke, Sandehæred, Tjødling, Brunlanæs og Fredriksværn).

Ved under 13de Oktober 1876 at indsende disse Besvarelser ytrer Amtmanden:

Efter disse Meddelelser er det samlede Udbytte af Makrelfisket anslaaet til:

1, i Nøterø og Tjømø . . .	31,685 Spd.
2, Sandehæred	400 —
3, Tjødling	2,262 —
4, Brunlanæs	2,952 —
5, Fredriksværn	308 —
	37,607 Spd.

Efter de udfyldte Schemata No. 4 ere:

- 1) det daglige Fiskeri af Torsk, m. v. til Afsætning i Byerne med Omegn anslaaet til en Værdi af 13,818. 60
- 2) af Brisling og anden Småsild . . . . . 1,453 -
- 3) af Hummer . . . . . 9,775*) -

*) De specielle Opgaver — se Tabel No. 2 nedenfor — viser kun et Udbytte til Værdi 6,775 Spd.

Stat. Centr.b.s. Anm.

- 4) af Lax og Sørrret . . . . 7,343 -
  - 5) af Østers . . . . . 1,000 -
- 33,389 Sp. 60 β.

men om det daglige Fiske i Strømmen, Sandehæred og Tjødling er Intet oplyst. Det maa beløbe sig til adskillige Tusinde Speciedalers Værdi, naar tages Hensyn til, hvilken vigtig Plads fersk Fisk indtager i Huusholdningen hos den herværende Kystbefolkning og navnlig i Byerne.

Efter Opgaverne skulde det samlede Udbytte af Saltvandsfiskerierne her i Amtet udgjøre . . . . . 70,996 Sp. 60 β. eller omkring 71,000 Spd. — Det er imidlertid min Overbevisning, at Udbyttet er adskilligt større, navnlig paa Kontoen No. 1 under Schema 4, og at det samlede Udbytte godt kan sættes til 80 a 90,000 Spd.

Efter Lensmændenes ovennævnte Besvarelser har man i det statistiske Centralbureau udarbejdet efterstaaende 2 Tabeller over Fiskerierne i Jarlsberg og Laurviks Amt i 1875.

I. Tabel over Makrelfisket.

Herreder.	Samlet Antal Fiskere.	Heraf med		Samlet Antal Baade.	Heraf udrustede		Opfisket Kvantum.	Heraf opfisket		Gjennemsnitspris pr. 100 Stkr.	Den hele Værdi af Fisket.
		Garn.	Andre Redskaber.		med Garn.	med andre Redskaber.		med Garn.	med andre Redskaber.		
Stokke	-	-	-	-	-	-	Stkr.	Stkr.	Stkr.	Spd.	Spd.
Nøterø og Tjømø*)	487**)	487**)	-	153**)	153**)	-	758,400	734,400	24,000	3,85	31,685
Sandehæred	12	12	-	10	10	-	20,000	20,000	-	2,0	400
Tjødling	90	90	-	29	29	-	75,500	75,500	-	3,0	2,265
Brunlanæs	66	45	21	21	15	6	78,750	60,000	18,750	3,75	2,953
Fredriksværn	30	6	24	10	2	8	11,000	6,000	5,000	2,80	308
Tilsammen	685	640	45	223	209	14	943,650	895,900	47,750	3,8	37,611

*) Opgaverne omfatter Fisket omkring Uleholmene.

***) Foruden det anførte Antal Fiskere og Baade skulde her været medregnede de, der opfiskede det som «opfisket med andre Redskaber» opgivne Kvantum 24,000 Stkr. Makrel; men disses Antal kjendes ikke.

Lensmanden i Stokke har bemærket:

Der foregaar ikke noget egentligt Makrelfiskeri i Stokke Herred. I Fjorden ved Melsomvig fiskes nok noget Makrel undertiden, men Mængden er liden, og da den faaes sammen med anden Fisk i de for denne opstillede Bundgarn, har jeg medregnet den i Opgaven over det daglige Fiske efter Torsk m. m.

Lensmanden i Nøterø og Tjømø har tilføjet sin Beretning:

Herforuden er der med 5 Trækvad inde i Sund og Bugter ved Nøterø og Tjømø fisket ca. 24,000 Stkr., der ere solgt dels til Kjøbstæderne Tønsberg, Drammen og Christiania og dels inden selve Distriktet, til Gjennemsnitspris ca. 3½ Spd. pr. 100 Stkr., gjør 840 Spd.

Ligeledes er der fisket noget Ubetydeligt paa Dorg, men som kuns er anvendt til Husbrug for Fiskerne selv og enkelte Naboer, og saaledes kan Stykkeantal og Pris ei opgives.

2. Tabel over de øvrige Fiskerier.

Herreder.	Det daglige Fiske efter Torsk, Sei, Lange, Brosmer m. m.			Fiske efter Brisling og anden Smaasild.			Hummerfiske.			Laxe- og Søretfiske.			Østersfangst.			Den samlede Værdi af Udbyttet af de anførte Fiskerier.
	Opfisket Kvantum.	Værdi efter Prisen paa Fiskepladsen.	Solgt eller virket til Handelsvare.	Opfisket Kvantum.	Værdi efter Prisen paa Fiskepladsen.	Solgt eller virket som Handelsvare.	Opfisket Kvantum.	Værdi efter Prisen paa Fiskepladsen.	Solgt eller virket som Handelsvare.	Opfisket Kvantum.	Værdi efter Prisen paa Fiskepladsen.	Solgt eller virket som Handelsvare.	Fanget Kvantum.	Værdi efter Prisen paa Fangstpladsen.	Solgt eller virket som Handelsvare.	
	Stkr.	Spd.	Spd.	Tdr.	Spd.	Spd.	Stkr.	Spd.	Spd.	BØ	Spd.	Spd.	Tdr.	Spd.	Spd.	Spd.
Skouger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strømmen	-	-	-	150	300	-	-	-	-	300	750	-	-	-	-	1,050
Sande	?	3,000	2,700	?	160	-	-	-	-	1,100	2,200	2,100	-	-	-	5,360
Botne	?	20	15	53	94	91	-	-	-	164	339	339	-	-	-	453
Vaale	?	215	171	-	-	-	-	-	-	?	280	264	-	-	-	495
Borre	?	880	?	-	-	-	-	-	-	320	640	?	-	-	-	1,520
Sem	10,300	282	282	39	77	77	300	30	30	690	1,501	1,501	-	-	-	1,890
Nøterø og Tjøme .	123,000	8,200	*)	?	770	770	19,500	1,950	*)	-	-	-	100	800	800	11,720
Stokke	24,450	622	400	10	32	-	-	-	-	16	13	-	26	200	168	867
Sandeherred	?	?	?	3	20	20	5,480	575	575	-	-	-	-	-	-	595
Tjødling	?	?	?	?	?	?	?	2,900	?	600	1,400	1,400	-	-	-	4,300
Brunlanæs	?	200	-	-	-	-	12,000	900	900	130	220	-	-	-	-	1,320
Fredriksværn og Staværn	6,000	400	-	-	-	-	5,000	420	400	-	-	-	-	-	-	820
Ialt	153,750	13,819	3,568	255	1,453	958	42,280	6,775	1,905	3,320	7,343	5,604	126	1,000	968	30,390

(Som det af Tabellen vil sees, maa til disse Summer tænkes lagt adskilligt Mere, kfr. Amtmandens Ytringer ovenfor.)

*) Størstedelen solgt.

4. Beretninger om Fiskerierne i Bratsbergs Amt.

(Afgivne af Byfogden i Kragerø og Lensmændene i Bamble, Eidanger og Sandøkedal.)

Om Makrelfisket i 1875, forsaavidt det blev drevet af Fiskere fra Kragerø, har Stedets Byfoged under 5te August 1875 indberettet:

Fisket foregik omtrent fra 18de Mai til henimod Midten af Juli paa Strækningen mellem Langesundsfjorden og Risør 3 à 4 Mile fra Land. Det dreves med Seilbaade med Dæk hovedsagelig med Garn og kun for en ganske ubetydelig Del paa Dorg. Baadene Antal var 6 med Besætning ialdt 16 Mand og 156 Garn. Det af Baadene herfra opfiskede Kvantum udgjorde omtrent 16,000 Stkr. til en Gjennemsnitspris efter Opgave af 4 Spd. 20 Sk. pr. 100 Stkr. altsaa til Værdi omtrent 670 Spd. Fisket var saaledes meget mindre end i de foregaaende Aar og meget under et middels Aar, men Gjennemsnitsprisen paa Fisken adskillig over den sædvanlige. Redskabstabet var middels. Af Udbyttet falder Halvdelen paa Baadene og Garnene og Halvdelen paa Folkene, der indbyrdes deler ligt. Foruden Baadene herfra Byen var der ogsaa omtrent 10 Dæksbaade fra Landsognet Sandøkedal og for endel ogsaa indtil omtrent 10 Dæksbaade fra Sverige, der deltog i Fisket og afsatte sin Fangst hersteds.

Om Makrelfisket i Bamble har Lensmanden under 8de Oktober 1875 indberettet:

Makrelfiskeriet her i Distriktet har iaar kun været ubetydeligt. Garnfiskeri har, saavidt mig bekendt, ikke

været drevet, og kun af Faa noget Dorge- og Pilkefiskeri, der har givet daarligt Udbytte. Noget Høstfiskeri har fundet Sted i forrige Maaned af Enkelte, men heller ikke dette har givet synderligt Udbytte. Fisken har som Følge heraf været i meget høi Pris, og derfor lidet eller intet blevet nedsaltet.

I Eidanger er der ifølge Lensmandens Opgave af 16de Oktober 1875 af Makrel kun opfisket omtrent 10 Tønder.

Om Makrelfisket i Sandøkedal har Stedets Lensmand under 4de Oktober 1875 meddelt Følgende:

Makrelfiskeriet paa dette Sted har iaar givet meget ringe Udbytte. Sommerfisket har været drevet af 9 Baade med hver 3 Mands Besætning, men Udbyttet kan neppe sættes høiere end til 120 à 130 Spd. pr. Baad i Gjennemsnit.

Høstfiske har ogsaa været drevet, men med ringe Udbytte. Priserne paa Makrel have været høie, men lidet af faa og ei engang til det daglige Behov i Kragerø. Det kan ikke sættes til mere end 2 à 300 Spd. i det Hele.

Om andre Fiskerier i Sandøkedal har samme Lensmand opgivet, at der af Brisling og anden Smaasild kun er fisket til Salg i fersk Tilstand, af Hummer omtrent 10,000 Stkr. (Gjennemsnitspris 8 Skill.), af Lax og Sørret ubetydeligt og af Østers 2 til 300 Tønder.

5. Beretning om Fiskerierne i Nedenæs Amt.

(Afgiven af Fogden i Nedenæs Fogderi.)

Fogden indberetter under 14de Februar 1876:

Ifølge de modtagne Indberetninger fra Lensmændene udgjør Udbyttet af Fiskerierne i forrige Aar med et rundt Tal omtrentlig:

	Makrel.	Hum- mer.	Lax.	Østers.	Rev- torsk.
	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Høivaag	3,000	2,500	—	—	—
Eide	200	1,070	250	—	—
Landvig og Fjære	1,600	1,680	750	—	—
Øiestad og Hiisø	2,500	150	1,500	—	700
Overføres	7,300	5,400	2,500	—	700

	Makrel.	Hum- mer.	Lax.	Østers.	Rev- torsk.
	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Overført	7,300	5,400	2,500	—	700
Tromø	1,500	350	900	—	500
Dybvaag og Flaugstad	300	2,800	750	—	—
Søndeløv	200	500	800	200	—
Vestre Moland	840	440	—	—	—
	10,140	9,490	4,950	200	1,200

Med Hensyn til Fiskeriets Drift m. m. tillader jeg mig ærbødigst at henvise til min Indberetning fra f. A.

6. Beretning om Fiskerierne i Lister og Mandals Amt.

(Afgiven af Amtmanden under 31te December 1875.)

1. Makrelfisket.

Af Makrel er der ifølge de modtagne Indberetninger fisket:

	Gjennemsnitlig	
	pr. Baad.	Spd.
Tvedt med 2 Baade	160.	320.
Oddernæs 190 Baade (hvoraf 129 med Dæk)	147.	28,000.
Kristianssand 6 Baade (5 med Dæk)	76.	450.
Søgne 17 Baade (med Dæk)	60.	1,020.
Mandals Præstegjeld 15 Baade (5 med Dæk)	52	780.
Spangereid 2 Baade	100.	200.
Herod og Spind 16 Baade (5 med Dæk)	145.	2,320.
Vanse 146 Baade (131 med Dæk)	225.	32,800
Næs og Hitterø 34 Baade (samtlige med Dæk)	206.	7,000.
Tilsammen har 428 Baade fisket for		72,890.
I 1874 beregnedes Udbyttet til	79,950	Spd.
« 1873 — — —	110,880	—
« 1872 — — —	89,700	—
« 1871 — — —	130,690	—

Fra Toldstederne i Amtet er til Udlandet udskibet af Makrel nedlagt i Is:

Kristianssand	743,066 Stkr. af Værdi	27,321 Spd.
Mandal	60 « « —	3 —
Farsund	905,000 « « —	35,823 —
Flekkefjord	1,805 Kasser « —	3,873 —
		67,020 Spd.

I dette Beløb er indbefattet ogsaa Omkostningerne ved Anskaffelse af Kasser og Nedlægning i Is.

I det Hele har saaledes Makrelfisket i 1875 givet et mindre Udbytte end forrige Aar, da det ansloges til under et Middelsaars. Fortjenesten paa hver Baad, i Gjennemsnit 170 Spd., har derimod været omtrent den samme som i Aarene 1872 og 1874, da den pr. Baad var henholdsvis 169 og 168 Spd., men mindre end i Aarene 1870 1871 og 1873, da den var henholdsvis 199 Spd., 221 Spd. og 220 Spd.

Antallet af de i Fisket deltagende Baade var	
i Aaret 1870	563
= — 1871	592
= — 1872	531
= — 1873	503
= — 1874	477
= — 1875	428

I de sidste 4 Aar har altsaa Antallet af de deltagende Fiskerbaade aftaget med 168. Grunden til denne Aftagen er vistnok væsentlig at søge i forandrede økonomiske Forhold, navnlig i de stegne Arbejdspriser, som have bevirket, at Kræfter, der tidligere anvendtes til Makrelfisket, nu fordelagtigere anvendes andetsteds, navnlig til Skibsfart.

Prisen paa Makrel har i 1875 varieret fra 72 Sk. til 1 Spd. 24 Sk. pr. Snæs. Gjennemsnitsprisen kan antagelig ansættes til 80 Sk. pr. Snæs. — I Driftsmaaden vides ingen væsentlig Forandring at være foregaaet. Intet Menneskeliv eller Baad er gaaet tabt. Garntabet har været mindre betydeligt.

2. Laxefiskeriet.

Efter Fogdernes og Lensmændenes Indberetninger skal der af Lax være opfisket i 1875:

Tvedt for	5,500	Spd.
Oddernæs	5,700	—
Søgne	800	—
Mandals Præstegjeld	5,500	—
Holme	850	—
Valle	1,600	—
Spangereid	1,000	—
Spind og Herod	400	—
Lyngdal	400	—
Vanse	3,300	—
Kvinesdal	3,000	—
Næs og Hitterø	2,000	—
	30,050	Spd.

I 1874 ansloges Udbyttet til	33,000 Spd.
« 1873 — — «	36,780 —
« 1872 — — «	30,420 —
« 1871 — — «	28,460 —

Til Udlandet er fra Toldstederne i Amtet udskibet Lax:

fra Kristianssand 209,960 $\mathcal{R}$ til Værdi . .	41,911 Spd.
« Mandal . . 27,328 — — . .	5,240 —
« Farsund . . 19,712 — — . .	3,490 —
« Flekkefjord intet.	
	50,641 Spd.

Naar Værdien af det udførte Kvantum er opgivet til et større Beløb end Værdien af det inden Amtet opfiskede, saa hidrører dette formentlig derfra, at der fra Toldstederne ogsaa udføres Lax, som er opfisket udenfor Amtets Grændser. Prisen har været 2 Spd. à 3 Spd. 24 Sk. pr. B $\mathcal{R}$ for større Lax og 1 Spd. 24 Sk. á 1 Spd. 96 Sk. for mindre Lax. Fisket varede som sædvanlig fra Begyndelsen af April til Midten af September.

3. Hummerfiskeriet.

Af levende Hummer er fra Toldstederne i Amtet udført til Udlandet fra Oktober 1874 til Oktober 1875:

Fra Kristianssand	206,029 Stkr.
« Mandal	66,032 —
« Farsund	71,853 —
« Flekkefjord	384 —
	344,298 Stkr.

Med Kasser og Nedlægning antages Prisen saaledes som i forrige Aar at kunne ansættes til 12 Sk. pr. Stykke, saaat altsaa den samlede Værdi af den udskibede Hummer kan anslaaes til 34,430 Spd., foruden hvad der er forbrugt inden Amtets Grændser.

4. Revtorskfiskeriet.

har været drevet af cirka 20 Skøiter, hvoraf 10 fra Spangereids Sogn, og antages at have givet et Udbytte af noget over 3000 Spd.

5. Sildefiskeri.

Lensmanden i Vanse indberetter, at der i December Maaned 1874 foregik i Listerfjorden (paa Listerlandets Vestside) et ikke saa ganske ubetydeligt Fiskeri af Nysild, som meget ligner Vaarsilden. Udbyttet anslaaes til 400 Tønder a 2 Spd. 3 Ort for Tønden, altsaa tilsammen for 1040 Spd. Hvad der ikke forbrugtes i Distriktet, udskibedes til Østersølandene.

Fiskeriernes samlede Udbytte udgjør altsaa:

af Makrelfiskeriet	72,890 Spd.
« Laxefiskeriet	30,550 —
« Hummerfiskeriet	34,430 —
« Revtorskfiskeriet	3,000 —
« Sildefisket ved Lister	1,040 —
	141,910 Spd.

7. Beretninger om Fiskerierne i Stavanger Amt.

(Afgivne af Amtmanden og Skolebestyrer Olsen i Kopervik.)

1. Amtmandens Beretning om Sommersild-, Hummer-, Makrel- og Laxefisket, dateret 22de Marts 1876, indeholdes i følgende

Opgave

over Udbyttet af Fiskerierne i Stavanger Amt i Aaret 1875.

A. Jæderen og Dalernes Fogderi.

Distriktets Navn.	Sommersildfiske.			Hummerfiske.		Makrelfiske.				Laxefiske.	
	Antal.		Spd.	Stkr.	Spd.	Antal.		Stkr.	Spd.	Bæ	Spd.
	Baade.	Tønder.				Baade.	Mand.				
Høiland	30	-	2800	-	-	-	-	-	-	-	-
Hetland	22	-	3000	9000	600	-	-	-	-	166	300
Klep	-	-	-	15780	990	2	6	-	280	1850	1900
Sogndal	-	-	-	13000	1030	64	250	-	17950	576	1026
Egersund	-	-	-	48000	4000	54	216	-	10500	350	420
Haa og Ogne	-	-	-	33042	2500	28	88	-	7000	494	595
Haaland	-	-	-	34000	2100	5	15	-	300	170	230
Tilsammen	52	-	5800	152822	11220	153	575	-	36030	3606	4471

B. Ryfylke Fogderi.

Tysvær	10	-	1450	16670	830	5	20	-	250	-	189
Torvestad	-	-	-	26000	1800	40	130	-	7750	-	900
Avaldsnæs	11 Notebrug	201	404	5200	225	11	68	48000	1433	154	220
Skudsnæs*)	-	-	-	32618	2310	21	72	103,900	3030	918	1468
Skjold	-	-	-	-	-	-	-	3000	80	-	-
Vigedal**)	-	200	600	-	-	-	-	1600	40	-	300
Nærstrand	-	-	-	-	300	-	-	-	-	-	-
Søvde	-	80	300	-	-	-	-	-	-	-	-
Suldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	114
Sand	-	-	-	-	-	1	6	-	4	200	320
Jælse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjelmeland	24	250	800	1500	100	-	-	-	-	80	128
Aardal	-	-	300	-	-	-	-	-	-	-	80
Finnø	10	-	96	5871	368	3	10	-	21	40	64
Høgsfjord	80	240	3000	-	-	-	-	-	-	-	470
Rennesø	40	140	900	20750	1383	-	-	-	-	-	-
Strand †)	-	200	550	2000	100	-	12	-	100	40	80
Tilsammen	164	1311	8394	110609	7416	81	318	156,500	12628	1508	4333

*) Hellefisk for 330 Spd. **) Sei for 260 Spd. †) Brisling for 1800 Spd. Altsaa tilsammen for disse 3 Steder 2390 Spd.

Fra Toldstederne er i Aaret 1875 udført:

Fra.	Makrel (Stkr.)	Hummer (Stkr.)	Lax (B%)	Hellefisk (B%)
Stavanger	-	122631	7633	-
Haugesund	78000	38590	-	20
Skudsnæshavn	7193	66417	342	-
Sogndal	261990	-	-	-
Egersund	296765	4900	352	-
Tilsammen	643948	232538	8327	20

2. Skolebestyrer Olsens Beretning om Torskfisket ved Karmøens Vestside Vinteren 1875, dateret 22de April 1875.

Forrige Aar ved disse Tider var det mig en Fornøielse at kunne medele Hr. Amtmanden det for vore Forhold storartede Resultat af det efter Vaarsildfiskets Ophør ved Karmøens Vestside begyndte Torskfiske. — Almuen imødesaa — som venteligt var — dette Aars Torskfiske med store Forhaabninger; thi siden dette Fiskeries Begyndelse i 1871 havde det jo aarlig tiltaget, og der var jo Grund til at vente det ialfald ligesaa rigt som ifjor. Der blev gjort forholdsvis store Forberedelser, idet saavel nye Garn, tildels forsynede med Glaskavl, som Liner anskaffedes. Men selv de mest moderate Forhaabninger bleve skuffede, idet der neppe har været Spor af Tidning eller Skrei under Land her ved Øen denne Vinter.

Allerede i afvigte Høst klagede Fiskerne over en usædvanlig Fiskemangel; men da dette Høstfiske altid har vist sig variabelt, drog man deraf ikke nogen Slutning med Hensyn til det forventede Skreifiske. Den saakaldte Plommetersk, der i tidligere Aar altid har vist sig som Skreiens Forløber, indfandt sig rigtignok i Februar; men da den fulgte de flygtige

Sildestimer, som strøge forbi Utsire og Røvær, og derhos jagende efter Silden holdt sig høit oppe i Vandet, hvor man hverken med Liner eller Garn kunde faa fat paa den, blev der ikke opfisket stort af den heller. Nogle faa halve Skøiteladninger bleve vel expederede til Østlandet, men Udbyttet fordelt paa de mange Hænder, blev saa ubetydeligt, at det var for intet at regne, og det uagtet at der obtineredes en her forhen ukjendt høi Pris.

Det var vistnok atter et haardt Slag for de mange fattige Fiskere, der nu havde anstrengt sig til det Yderste og med saa stor Benyttelse af Krediten, som det var muligt, for at modtage den sikkert ventede Skrei. Denne har da nu ogsaa varskoet Karmøboen om, at heller ikke den er at stole paa. At Aaret for den fattigere Del af Befolkningen — især paa Vest siden af Øen — vil blive trangt nok, er desværre at forudse; men saa beklageligt, som dette end er, saa kan jeg ikke undlade ogsaa i dette at se en lys Side; thi saalænge Befolkningens Tanker fæstes ved nogenlunde sikkert paaregnelige Fiskerier, bliver der neppe noget egentligt Alvor med Jordbruget, der, uagtet en i de senere Aar indtraadt paatagelig Bedring, dog endnu paa langt nær er saaledes paaagtet som det fortjener.

8. Beretning om Fiskerierne i Søndre Bergenhus Amt.

(Afgiven af Amtmanden under 1ste Juni 1876).

Tilfølg det kgl. Departements Paalæg i Circulære af 12te Marts 1867 aflægges herved efter fra Lensmændene modtagne Opgaver samlet Indberetning angaaende afvigte Aars væsentligere Fiskerier for dette Amtsdistrikts Vedkommende:

a. Vaarsildfisket paa disse Kanter maa nu siges at

være saagodtsom ganske ophørt. — Bruttoudbyttet, ansat i Penge, er for forrige Aar opgivet saaledes:

Nordhordlands Fogderi:

Lindaas Thinglag . . .	100	Spd.
Fane « . . .	1,100	—
Os » . . .	300	—

Fuse Thinglag	1,000 Spd.	
Sund «	1,700 —	
		4,200 Spd.

Søndhordlands Fogderi:

Fitje Thinglag	1,080 Spd.	
Kvindherred Thinglag	800 —	
		1,880 Spd.

Tilsammen 6,080 Spd.

- b. Bruttoudbytte af Fedsild- og Storsild-Fisket er opgivet saaledes:

Nordhordlands Fogderi:

Fane Thinglag	1,100 Spd.	
Os «	14,800 —	
(deraf Storsild for 14,500 Spd.)		

Fuse Thinglag	600 —	
Fjeld «	10,000 —	
Sund «	63,000 —	
		89,500 Spd.

(deraf Storsild for 50,000 Spd.)

Søndhordlands Fogderi:

Fitje Thinglag	1,500 Spd.	
Finaas «	450 —	
		1,950 Spd.

Tilsammen 91,450 Spd.

- c. Af Brisling og anden Smaasild opgives fisket:

Nordhordlands Fogderi:

Hosangers Thinglag for	80 Spd.	
Haus « «	750 —	
		830 Spd.

Søndhordlands Fogderi:

Fjælbergs Thinglag for	100 Spd.	
Skonevigs « «	2,700 —	
Kvindherreds « «	600 —	
		3,400 —

Tilsammen 4,230 Spd.

- d. Bruttoudbyttet af Laxefisket i afvigte Aar er opgivet saaledes:

Nordhordlands Fogderi:

Hosangers Thinglag	120 Spd.	
Hammers «	600 —	
Mangers «	1,040 —	
Haus «	400 —	
Os «	350 —	
Fuse «	35 —	
Fjeld «	1,900 —	
Sund «	500 —	
		4,945 Spd.

Søndhordlands Fogderi:

Fitje Thinglag	650 Spd.	
Finaas «	490 —	
Fjære «	30 —	
Fjælberg «	60 —	
Kvindherreds «	350 —	
		1,580 Spd.

Hardanger og Vos Fogderi:

Ulvigs Thinglag	700 Spd.	
Evangers «	300 —	
		1,000 —

Tilsammen 7,525 Spd.

- e. Af Hummer er ifølge Meddelelser fra Bergens Toldskriverkontor i afvigte Aar udskibet til England fra forskellige Udskibningssteder i søndre Bergenhus Amt ialt 69,722 Stkr., der efter en Gjennemsnitspris af ca. 8 Sk. pr. Stk. andrager til omtrent 4,500 Spd. Derhos kan formentlig antages at være solgt i Bergen Hummer for omkring 2,000 Spd.

- f. Af Torsk, Sei, Lange o. s. v. opgives fisket i f. A.:

Nordhordlands Fogderi:

Hammers Thinglag for	150 Spd.	
Mangers « «	5,000 —	
Lindaas « «	330 —	
Sund « «	5,600 —	
		11,080 Spd.

Søndhordlands Fogderi:

Fitje Thinglag for	250 Spd.	
Strandebarm « «	1000 —	
		1,250 —

Tilsammen 12,330 Spd.

- g. Af Makrel er opgivet fisket i Sunds Thinglag af Nordhordlands Fogderi for 160 Spd. og i Tysnæs, Finaas og Fjære Thinglage af Søndhordlands Fogderi for resp. 150 Spd. 400 Spd. og 1000 Spd., ialt for 1,710 Spd.

Navnlig af de under Litr. c. og f. anførte Fiskesorter er, som sædvanligt, foruden de ovenfor angivne Qvanta opfisket endel til Husbrug.

Værdien af Dagligfisket til Forsyning for Distrikterne selv og Bergens By er det selvfølgelig ikke muligt at holde nogen tilforladelig Opgave over. — Udbyttet af bemeldte Fiske forklares i afvigte Aar i Regelen at have været temmelig fattigt, men herpaa er, hvad angaar den til Bergen leverede Fisk, væsentlig bødet ved meget høje Fiskepriser.

9. Beretninger om Fiskerierne i Nordre Bergenhus Amt.

(Følger senere.)

10. Beretninger om Fiskerierne i Romsdals Amt.

A. Beretninger om Vaartorskfiskerierne.

(Afgivne af Fogderne.)

1. Vaartorskfiskeriet i Søndmøre Fogderi.

Herom indberetter Fogden under 3die Juli 1875:

Vaartorskfiskeriet tog sin Begyndelse som sædvanligt i de første Dage af Februar Maaned og begunstigedes indtil Midten af Marts ved stadigt og roligt Veir. Denne Omstændighed var i Aar af saameget større Betydning, som Fisken maatte søges længere tilhavs end sædvanligt. Medens man i de sidste Aar temmeligt regelmæssigt har kunnet drive Fiskeriet for en væsentlig Del af Fisketiden paa de indenfor Territorialgrænsen liggende Banker, foregik det i Aar næsten udelukkende udenfor denne, saaledes paa Mebotten 3 à 4 Mile fra Land, og for de nordlige og sydlige Værs Vedkommende (Herø, Sande og Harhams Sogne) ligeledes længere ude end sædvanligt. Om Aarsagen til, at Fisken ikke søgte de indre Banker er det vanskeligt at udtale noget Bestemt. Blandt Fiskealmuen have forskellige Meninger derom gjort sig gjældende, idet der dels har været udtalt, at den Mængde Smaasild, der ved Fiskeriets Begyndelse fyldte Fjordmundingerne, kan have medvirket hertil, dels at man i nævnte Omstændighed maatte se et Forbud paa, at Fisken i det Hele er ifærd med at fjerne sig fra Land. Denne sidste Opfatning søger nærmest Bestyrkelse deri, at det paastaaes, at mindre heldige Fiskeperioder ogsaa tidligere ere begyndte under lignende Omstændigheder. Hvorvidt dette maatte forholde sig rigtigt, er mig ubekjendt. Af større Vægt ligeoverfor den senest omtalte Mening tør det derimod være, at Fisken i Aar i det Hele er mager, og at der efter Opgave fra Lensmanden i Borgund specielt blandt Stimerne fandtes et forholdsvis lidet Antal Rognfiske, hvad der ogsaa synes at fremgaa af, at medens der ifjor antoges at gaa 500 Torsk til en Tønde Rogn, opgives Tallet i Aar af samme til 800. Herved maa

dog bemærkes, at Opgaverne fra de øvrige Lensmænd (Harham, Ulfsten og Herø) ikke i samme Grad adskille sig fra hvad der tidligere har været sædvanligt i denne Heenseende, saaat det af Lensmanden i Borgund omhandlede Forhold neppe har almindelig Gyldighed. Sandsynligst tør det maaske være, at Aarsagen til, at Fisken holdt sig paa de ydre Banker, væsentligst er at søge i det gode og rolige Veir. Det paastaaes nemlig at være en sikker og gammel Erfaring (den omtales allerede af Strøm i hans Søndmøres Beskrivelse), at der behøves uroligt, stormende Veir, helst af Nordvest, i Fiskeriets Begyndelse forat bringe Fisken under Land.

Fiskeriet afsluttedes tidligere end sædvanligt, væsentligst paa Grund af, at det efter medio Marts indtraadte stormende Veir gjorde det umuligt at søge Fisken paa de fjernt fraliggende Kanter, fra hvilke den forresten ogsaa i den senere Del af Fiskeperioden begyndte at søge ud.

I Fisket deltog:

i Borgund	426	Baade med	2,792	Mands Besætning.
- Harham	370	— -	2,755	— —
- Ulfsten	133	— -	805	— —
- Herø & Sande .	243	— -	1,743	— —

1,172 Baade med 8,095 Mands Besætning.

For Borgunds, Harhams og Ulfstens Præstegjeldes Vedkommende sees Antallet saavel af Baade som Mandskab at være større end f. A.; for Herø og Sande derimod noget mindre. Aarsagen hertil er vel nærmest at søge i, at Fisken stod saa langt ude, at det ikke ubetydelige Antal af Smaabaade, der her sædvanlig bruges til Vaartorskfiskeri, i Aar ikke i synderlig Grad kunde benyttes. Af Baadene vare 923 Ottringer med 7 à 8 Mands Besætning. Resten mindre Baade. I Harham er alene Ottringer opførte og i Borgund samt Ulfsten udgjør disse det overveiende Antal,

henholdsvis 316 og 311. De i Fiskeriet Deltagende ere for den allerstørste Del fra Søndmøre Fogderi. Et ubetydeligt Antal komme fra Romsdal, ligesom der i Aar ogsaa har deltaget i Fiskeriet i Sande Herred 15 Baade med tilsammen 75 Mands Besætning fra Bergen og Stavangerkanten.

Af Redskaber har som sædvanligt været benyttet Garn, Snøre og Liner. Den største Del af Fangsten er i Aar vundet ved Garn. Ved Fiskeriet opgives at være benyttet i Borgund 20,400 Garn, 1,730 Snører, 99,000 Angler Line, i Harham 22,500 Garn og 2,755 Snører.

For Ulfsten og Herø med Sande mangler detaillerede Opgaver, men jeg antager at kunne anslaa Antallet af Garn for hver af de nævnte Distrikter til mindst omtrent 7,000 Garn, saa at det samlede Antal Torskegarn, der har været anvendt, løber op til henved 60,000. Ansætter man Værdien af et Torskegarn til omkring 2 Spd., viser det sig, at Garnværdien beløber sig til omkring 120,000 Spd. Værdien af Liner og Snører lader sig ikke paavise, men jeg antager neppe, at denne stiger op til 10,000 Spd.

Tab af Redskaber anslaaes til:

i Borgund	2,000 Spd.
- Harham	2,000 —
- Ulfsten	1,100 —
- Herø & Sande	ganske ubetydeligt.
	<u>5,100 Spd.</u>

Tabet i Aar var paa Grund af det gode Veir lidet indtil Fiskeriets Slutning, da det indtræffende Stormveir foranledigede betydelig Ødelæggelse. Slitage paa Baade og Redskaber opgives af Lensmanden i Ulfsten for dette Herreds Vedkommende til omtrent 5,000 Spd., af Lensmanden i Borgund til 16,000 Spd., af Lensmanden i Harham til 2,500 Spd., hvilket sidste Beløb utvivlsomt er alt forlidet. Antageligen kan Afgangen i Værdi ved Slitage for hele Distriktet ansættes til 30,000 à 40,000 Spd.

Udbyttet for Fiskeriet opgives for

Borgund til	1,322,000 Stykker.
Harham -	925,000 —
Ulfsten -	314,690 —
Herø & Sande	180,100 —
	<u>2,741,790 Stykker</u>

hvortil kommer Fiskeriet

i Borgundfjord	15,600 —
	<u>Tilsammen 2,757,390 Stykker,</u>

eller, da Opgaverne i Regelen maa betragtes for at være noget lave, omkring 3 Millioner.

Summen af Fangsten betegner Udbyttet som et godt Middelsaar. Herved er imidlertid at mærke, dels at Fangsten har faldt høist ujevnt, meget godt for nordre Sønd-

møre og Ulfsten og daarligt for Herø & Sande, og dels at Priserne i Aar ere betydeligt lavere end f. A., ligesaa ogsaa at det ringere Kvantum Lever og Rogn, der paa Grund af Fiskens Magerhed har kunnet udvindes, har Betydning ligeoverfor det endelige Opgjør af Gevinsten.

Denne kan, idet man beregner 1 Vog Klipfisk af 15¹/₂ Torsk, 1 Tønde Lever af 500 Torsk og 1 Tønde Rogn af 700 Torsk, opgives saaledes:

190,000 Vog Klipfisk à 1 Spd. 12 Sk. =	191,900 Spd.
4,300 Tønder Rogn à 9 — - - =	38,700 —
6,000 — Lever à 9 — - - =	54,000 —
Hoved og Rygge, cirka	3,400 —

Tilsammen 288,000 Spd., hvilket giver et Brutto-Gjennemsnitsbeløb pr. Fisker af ca. 35¹/₂ Spd., eller — Fisketiden beregnet til 2 Maaneder — omtrent 72 Sk. pr. Dag.

At opgive det sandsynlige Nettoudbytte lader sig neppe med nogen tilnærmelsesvis Nøiagtighed udføre. Imidlertid antages dette for de bedre Fiskedistrikter at stille sig omtrent saaledes.

Borgund:

I dette Præstegjeld udgjorde Fiskeriets Udbytte efter Lensmandens Beregning . . . . . 131.560 Spd.

Herfra gaar:

Redskabstab	2,000 Spd.
Slitage paa Redskaber og Baade	15,950 —
Rorsløn til 700 leiede Mænd à	
26 Spd.	18,200 —
	<u>36,150 —</u>
	95,410 Spd.

hvilket fordelt paa omtrent 3,200 Lodder (Baadslod indberegnet) giver i Gjennemsnit pr. Lod omtrent 30 Spd., eller naar de leiede Rorskarle — 700 × 26 = 18,200 — sættes ud af Betragtning som Lodder, omtrentligt 40 Spd. pr. Lod.

Ulfsten.

I dette Præstegjeld udgjorde Fiskeriets Udbytte 34,652 Spd.

Heraf gaar:

Redskabstab	1,100 Spd.
Slitage paa Baade og Redskaber	5,192 —
Rorsløn til 139 Mand à 27 Spd.	3,753 —
	<u>10,045 —</u>

Igjen 24,617 Spd.

hvilket fordelt paa 940 Lodder giver et Gjennemsnit af omtrent 28 Spd., og dersom de leiede Rorskarle sættes ud af Betragtning 37 à 38 Spd. pr. Lod.

Hvorvel disse Beregninger langt fra ere nøiagtige, antages det dog som temmelig sikkert, at Udbyttet i de omhandlede Distrikter kan ansættes til noget over 30 Spd. for hver selvstændig Fisker, eller altsaa til mellem 60 à 72 Sk. pr. Dag. Rorslønnen for de leiede Rorskarle opgives som ovenanført (Kosten dæri indbefattet) at have varieret fra 20 til 30 Spd., almindeligvis 26 à 27 Spd.

Det maa herved forøvrigt erindres, at da Priserne ere beregnede efter den færdigtvirkede Klipfisk og den saltede Rogn, maa de omtalte Summer lide et Afslag for Arbeide og Salt.

Fiskeriet i Borgundfjorden udgjorde som ovenanført 15,600 Torsk. Dette Fiskeri dreves af de nærmest Omboende med i Alt 130 mindre Baade. Torsken var her mindre end Havtorsken, saa at der beregnes 18 Stykker til 1 Vog Klipfisk, 1,600 Stykker til en Tønde Rogn og 500 Stykker til 1 Tønde Lever.

Af Fiskeriets Udbytte er overmaade lidet anvendt til Husbrug eller i Distriktet. Torsken er virket til Klipfisk og Rognen saltet, begge Dele til Handelsvare. Leveren, over hvis Magerhed der klages, er solgt til de i Fiskedistrikterne anlagte Tranbrændrier.

Med Hensyn til Forholdene inden Fisket forresten, tror jeg alene at burde anføre af Indberetningen fra Lensmanden i Ulfsten Følgende:

«Baadfisket er saaledes i Aar mere end ellers drevet sammen med Bankskøitefisket, og at der under disse Omstændigheder ikke er opstaaet større Forviklinger og Skade paa Redskaber end som skeet, maa alene tilskrives det under Fisket herskende særdeles rolige Veir, der tillod Baadfiskerne jevnlig at overnatte paa Fiskepladsene og saaledes bedre varetage sine Interesser, ligesom ogsaa Skøitefiskerne under saadanne Forholde bedre har det i sin Magt at manøvrere som de ville, og have disse rimeligvis ogsaa trukket sig undaf Garnbruget efterhvert som dette trak udover. Der er ialfald ikke indtraadt nogen Forandring i Brugsmaaden, der kan antages nu mere end før at forebygge Forviklinger, og det kan ikke være nogen Tvivl underkastet, at i Tilfælde af en hastig opstaaet Storm, vilde under disse Omstændigheder et sørgeligt Virvar og Redskabstab være afstedkommet. Ganske uden Skade er det dog heller ikke i Aar løbet af, idet 2de Baadlag her af Thinglaget tabte omtrent Halvdelen af sine udsatte Redskaber ved Forviklinger med Skøiter. Det øvrige stedfundne Redskabstab maa tilskrives Uveir, idet der i Slutningen af Fisket udbrød en Storm af Nordost, der hindrede enkelte

Fiskere i at trække deres Garn, og de da overstaaende Redskaber tabtes næsten uden Undtagelse.

Under Fisket foretoges, i Henhold til Fogderiets Skrivelse af 23de Novbr. 1873, en Reise til de mest besøgte Fiskevær i Thinglaget. De paa denne Reise erhvervede Oplysninger bestyrke hvad jeg ovenfor har anført med Hensyn til Forholdet mellem Baadfiskere og Skøitefiskere. Førstnævnte oplyste nemlig, at da de maatte søge Fisken saa langt ude, brugte de jævnlig sine Redskaber paa samme Sted som Skøiterne, og at det alene maa tilskrives det rolige Veir, at ikke større Skade opstod, men de svævede i en bestandig Frygt for i Tilfælde af ugunstigt Veir at tabe deres Redskaber.»

2. Vaartorskfiskeriet i Romsdals Fogderi.

Fogdens Indberetning af 4de Mai 1875 er saalydende: Vaartorskfiskeriet for Romsdals Fogderies Kyst, hvilket iaar begyndte henimod Midten af Januar og endte ved Midten af April, af hvilken Tid Snørefisket i det Væsentlige dreves omkring Midten af Marts, har iaar afgivet en ganske usædvanlig stor Fangst, formentlig ikke saa meget foranlediget ved et større Indsig af Fisk, end ialmindelige Aar, som derved, at et usædvanligt vedvarende Godveir indtraf under saagodtsom hele Fisket. Paa Grund af sidstnævnte Omstændighed har Redskabstabet været saare ubetydeligt iaar ved dette Fogderies Kyst, og Menneskeliv vides heller ikke at være gaaet tabt under Vaartorskfiskeriet iaar ved Romsdals Fogderies Kyst, hvorimod 2 Brødre fra Gaarden Eidssæter i Bolsø desværre kom bort under Vaartorskfisket paa Søndmøre iaar. Efter Opgivende fra Lensmanden i Sund og Vaagø Thinglag, hvilke omfatte hele Fogderiets Kyst mod Havet i en Længde af omtrent 4 Mil i Retning fra Sydvest til Nordøst, er Fiskeriet drevet iaar:

For Sunds Thinglag med 84 Garnbaade med en Besætning af 646 Mand og en Fangst af 508,000 Stk. Torsk, for Vaagø Thinglag med 50 Garnbaade og 59 Snørebaade, bemandede med 651 Mand og med en Fangst af 397,000 Stk. Torsk, ialt for begge Thinglag med 193 Baade og 1297 Mand med en samlet Fangst af 905,000 Stk. Torsk. Lensmanden antager, at der falder 1 Tønde Lever eller 1/2 Tønde Tran af 500 Torsk, 1 Tønde Rogn af 600 Torsk og 1 Vog Klipfisk af høist 18 Stk. Torsk.

Af Fiskeudbyttet vides Intet at være solgt i uvirket Tilstand, og til Fiskernes personlige Forbrug antages kun

at være medgaaet 1 pCt. af Fangsten, af hvilken iaar antagelig kan ventes tilvirket efter ovenanførte Forholdstal:

905 Tønder Tran,
1,508 — Rogn,
50,000 Voger Klipfisk,

medens i almindelige Aar det gennemsnitlige Produkt af Klipfisk dreier sig omkring 20,000 à 30,000 Voger. Priser for indeværende Aars Fiskeprodukter kan jeg endnu ikke opgive, da den nye Vare endnu ikke vides at være kommen i Handelen. Heller ikke kan jeg fortiden opgive Størrelsen af det Erhverv, romsdalske Fiskere have vundet ved Deltagelse i Vaartorskefisket i Nordmøre og Søndmøre eller andre Landsdele udenfor Fogderiet, Noget, hvorom jeg endnu savner begjært Opgave fra Lensmændene, undtagen fra Lensmanden i Vestnæs, som oplyser, at fra hans Distrikt 263 Mand iaar dreve Vaartorskefisket paa Søndmøre med et Bruttoudbytte af ikke mindre end 6,653 Spd.

Med Hensyn til ovennævnte Opgave om Fangstmængden iaar skal jeg dog bemærke, at medens denne er af mig gjengivet efter vedkommende Lensmands Indberetning, i hvilken ingen enkelt Baad er opført med større Fangst end 7,000 Stk. Torsk, have Fiskere selv for mig erkjendt, at Fangsten for enkelte Baade er gaaet op til 8,000 Stk. Torsk, og fra Fiskere selv pleier man ikke at være udsat for overdrevne Opgivender om deres Erhverv, snarere omvendt.

3. Vaartorskfiskeriet i Nordmøre Fogderi.

Fogden har under 6te August 1875 indberettet:

Fra den sædvanlige Fisketids Begyndelse i Januar og ud i Februar gik det misligt med Fiskeriet, uagtet Veiret for det meste var saa stødigt og derfor heldigt for Bedrif-

ten. Men der var liden Tilgang paa Skrei, der forgjæves ventedes paa de sædvanlige Fiskepladse. Endel Fiskere søgte den derfor længere ud paa Havet og satte Redskaber paa 70—90 Favnes Dyb, for Grip endog ligeindtil 120 Favne. Antagelig har Fisken holdt sig paa Dybet i større Mængde, da der faldt ualmindelig jævne Dræt, i hvilken Henseende for Kværnæs er bemærket, at der ikke tilforn er naaet større Fangst i Trækningen, der skal være gaaet lige op til 1200 Fisk paa engang, — dette dog kun af enkelte Lag.

Den usædvanlig vedholdende strænge Kulde antages at afgive Forklaringsgrund til, at Fisken ikke kom ind paa de sædvanlige Meer før omkring den Tid, da den i Regelen pleier at vende tilbage derfra tilhavs efter fuldført Gyding. Maaske turde det have Interesse om Temperaturen i Søen før og paa Indsigstiden gjordes til Gjenstand for Undersøgelse.

Hint, de mere modige eller foretagsomme Fiskeres Exempel at søge Fangst længere ud paa Havet, efterfulgtes naturligvis mere almindeligt, men afbrødes snart ved utrygt eller stormende Veir, der vedblev fra og til at hindre Bedriften.

Søveirsdagene anslaaes for Kvernes at have udgjort ialt 64 fordelt paa Januar 17, Februar 23, Marts 16 og April 8,

og har for Smølen sandsynligvis udgjort omtrent 40 saavidt det lader sig udlede af den afgivne Indberetning.

I Fiskeriets Gang blev der kjendelig Bedring fra sidste Uge af Februar og især udover, og ligeindtil Slutningen faldt Fangsten saa over Forventning heldig, at Udfaldet i det Hele blev tilfredsstillende eller snarere bør henregnes til de ganske gode Aars, især da der ei traf større Redskabs-tab, medens Slitagen kanske forværredes paa Grund af den staaende Kulde.

Udbyttet er opgivet:

A. for Kvernes:	Baadlag.	Mandskab.	Fangst i Voger.	
Grip	98	567	43,700	Af Baadlagene for Grip dreve 35 med Garn, 28 - Line, 35 - Snøre, og for Brunsvik 8 med Garn og 5 med Line eller Snøre. Af Fiskerne hjemmehørte i Kværnes ca. $\frac{3}{4}$ eller 1,253 Mand og fra Kristiansund, Fredø, Ædø og Stangvik samt Bod i Romsdal 422. Disse Fiskere udenfor Bygden have hovedsagelig drevet Fiske for Grip. Paa hver Vog kan antagelig regnes 7 Fisk, altsaa i Fisketal 1,402,800.
Brunsvik	13	84	16,600	
Øxenvaag	8	64	8,100	
Sveggesund	19	152	23,630	
Røeggen	14	112	18,454	
Henningsø	25	200	22,600	
Haselø	2	16	2,200	
Lille Sandø	14	112	15,000	
Skarpnæs	2	16	2,600	
Lysø	3	24	5,389	
Haaholm	10	80	8,600	
Lovø	1	8	1,150	
Ildhusoune	4	32	4,055	
Strømsholm	7	56	8,500	
Aarsbog	8	64	8,984	
Ohrø	3	24	3,355	
Sandbløst og Skottum	3	24	3,533	
Hestholm og Kraakholm	5	40	5,750	
	239	1,675	200,400	

200,400 Vog Raafisk a 41 Sk. . . . 69,877 Spd. 24 Sk.
heri tillagt 1,417 Spd. 24 Sk.
for nogle Vær, hvor lidt høiere
Pris betaltes.

3,578 $\frac{1}{2}$ Td. Lever à 7 $\frac{1}{5}$ Spd. . . . 25,765 — 34 -
1,670 - Rogn à 7 — . . . . 11,690 — - -
107,342 Spd. 48 Sk.

der overstiger det for 1874 anslaaede Udbytte 72,600 Spd.
mod 34,742 Spd. eller omtrent $\frac{1}{3}$ Del mere.

Der er regnet 56 Voger Fisk i Gjennemsnit paa 1 Td.
Lever eller 1 $\frac{1}{4}$ Td. Tran og 15 Vog Fisk paa 1 Vog Rogn
og deraf paa Tønden 8 Vog.

B. for Edø eller Smølen har Fiskeriet været søgt af
Almue udenfor Fogderiet især fra Hiteren, Ørlandet,
Skjærn, Bjugn og Hevne.

212 Baadlag med 985 Mand og Fangst . . 366,400 Stk.
172 — - 962 — fra selve Di-
striktet . . 480,100 —
162 — - 891 — fra andre Byg-
delag inden
Fogderiet især
Aure . . . 434,600 —
546. . . . . 2,838. . . . . 1,281,100 Stk.

heraf 351 Baadlag med 2,103 Mands Besætning Garnfiskere
indtil 12te Marts, hvorefter de fortsatte med Snøre.

195 Baadlag paa 735 Mand dreve Fisket den hele Tid
udelukkende med Snøre og Line. Saaledes skulde Forhol-
det have været $\frac{2}{3}$ Garn og $\frac{1}{3}$ Snøre- og Linefiskere, men
da som anført Garnfiskere fortsatte med Snøre i den senere
Tid, da Fangsten blev bedst, turde Forholdet mellem begge
Fiskemaader rettere være at sætte lige. Ved Udregningen
af Udbyttet for Liner har jeg dog troet at burde holde
mig til førstnævnte Opgave.

Saaledes udføres for:

1,281,100 Fisk à 6 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. stort 100 . . . 69,392 Spd. 107
3,041 $\frac{2}{5}$ Td. Lever à 9 Spd. . . . . 27,372 — 72
2,562 $\frac{1}{5}$ - Rogn à 7 Spd. . . . . 17,935 — 48
Hertil kommer for til Guanofabrikation
solgte Hoveder & Rygge . . . . . 5,000 —
samt for i Begyndelsen af Januar fanget
Storsei, 20,000 Stk. . . . . 1,500 — -

tilsammen 121,200 Spd. -
eller vel 5,000 Spd. over forrige Aars.

Af den samlede Fangst opgives at være afsat i raa Tilstand paa følgende Vær:

Veiholmen	461,700 Fisk.
Bratvær	95,000 —
Koldholmen	47,000 —
Raakholm, ytre	38,000 —
do. indre	13,400 —
Skarpsund	15,000 —
Odden	37,000 —
Ringsø	91,000 —
Spilvalen	60,400 —
Hallerø og Lyngvær	51,900 —

910,400 Stk.

Saaledes er af Fiskerne selv virket og klippet — 371,700 — eller over $\frac{1}{3}$ af Fangsten.

Det er at mærke med Hensyn til Strømsætningen, at denne ved Smølen oplyses under hele Fiskeriet at have været omvendt mod før, da den i Vinter gik i nordlig Retning, antagelig paa Grund af den stadig herskende Nordenvind. For Kvernæs anføres den saakaldte Østastrøm at have været den fremherskende.

Anhang.

1. Indberetning fra Lensmanden i Edø om Vaartorskfiskeriet sammesteds, dateret 25de Mai 1875.

I første Halvdel af Januar opfisket omkring Smølen 20,000 Storsei til en Værdi af 1,500 Spd.; i sidste Halvdel af Januar hindredes Fisket for den væsentligste Del af Storm.

Nogen Mængde af Skrei kom ikke op paa Grundene før i Midten af Februar og fra den Tid og til 15de Marts fiskedes tildels ret godt, men meget ujevnt, med Garn. Fra 15—31te Marts var Fisket hyppig afbrudt af Storm; det samme var ogsaa Tilfældet i den Tid af April, Fisket vedvarede. Og af disse Grunde, i Forbindelse med delvis Mangel paa Agn, viser Snørefisket sig iaar temmelig mislig.

Fisken har i Regelen holdt sig meget smaa og mager; den antages ikke at have «stød sig». Fisken menes iaar at have været tilstede i omtrent lige stor Mængde og holdt sig paa de samme Steder — dog i Almindelighed noget længere ude — som før. Under hele Fisket har Strømsætningen været omvendt mod før. Fiskerne have for mig tilkjendegivet som sin Mening om Aarsagen dertil, at den formentlig var en Følge af de i Vinter stadig herskende nordlige Vinde; i samme Retning som Vinden, gik ogsaa Strømmen.

Om den i Vinter raadende, usædvanlig længe vedholdende stærke Kulde, har havt nogen Betydning paa selve Fisket, Fiskens Gang eller dens noget sene Opkomst paa Grundene, driste Fiskerne sig ikke til at have nogen Mening.

Søveirsdage have paa de forskjellige Vær været fra 26—30.

Fiskepladsene have iaar været de samme som tidligere; men de, der have vovet sig længst ud, udenfor de almindelige «Mee», paa dybere Vand, have dog i Regelen fisket bedst.

Line- og Snørefisket er iaar som tidligere drevet i Forening, saa at det ikke lader sig gjøre at adskille Udbyttet af disse Redskaber. Efterstaaende Tabel viser Tal paa Baade, Mandskab og Fiskeudbytte for hvert Præstegjeld:

Fra hvilket Præstegjeld.	Tal paa		Antal	
	Baade.	Mandskab.	Garnfisk.	Snøre- og Linefisk.
Lexvik	3	18	9,400	1,300
Ørkedal	8	48	25,700	6,500
Stadsbygden og Ritsen	12	68	35,000	8,000
Sjørn og Bjugn	34	189	57,600	13,300
Ørland	40	216	59,400	18,000
Hevne	23	123	31,000	7,800
Hiteren	66	229	29,700	20,700
Børsen	10	63	39,100	-
Fosen	6	31	-	3,900
	212	985	286,900	79,500
Aure	84	457	158,400	61,400
Stangvik og Surendal	41	221	91,300	27,700
Fredø	5	31	15,700	3,400
Tingvold	16	94	28,900	7,400
Sundal & Øxendal	3	12	-	1,900
Kvernæs	10	55	21,400	3,200
Øre	3	21	10,900	3,000
	162	891	326,600	108,000
Æde	172	962	344,900	135,200
Tilsammen	546	2,838	958,400	322,700

Af anførte Baade og Mandskab have 2,103 Mand paa 351 Baade drevet Fiske med Garn indtil 12te Marts og senere med Snøre paa andre Baade og 735 Mand paa 195 Baade udelukkende drevet Fiske med Snøre og Line.

Af den fangede Fisk er afsat i raa Tilstand:

paa Veiholmen	461,700
- Bratvær	95,000
- Koldholm	47,000
- Raakeholm ytre	38,000
- Raakeholm indre	13,000
- Skarpsund	15,000
- Odden	37,000
- Ringsø	91,000
- Spilvalen	60,400
Hallerø og Lyngvær	51,900

910,400 Stk. Skrei

store Hundreder, til Gjennemsnitspris 6 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. stort Hundrede. Det af Fiskerne selv saltede og klippede Kvantum udgjør saaledes 370,700 Stk. Skrei. Af Fiskerne antages forbrugt under Fisket ialt omtrent 26,000 Stk. Skrei.

Efter de mig meddelte Opgaver er solgt Hoveder, Rygge og Fiskeaffald for 5,000 Spd.

Af dette Aars Fisk antages at gaa i raa Tilstand: paa 1 Vog af Garnfisk 6 og af Snøre — og Linefisk 7 à 8 Stk. og tørret og klippet paa 1 Vog af Garnfisk 17 à 18 og af Snøre- og Linefisk 20 Stk.

I Gjennemsnit har givet

1000 Garnfisk 2 $\frac{1}{2}$ Tønde Lever og 2 $\frac{3}{50}$ Td. Rogn.

1000 Snøre- og Linefisk 2 Td. Lever og 2 Td. Rogn.

Af ovennævnte Antal Fisk er efter Opgave efter 12te Marts d. A. fanget 300,00 Skrej, som ikke gav Rogn.

I den sidste Tid, efterat den væsentligste Fiskevaskning var foregaaet, har Veiret været været gunstigt for Tørringen. Naar undtages omtrent 14 Dage af Januar, — fra 10—24de — samt over Halvdelen af Snørefisketiden, var Veiret i Vinter særdeles gunstigt for Fiskebedriften. Redskabstabet iaar er af denne Grund, i Forbindelse med den før berørte, mod før ganske forskellige Strømsætning, ubetydeligt og kun opgivet til 900 Spd., som falder saa nogenlunde ligelig paa hele Distriktet.

Benyttelsen af Listerbaade er mere og mere i Tiltagende. Nogen Forandring ellers i Baad eller Redskab vides ikke indført.

2. Indberetning fra Lensmanden i Kvernæs om Vaartorskfisket, dateret 15de Mai 1875.

F o r t e g n e l s e
over Udbyttet af Torskfisket for nedenstaaende Fiskevær i Kvernæs Thinglag under
Vinter- og Vaarfisket i 1875.

Fiskeværenes Navne.	Antal Baade.		Antal Mand.	Voger Fisk.	Hvormange Vog paa en Tønde	
	Garn.	Liner & Snører.			Lever.	Rogn.
		L. S.				
Grip	35	28 & 35	567	43,700	Gjennemsnitlig behøves 56 Vog Fisk for at faa 1 Tønde Lever. 1 ¹ / ₄ Tønde Lever = 1 Tønde Tran. 6 Stk. Fisk = 1 Vog Raafisk.	Da Fiskerne selv for største Delen har saltet sin Rogn, kan ikke for hvert enkelt Fiskevær opgives Kvantum, men efter erholdte Oplysninger fra flere Vær behøves 15 Vog Fisk for at faa 1 Vog Rogn, 1 Tønde = 8 Vog.
Brunsvig	8	5 -	84	16,600		
Øxenvig	8	-	64	8,100		
Svegggesund	19	-	152	23,630		
Røeggen	14	-	112	18,454		
Henningsø	25	-	200	22,600		
Haselø	2	-	16	2,200		
Lille-Sandø	14	-	112	15,000		
Skrapnæs	2	-	16	2,600		
Lysø	3	-	24	3,589		
Haaholm	10	-	80	8,600		
Løvø	1	-	8	1,150		
Ildhusø	4	-	32	4,055		
Strømsholm	7	-	56	8,500		
Aarsbog	8	-	64	8,984		
Ohrø	3	-	24	3,355		
Sandblost	1	-	8	533		
Skothheim	2	-	16	3,000		
Hestholm	4	-	32	4,900		
Kraakholm	1	-	8	850		
	171	68	1,675	200,400		

200,400 Vog Raafisk à 41 Sk.

68,470 Spd. - Sk.

Tillæg for de

Vær, hvor en høiere

Pris betales . . . 1,417 — 24 -

69,887 Spd. 24 Sk.

3,578¹/₂ Tønde Lever à 7¹/₅ Spd. 25,765 — 24 -

1,670 — Rogn à 7 Spd. 11,690 — -

107,342 Spd. 48 Sk.

I dette Fiskeri har deltaget:

Kvernæs med cirka . . . 1,253 Mand.

Thingvold og Øre med ca. 114 —

Christiansund og Fredø - 200 —

Edø med ca. . . . . 30 —

Stangvig - . . . . . 18 —

Bod - . . . . . 60 —

Søveirsdagene formenes at have udgjort ca. 64 og falder omtrent saaledes: Januar 17, Februar 23, Marts 16 og April 8.

Torskegarmslod à 8 ¹ / ₂ Lod pr. Baad Br.	62 Spd.	27 Sk.
Tab og Slitage	16 —	- -
	<hr/>	
Netto pr. ¹ / ₁ Lod	46 Spd.	27 Sk.

Linlod à 5 ¹ / ₂ Lod pr. Baad Br.	54 Spd.	66 Sk.
Tab og Slitage	10 —	- -
	<hr/>	
Netto pr. ¹ / ₁ Lod	44 Spd.	66 Sk.

Snørlod à 4 ¹ / ₂ Lod pr. Baad Br.	44 Spd.	53 Sk.
--	---------	--------

For Snøre kan ikke Tab og Slitage regnes.

For Guanostof har jeg ingen Værdiopgave endnu erholdt.

Fiskeriets Drift begyndtes iaar paa samme Tid som vanligt og begunstigedes af godt Veir helt til 14de Marts, efter hvilken Tid det blev meget variabelt lige til Fiskeriets Slut.

Det dreves paa de gamle Fiskepladse til Slutningen af Februar, men med et saa slet Resultat, at det saa ud, som om det for iaar helt og holdent skulde mislykkes.

Under saadanne Udsigter var det, at de mere behjertede Fiskere begyndte at søge ud paa tidligere ukjendte Fiskepladse fra ¹/₂ til 1 Mil længere ud paa Havet og der fandt man Fisken, som visselig der var tilstede i stor Mængde, at dømme efter de jevne Trækninger, som gjordes for de forskellige Vær, ligesom aldrig tilforn saa store Fangster har været gjort i Trækningerne, som under dette Vinterfiskeri, idet rigtignok en enkelt Baad har gjort Fangst af lige indtil 200 Vog paa engang.

Da nu Fisken var funden, søgte naturligvis Almuen en masse til de nye Fiskepladser, saa at, ifald Veiret fra dette Tidspunkt havde vedblevet at være saa godt, som ved Fiskeriets Begyndelse, saa var her i Distriktet blevet opfisket et Kvantum, som var kommet til at overtræffe de dristigste Forventninger.

Dybden, som ogsaa var meget forskjellig fra de ældre Fiskepladser, varierede fra 70 til 90 og for Grip lige til 120 Favne.

Strømforholdene har under Fisket været saa gunstige, som tænkes kan, og hvis saa ikke havde været Tilfældet, saa havde det ikke ladet sig gjøre at færdes med Redskaber saa langt ud i Havet paa saadanne Dybder.

Den fremherskende Strøm har været den saakaldte Østaststrøm.

Den strænge Kulde bevirkede vistnok — efter Fleres Mening —, at Fisken ikke, som sædvanlig søgte ind paa Fiskegrundene, det den ikke gjorde før den Tid, den efter tidligere Tidens Erfaring bar pleiet at søge tilbage til Dybet eller begivet sig paa Reisen.

Rognkvantumet er iaar i Forhold til Fiskekvantumet lidet og er ogsaa Kvaliteten mindre god; alt som en Følge af, at Fiskeriet begyndte saa sent, eller at man saa sent traf Fisken. Det stiller sig ogsaa helt forskjellig ved de forskellige Vær; saaledes maa 20 Vog Raafisk til for at give en 1 Vog Rogn paa et Sted, hvorimod paa andre Steder faar man den af 10 Vog o. s. v.

Under de smaa Forholde Distriktet som Fiskedistrikt indtager, forstaar ikke jeg, at der kan være Tanke eller Tale om nogen anden Ordning fra det Offentliges Side — med Hensyn til Opsyn — end det, som nu er, nemlig det saakaldte Politiofsyn.

Det Eneste efter min Formening er, at Lensmanden ikke kan afse saamegen Tid, som ønskelig kunde være til at gjøre passende Ophold paa de forskellige Fiskevær; noget som naturligvis kunde raades Bod paa, naar det tillodes ham at benytte en hertil skikket og paalidelig Mand, som Medhjælper.

Men saa maatte han ogsaa have en anden Betaling; thi Skyds maa han have med sig og at ligge døgnvis paa hvert Fiskevær og af sin nuhavende Diæt lønne sine Skydsfolk, selv om dette var blot en Mand, som jo ikke er rimeligt at reise med, vilde jo dette paaføre ham Tab.

Søndags- og Helgefiskerier, med overstaende Redskaber, drives nu saa planmæssigt, som muligt, men naar den verslige Lov tillader det, og det Urigtige heri heller ikke gaar op for Folkets egen Bevidsthed, saa er vel herved Intet at gjøre.

B. Beretninger om Sommerfiskerierne.

(Afgivne af Amtmanden og Fogderne.)

1. Amtmandens Beretning, dateret 13de Mai 1876.

Sommersildfiskeriet kan anslaaes at have givet følgende Udbytte:

For Nordmøre Fogderi	ca. 8,000 Tdr.	til Værdi omtrent	15,800 Spd.
- Romsdals	« 4,450	— —	6,200 —
- Søndmøre	« 11,000	— —	29,200 —
	23,450 Tdr.		51,200 Spd.

Til Sammenligning bemærkes, at Pengeværdien af de tilsvarende Fiskerier i de nærmest foregaaende 5 Aar er anslaaet til, i 1874 61,200 Spd., i 1873 58,600 Spd., i 1872 152,000 Spd., i 1871 87,000 Spd. og i 1870 42,000 Spd.

Aaret 1875 hører altsaa til de mindst heldige for Sommersildfiskeriet. Alene 2de Bygder kunne opvise en Fangst af større Betydning, nemlig Aure i Nordmøre med Tøndetal 6,025 til Værdi 10,500 Spd. og Borgund i Søndmøre med Tøndetal 4,630 til Værdi 15,020 Spd., altsaa tilsammen omtrent det Halve af Aarsfisket. Flere Distrikter, som i Almindelighed repræsenterer et godt Udbytte af Sommersild, have i forrige Aar saaledes dels kun gjort liden og dels ingen Fangst, hvilket særlig gjælder de bedste Fiskeridistrikter af Romsdals Fogderi, hvor ogsaa Silden, der hvor saadan er fanget, har vist sig at være af daarlig Beskafenhed og lidet skikket til Handelsvare.

Om Antallet af Deltagere i Sommersildfiskeriet haves ikke Opgaver fra alle Distrikter, og forøvrigt er det ogsaa næsten ugjærligt, medmindre man udsender Folk med det specielle Øiemed at samle Opgaver, i denne Henseende at erholde brugbart Materiale til derpaa at bygge Beregninger. Det maa i denne Henseende erindres, at Fiskeriet foregaar paa flere Maader, dels at Folk udsendes for længere Tid, dels nogle Dage, dels i ugevis, ja i Maaneder, for udelukkende at beskæftige sig med Fiskeribedriften, og dels at Befolkningen, ved Siden af sin almindelige Jordbrugsbedrift, har Øie efter Silden, og naar denne viser sig dels om Nætterne kan drive Garnfisket, og dels, naar Ud sigterne ere gode, forlader sit Gaardstel og driver Fiskeriet paa de beleiligere Steder med Not og Garn. For der-

paa at støtte statistiske Beregninger, maatte man have op givet Antallet af anvendte fulde Dagværk, idet det lidet kan nytte at vide Antallet af Fiskere, der have været i Virksomhed, naar man ikke kjender Længden af den anvendte Tid.

Om Fiskeriet i Aure er oplyst, at deri deltog 11 Notlag med 160 Mand og 300 Garnbaade med 600 Mand, og for Do. i Borgund 14 Notbrug med 237 Mand, medens Antallet af Garnfiskere ikke er oplyst. I Søndmøre Fogderi oplyses at have været i Virksomhed i det Hele 66 Nøter med 1,030 Mands Besætning.

Den opfiskede Vare har været af forskjellig Beskafenhed og er Priserne gaaet op til 5 Spd. pr. Td.

Fiskeriet efter Lax og Søørret har givet følgende omtrentlige Udbytte, Afgift for bortforpagtede Fiskerettigheder iberegnet:

For Nordmøre ca. . . .	5,350 Spd.
- Romsdal -	2,100 —
- Søndmøre -	2,650 —
	tilsammen 10,100 Spd.

Udbyttet af dette Fiskeri synes at være i jevnt Stigende.

Fiskeriet efter Lange, Torsk, Brosmer, Kveite, Sei o. desl. (det egentlige Vinter- eller Vaartorskfiskeri som anført ikke iberegnet) repræsenterer en meget betydelig Kapital.

Udbringendet af det solgte Kvantum er efter de modtagne Opgaver ialfald ikke under 10,000 Spd., men jeg er tilbøielig til at tro, at det i Virkeligheden andrager til meget mere. Overveiende større Betydning har forøvrigt dette Fiskeri, derunder i denne Forbindelse medtaget det almindelige Smaafiske, der til alle Aarstider foregaar rundt Kysten og i Amtets mange, langt ind i Landet gaaende, Fjorde, gennem det Bidrag samme afgiver til Husholdningerne. Paalidelig Oplysning om dette Fiskeris Værdi i Penge haves imidlertid ikke og kan vistnok heller ikke tilveiebringes.

Hummer- og Østersfiskeri drives blot undtagelsesvis og i meget liden Udstrækning.

2. Beretning fra Fogden i Søndmøre Fogderi, dateret 28de Februar 1876.

Sommersildfiskeriet
i 1875, afgivet efter Lensmændenes Indberetninger.

Hvor Fiskeriet er foregaaet.	Antal Notbrug.	Antal Notfiskere.	Antal Garnbaade.	Antal Fiskere.	Udbytte i Tønder.		Udbyttets Værdi.
					med Not.	med Garn.	
A. Nordre Søndmøre.							Spd.
Borgund	14	237	«	«	2,884	1,740	15,020
Skoue	8	132	«	«	700	«	2,650
Harham	1	18	«	«	intet	Fiske	«
Ørskoug	«	«	«	«	«	150	350
Stranden	1	20	40	50	250	100	920
Nordalen	3	50	70	100	1,000	400	2,800
Sunelven	5	«	«	«	1,800	200	2,250
B. Søndre Søndmøre.							
Vanelven	«	«	«	«	100	150	500
Herø	16	318	90	180	489	120	2,436
Sande	10	167	6	12	165	3	250
Ulfsten	2	«	«	«	100	«	450
Volden	3	49	«	«	207	150	1,053
Hjørendfjord	3	40	40	70	135	110	495
							29,174

Udbyttet regnes for meget under et Middelsaars. I flere Herreder, Ørskoug, Vanelven og Hjørendfjord er Fisket mislykket. Redskabstab har formentlig ikke fundet Sted, eller i al Fald været ubetydeligt. Kun Distriktets egne Indvaanere drev Fisket. Varens Godhed var som sædvanlig forskjellig. Middelpris kan antagelig sættes til $1\frac{1}{2}$ á 2 Spd. pr. Tønde. Størsteparten af Fangsten solgtes til Handelsvare; for den bedste af denne Sort betaltes ligetil 4 á 5 Spd. pr. Tønde.

Af andre Fiskerier opgives Udbyttet for:

1. Laxefiskeriet til ca. 2,642 Spd. efter en Gjennemsnitspris af 3 Spd. pr. Vog. Udbyttet er omtrent det samme som i de nærmest foregaaende Aar.
2. Hummerfisket — intet.
3. Østersfisket i Sande og Herø til 43 Tønder á 4 Spd.

pr. Tønde. I andre Herreder driver man ikke dette Fiskeri.

4. Fisket af Lange, Torsk, Brosmer, Kveite, Sei m. v.:
for Borgund til en Værdi af 1,954 Spd.
  - Harham — — - 1,394 —
  - Herø — — - 2,600 —
  - Sande — — - 2,180 —
  - Ulfsteen — — - 400 —
  - Hjørendfjord — — - 727 —
  - Volden — — - 1,000 —

I de øvrige Herreder skal Udbyttet være ubetydeligt.

Andre Fiskerier af videre Betydenhed antages ikke at have fundet Sted. Flere Lensmænd have anført forrige Sommers stormende Veir som hindrende for Fiskerierne.

3. Beretning fra Fogden i Romsdals Fogderi.

O p g a v e

over Sommersildfisket og andet Hjemmefisket i Romsdals Fogderi for 1875.

	Sild, Mængde og Pris.			Lax, Mængde og Pris.		Sei.	Makrel.	Brosme.	Kveite.	Hyse.	Hummer.	Torsk.	Lange.
Romsdal	med Garn i Not	100 Tdr. 500 —	3Spd. pr. Td. 1½ —	125 Voger	6 Sk. pr. Mk.	Kun	Ubetyde	ligt til	Salg.				
Vold	Intet	Intet	. . .	Intet	.	1000 Voger à 1 Spd.	Værdien	af det	Opfiskede	anslaaes	til 1045	Spd., Alt	er dog
Veø	med Garn i Not	250 Tdr. 600 —	2Spd. pr. Td. 1 —	Intet	. . .	2400 Voger à 1 Spd.	Intet	til	Salg.				
Næsset	med Garn med Not	450 Tdr. 600 —	} 1260 Spd.	Intet til Salg	. . .	Intet til Salg	do.	do.	do.				
Bolsø	med Not	1700 Tdr.		2500 Spd.	for ca. 80 Sp.	. . .	Solgt	for ca. 1	50 Spd.	foruden	hvad der	er medgaet	til Husbrug.
Vestnæs	Intet	. . .	. . .	68½ Vog	252 Spd.	for 200 Spd.	Intet	til Salg.					
Sund	. . .	. . .	. . .	32 Voger	640 Spd.	1000 Stk. værd 50 Spd.	. . .	3,000 Stk. værd 150 Spd.	. . .	. . .	. . .	4,000 Stk. værd 250 Spd.	300 Stk. værd 300 Spd.
Vaagø	. . .	. . .	. . .	32¼ Vog	645 Spd.	11,000 Stk. værd 540 Spd.	. . .	7,000 Stk. værd 325 Spd.	. . .	. . .	. . .	7,000 Stk. værd 420 Spd.	4,500 Stk. værd 470 Spd.

Fogden har ved Indsendelsen af denne Opgave bemærket, at han anser den saa usikker, at den kun kan tillegges ringe Værd; navnlig gaar Ufuldstændigheden i den

Rehning, at Opgaverne ndvise for lidet om det aarlige Hjemfiske til Husbrug.

4. Beretning fra Fogden i Nordmøre Fogderi.

I sidstafvigte Aar faldt heller ikke noget Sildefiskeri af Betydenhed.

I Aure er Fangsten opgivet at have udgjort fra August—December:

af 11 Notlag med 158 Mand 3,025 Tdr.

- 300 Garnbaade med 600 Mand 3,000 Tdr.

til samlet Værdi 10,500 Spd.

Fangsten med Not bestod væsentlig af en mindre god Sort Smaasild, Garnsilden var derimod større og bedre Vare. Intet Notbrug udenbygds fra deltog i Fiskeriet. Omkring 2,000 Tdr. antages medgaaet til Husbrug.

I Stangvik og Halse af 9 Notlag, gennemsnitlig med 11 Mands Besætning, opfisket omtrent 1,000 Tdr. og med Sættegarn . . . . . 50 —

Heraf blev 150 Tdr. fanget i Todalsfjorden udbragt à 4 Spd. til . . . . . 600 Spd. fordi den tiltrængtes som Agn under Skreifiskeriet.

De øvrige 900 Tdr. af blandet og tildels mindre god Sort kan i Gjennemsnit kun vurderes à 1 Spd. pr. Td. til . . . . . 900 —

Det meste heraf anvendt til Husbrug.

2 af Notlagene hørte hjemme i Strømsnæsset.

I Kvernæs forefaldt i August—September kun et enkelt Notstæng paa 800 Tdr. meget god Kjøbmandssild der afsattes à 4½ Spd. til 3,600 —

4 Notlag af dette Herred har søgt til andre Distrikter og angiver at have haft et Udbytte af 8 à 9,000 Spd. tilsammen.

I Sundal med Garn 50 Tdr. à 3 Spd. . . . . 150 —
8 2-Mands Baadlag har i andre Distrikter fisket for henimod 600 Spd.

Af anden Søfisk saasom Sei, Lange og Titling, opgives der kun i Aure at have været fisket en Ubetydelighed, nemlig for . . . . . 109 Spd. samt i Sundal . . . . . 200 — men i Edø 3,500 Voger til Værdi 2,590 Spd. foruden deraf udvundet Tran 194 Tdr. à 8 Sk. . . . . 1,550 —
4,140 —

Forresten kun 100 Hummer 10 Spd. og 1,200 Østers 12 Spd.

Angaaende Lax- og Sørret-Fiskeriet, har jeg ved efterfølgende Opgave nærmest holdt mig til de under Ligningen af Opsynsudgifterne benyttede Materialier, bemærkende, at for Sundal er indbefattet for en mindre Del Afgift formedelst Bortforpagtning, men for Surendal og Rindal udgjør Beløbet hovedsagelig Forpagtningsafgift.

Sundal og Øxendal	1,280 Spd.
Thingvold	340 —
Strømsnæsset	760 —
Gemnæs	100 —
Kvernæs	150 —
Kristiansund (Knudsendalen)	400 —
Edø	315 —
Aure	470 —
Halse	435 —
Stangvik	60 —
Surendal og Rindal	1,040 —

Tilsammen 5,350 Spd.

C. Beretning fra Byfogden i Aalesund om Bankfisket i 1875, dateret 16de Februar 1876.

Efter indhentede Oplysninger har Bankfiskeriet her fra Stedet i 1875 været drevet af 5 norske og 16 svenske Fartøier med en Besætning af henholdsvis 55 og 212 Mand. Dette Fiskeri, der foregaar udelukkende med Liner, har i det nævnte Aar givet følgende Udbytte:

	For de norske	For de svenske	Tilsammen
Længer Voger	12,746	49,383	62,129
Brosmer —	1,541	5,333	6,874

	For de norske	For de svenske	Tilsammen
Lever Tønder	127	436	563
Rogn —	30	139	169
Raaproduktets Værdi			
Spd.	6,457	24,927	31,384

Det bemærkes, at for Bankfiskeriets Vedkommende regnes det opfiskede Kvantum ikke efter Stykketal, men kun efter Vægt.

11. Beretninger om Fiskerierne i Søndre Trondhjems Amt.

1. Skreifiskeriet.

Amtmanden indberetter under 23de August 1875:

Hoslagt indsendes Fosens Fogeds Indberetning om sidste Vinters Skreifiske, hvilken omtrent omfatter alt det Skreifiske af nogen videre Betydning, som foregaar inden dette Amts Grændser.

Af Indberetningen, der særskilt omhandler Bjørnørfisket og Hiterenfisket, sees, at Fisket har været noget fordelagtigere i afvigte Vinter end i den næst foregaaende, medens det ikke har naaet Udbyttet for Vinteren 1872—73.

Bjørnørfisket blev i afvigte Vinter ved 6 forskjellige Fiskevær drevet af 712 Mand paa 156 Baade, og Udbyttet er beregnet til 277,100 store Hundreder Fisk, 661 Tdr. Lever, 582 Tdr. Rogn og omtrent 28,000 Spd. Værdi. Gjennemsnitsloddet er saaledes noget over 38 Spd. mod 27 Spd. i f. A.

I Hiteren blev Fisket drevet paa 4 forskjellige Vær, hvoriblandt Halten, af 2,328 Mand paa 422 Baade, med et Udbytte af 840,600 store Hundreder Fisk, 2,192 Tdr. Lever og 1,548 Tdr. Rogn, til en samlet anslaaet Værdi af omtrent 79,680 Spd. Gjennemsnitsudbyttet pr. Mand bliver noget over 34 Spd. mod 26 Spd. i f. A.

Det hele Udbytte af Skreifisket i søndre Trondhjems

Amt for Vinteren 1874—75 bliver altsaa 134,124,000 Fisk efter 1,117,700 store Hundreder, 2,853 Tdr. Lever og 2,130 Rogn, til en samlet Værdi af omtrent 107,680 Spd.

Beretningen fra Fogden i Fosens Fogderi er saalydende:

I Bjørnør begyndte Fisket allerede i Begyndelsen af December Maaned i Skjøråfjorden og varede til Slutningen af April; paa de øvrige Vær dreves Fiske fra Begyndelsen af Februar til Slutningen af Marts. I Skjøra fiskedes alene med Smaagarn; overalt var Fisket jevnt under nogenlunde godt Veir.

I Hiteren dreves Fiskeriet ved Mausund fra 4de Januar til Begyndelsen af April, ved Sulen, Vonvær, Kyn og Humlingsvær fra Midten af Januar til Midten af April; ved Kværnvær og Halten fra Midten af Februar til Slutningen af Marts.

Fisket foregik ogsaa her jevnt.

Ved Halten blev en Mand fra Sand bortskyllet af Søen; ellers bortkom Ingen under Fisket, og Redskabstabet har været ubetydeligt; alene i Halten opgives Tabet til ca. 100 Spd.

I Bjørnør har Fisket været drevet paa nedenanførte Vær med følgende Belæg:

	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Buholmen og Sæther	9	50	«	«	12	52
Hepsø, Burø og Kalværet	9	50	«	«	15	71
Skjørævørerne og Sandø	13	76	«	«	18	84
Almindingen og Været	16	91	«	«	17	82
Skjøråfjord	16	39	«	«	2	5
Stoksundhavet	«	«	«	«	29	112
	63	306	«	«	93	406

Antallet af Fiskere er saaledes 712 Mand paa 156 Baade.

Lensmanden anfører, at af fremmede Fiskere have 2

Garnbaade med 10 Mand og 2 Dybsagnbaade ligeledes med 10 Mand fra Frosten drevet Fiske i Bjørnør denne Vinter.

Udbyttet er saaledes beregnet:

	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrentlig samlet Værdi.
	Antal stort Hundrede.	Pris.	Antal Tøn- der.	Pris.	Antal Tøn- der.	Pris.	
		Spd.		Spd.		Spd.	Spd.
Buholmen og Sæther	40,500	7	90	6	90	8 ² / ₅	4,130
Hepsø, Burø og Kalværet . . .	62,700	7 ¹ / ₂	154	«	122	8 ¹ / ₂	6,660
Skjærværerne og Sandø	52,000	7	142	«	136	«	5,650
Almindingen og Været	72,000	«	195	«	151	8	7,420
Skjøråfjord	16,500	4 ¹ / ₂	18	«	11	«	940
Stoksundhavet	30,800	7	59	«	69	«	3,050
	274,500	«	658	«	579	«	27,850
og af Baadene fra Frosten . . .	2,600	4 ¹ / ₂	3	«	3	«	150
i Alt	277,100	«	661	«	582	«	28,000

Gjennemsnittsudbyttet for Mandslod udgjør saaledes noget over 38 Spd., i forrige Aar 27 Spd.

I Hiteren blev Fiskeriet drevet paa følgende Vær med saadant Belæg:

	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Mausund	28	200	«	«	30	150
Sulen, Vonvær, Kyn og Humlingsvær .	65	500	«	«	112	460
Kværnvær	2	12	«	«	9	18
Halten	161	917	«	«	15	71
	256	1,629	«	«	166	699

Fiskernes Antal er saaledes 2,328 Mand paa 422 Baade.

Gjennemsnitfangsten for Garnbaad 1,700 til 3,500 Fisk.

— - Dybsagnbaad 300 - 1,200 Fisk.

Af Fiskerne ved Halten deltog fra Bjørnør 9 Garnbaade

og 51 Mand, 9 Dybsagnbaade og 51 Mand med et Udbytte af 16,600 Fisk, 69 Tdr. Lever og 44 Tdr. Rogn,

fra Aafjord 30 Garnbaade og 186 Mand med Udbytte 77,500 Fisk, 279 Tdr. Lever og 186 Tdr. Rogn.

Udbyttet er derefter beregnet:

	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrentlig samlet Værdi.
	Antal stort Hundrede.	Pris.	Antal Tdr.	Pris.	Antal Tdr.	Pris.	
Mausund	130,000	Spd. 7	430	Spd. 6	240	Spd. 8	Spd. 13,600
Sulen, Vonvær, Kyn og Hum- lingsvær	275,000	7 Spd. for Garnfisk, 6 Spd. for Snørefisk.	350	6	340	7	21,350
Kværnvær	6,500	6	14	5	18	«	580
Halten	429,100	7	1,398	«	950	7 ¹ / ₂	44,150
	840,600	«	2,192	«	1,548	«	79,680

Gjennemschnittudbyttet pr. Mandslod bliver noget over 34 Spd., i forrige Aar ca. 26 Spd.

Det hele Udbytte af Skreifisket i dette bliver altsaa: 1,117,700 Fisk, 2,853 Tdr. Lever og 2,130 Tdr. Rogn af en samlet Værdi af ca. 107,680 Spd.

2. Sildefisket og Sommerfisket efter Sei, Lange m. m.

Herom har Amtmanden under 27de Mai 1876 meddelt Følgende:

Sildefisket var i forrige Aar mindre end sædvanligt i Fosens Fogderi, som er det Distrikt inden Amtet, hvor Fiskeribedriften er af nogen egentlig statistisk Interesse, specielt faldt Fisket sparsomt paa de sædvanlige gode Fiskepladse i Skjærn og Bjugn. Udbyttet for dette Fogderi beløber efter vedlagte Opgaver fra vedkommende Lensmand til henimod 50,000 Tdr. af Værdi 100,000 Spd., hvoraf omtrent Halvparten falder paa Bjørnør Herred. Udenfor Fosens Fogderi er Sildefiske af nogen Betydenhed kun foregaaet i Strinde og Sælbo Fogderi, hvor der efter medfølgende Opgaver fra Lensmændene Dahl og Haugan fra August Maaned og Høsten udover til imod Jul i Gulosen opfiskedes udelukkende med Garn 16 à 17,000 Tdr., der solgtes til en Pris af omkring 2 Spd. pr. Td. løs.

Det samlede Udbytte af Sildefisket kan for dette Amt ansættes til ca. 65,000 Tdr., repræsenterende en omtrentlig Værdi i løs Tilstand af 130,000 Spd., medens Udbyttet for 1874 opgaves til over 150,000 Tdr. til en Værdi af ca. 230,000 Spd.

Udbyttet af de forskjellige Sommerfiskerier beløber for

Fosens Fogderi efter ligeledes vedliggende schematiske Opgaver fra Distriktets Lensmænd til ca. 26,000 Spd., hvoraf 16,000 Spd. repræsenterer Laxen. Med Hensyn til de øvrige Fogderier har disse Fiskerier, med Undtagelse af det efter Lax, liden Betydning, naar det daglige Forbrug sættes ud af Betragtning. For Strinde og Selbo samt Guldals Fogderier sættes det omtrentlige Udbytte af Laxefiskei af vedkommende Fogder til resp. 5,000 og 5,500 Spd., for Ørkedals Fogderi derimod kun til ca. 2,000 Spd. Laxefiskets samlede Udbytte skulde saaledes blive ca. 28,000 Spd. mod ca. 17,000 Spd. for 1874.

Den anførte Beretning fra Lensmand i Børsen Dahl om Sildefisket i Gulosen, lyder saaledes:

Da Sildefisket i Gulosen nu maa ansees sluttet, skal jeg give mig den Ære at indberette Følgende, idet jeg forøvrigt henholder mig til mine tidligere Indberetninger om samme af 20de og 30te August samt 16de September og 11te November sidstl.

Hvad Fiskerne haabede efter den sidste Indberetning, at Sildestimene skulde nærme sig mere Land, slog ikke ind, idet Fisket siden saagodtsom udelukkende er foregaaet paa Dybet ved Sættegarn og paa Dræk med afvexlende Held lige til under Julen, da alle Fiskere maatte slutte paa Grund af, at en Mængde Grindhval ødelagde en stor Del Redskaber, mindst til en Værdi af 1,000 Spd. Endnu sees denne Hvalsort i ikke liden Mængde i Fjorden, hvilket bebuder, at der endnu staar Sild paa Dybet.

I sidste Halvdel af November og Begyndelsen af December var det største Antal Fiskere tilstede paa Silde-

vaagen og foregik Fiskeriet fra Budvigen helt ind til Wiggen.

Ved at sammenlægge de for mit Distrikt førte Lister over det opfiskede og saltede Kvantum Sild, forsaavidt angaar de Fiskere eller Fartøier, som laa paa Børsen- og Budvigsiden, udkommer ialt følgende Tal for denne Fiskeperiode:

Udført saltet Sild i Fartøier	7,700 Tdr.
— i Baade af Fremmed- og Hjemfiskere samt saltet til Husbrug	3,400 —
Tilsammen	11,100 Tdr.

Gjennemsniitspriserne paa saltet sorteret Vare kan ansettes til 14 à 15 Ort og løs 9 à 12 Ort, alt pr. Td.

Det er en stor Sjeldenhed, at saa gode Sildesorter som iaar er opfisket i Gulosen. Af smaae Sildesorter (smaa Christiania) kuns ubetydeligt.

Veiret har idetheletaget været godt og heldigt for Bedriften. Intet Forlis eller Mandskab og, naar undtages de nævnte Ødelæggelser af Grindhvalen, heller ikke Redskabstab at tale om. Sundhestilstauden god og ganske upaaklagelig Orden paa Fjorden.

Ingen har været forelagt Mulkt efter Loven af 25de April 1863 eller andre Fiskelove om Sild.

12. Beretninger om Fiskerierne i Nordre Trondhjems Amt.

I. Beretning om Skreifisket i Namdalen.

(Afgiven af Amtmanden 27de Mai 1875.)

Herved giver jeg mig den Ære at indberette til det Kongelige Departement, at jeg fra Namdals Foged har modtaget følgende Opgave af 22de dennes angaaende Skreifiskeriet i hans Distrikt i de første Maaneder af indeværende Aar.

Ifølge Opgave fra Lensmanden i Vig og Fladanger af 1ste Mai	90,000 Stk.
Do. Do. i Fosnæs og Namsos af 21de s. M.	415,000 —
Do. Do. i Nærø og Vigten af 3die s. M.	170,000 —
Lateris	675,000 Stk.

Transport	675,000 Stk.
Do. Do. i Kolvereid og Lekø af 17de April d. A.	100,000 —
	775,000 Stk.

Fisken er bleven solgt til Pris fra 5 Spd. til 7 Spd. pr. stort Hundrede. Lever er solgt fra 4 til 5 Spd. og Rogn fra 6 til 7 Spd. pr. Tønde. Formedelst Fiskernes idelige Omflytten fra Vær til andet har man ei kunnet opgive det samlede Antal af Folk og Baade. Fiskeriet synes fornemmelig at været drevet med Garnbrug og Tabet af Redskaber iaar at have været uforholdsmæssig ringe, da Veiret stadig har været roligt og godt.

2. Beretninger om Sommersild- og de øvrige Fiskerier.

Amtmanden indberetter under 8de Novbr. 1875:

Herved giver jeg mig den Ære at indberette, at der ved Vigtenørerne i Namdals Fogderi i indeværende Aar har været drevet et ualmindelig stort Sildefiske.

Silden stødte omtrent ved Midten af August Maaned i Land ved Handelsstedet Karstenø i ytre Vigten og det i saadan Mængde, at den næsten med det samme fyldte de

omliggende Fjorde, saa den, uagtet der inden kort Tid fremmødte en Mængde Mennesker fra Landets forskjellige Egne og i det Hele antagelig 800 Seil- og Dampfartøier, ikke tilstrækkelig kunde tilgodegjøres, men maatte af Mangel paa Kjøbere dels lades ganske unyttet dels benyttes som Gjødning. Fisket dreves den hele Tid med Not og ansaaes for at være afsluttet i de første Dage af Oktober,

efter hvilken Tid der af Distriktets Indvaanere kun har været drevet et mindre Garnfiske. Det hele opfiskede Kvantum anslaaes af Distriktets Lensmand efter foretagen Undersøgelse at udgjøre ca. 200,000 Tønder, Alt af smukkeste og bedste Sort til en Pris af mellem 96 Sk. og 2¹/₂ Spd. pr. Tønde.

Ogsaa i Inderøens Fogderi, i Fjorden indenfor Ytterøen samt i Borgenfjorden, er der udover Høsten af de omliggende Distrikters Indvaanere drevet et mindre Sildefiske med Garn, hvorved der er erholdt et Kvantum af antagelig 2 á 3,000 Tønder, som hovedsagelig er afhændet inden Distriktet.

Videre har Amtmanden under 20de Marts 1876 indberettet:

Fra Fogden i Namdalen har jeg modtaget en 1ste Februar d. A. dateret Indberetning om de i Fogderiet i Aaret 1875 forefaldende Fiskerier, afgivne i Henhold til det Kongelige Departementets Skrivelse af 12te Marts 1867 og 29de Mai 1874, og saalydende:

«1. Sommersildfisket.

Ifølge Indberetning fra Fogderiet af 28de August og 23de Oktober f. A. antages det Kvantum Sild, som fra Midten af Juli Maaned til henimod Udgangen af September Maaned f. A. optoges ved Vigtenærerne at udgjøre

200,000 Tdr.

Efter senere Indberetning fra Lensmanden i Nærø og Vigten af 10de December f. A. og 13de f. M. var Sildefiskeriet vedblevet paa forskjellige Steder i hans Distrikt og han antog, at der fremdeles var opfisket til Aarets Udgang omtrent . . . . . 15,000 —

Efter Indberetning fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs af 1ste og 31te December f. A. dreves et betydeligt Sildefiske i hans Distrikt, omkring Namsos og Otterøen. Det opfiskede Kvantum ser Lensmanden sig endnu ei istand til at opgive, men efter hvad mig er berettet, kan det ei sættes under . . . . . 100,000 —

Efter Indberetning fra Lensmanden i Vik og Fladanger af 20de f. M. antog han, at Sildefiskeriet i hans Distrikt fra Høsten af f. A. havde givet et Udbytte af . . . . . 24,000 —

Lateris 339,000 Tdr.

Transport 339,000 Tdr.

Efter Indberetning fra Lensmanden i Kolværed og Lekø af 27de Oktober og 24de December f. A. var der i hans Distrikt til bemeldte Dato antagelig opfisket . . . . . 15,000 —

Tilsammen 354,000 Tdr.

Silden blev fornemmelig fanget med Nøter og kun for en mindre Del paa Garn. Priserne varierede i høi Grad eftersom Tilgangen af Sild var større eller mindre, men gik dog ei over 3 Spd. og ei under 1 Spd. solgt i større Kvanta.

Disse betydelige Sildefiskerier har fra Midten af Juli Maaned f. A. til Aarets Udgang givet Anledning til en Rørelse og Trafik med Fartøier, Handel og Tilvirkning o. s. v., som har været overordentlig og indbragt Distrikternes Beboere en betydelig Fortjeneste.

Noget betydeligt Tab af Redskaber kjendes ei til; men som rimeligt er, har der ved de større Ansamlinger af Fartøier og Folk hersket adskillig Uorden med Drukkenskab og Klammeri, noget som Lensmændene ei alene formaa at hindre.

2. Sommerfiskerierne af Torsk, Langer og Sei.

Efter Indberetning af 12te Oktober f. A. fra Lensmanden i Nærø og Vigten var i hans Distrikt opfisket af Torsk, Sei og Langer . . . . . 5,000 Voger. der blev virket til Klipfisk og solgt til 1 Spd. 24 Sk. pr. Vog.

Efter Indberetning af 30te September f. A. fra Lensmanden i Kolværed og Lekø var i hans Distrikt opfisket

af Torsk	2500 Voger	
- Langer	500 —	
- Sei	2,500 —	
		5,500 —

der solgtes fra 1 Spd. til 1 Spd. 36 Sk.pr. Vog.

Efter Indberetning fra Lensmanden i Vik og Fladanger af 20de f. M. var opfisket

af Torsk	1500 Voger	
- Langer	300 —	
- Sei	360 —	
		2,160 —

der solgtes til samme Pris.

Efter Indberetning af 25de f. M. fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs var opfisket

Lateris	12,660 Voger.
---------	---------------

Transport	12,660	Voger.
af Torsk	890	Voger
- Langer	50	—
- Sei	200	—
	<hr/>	1,140 —

Udbyttet deraf tilligemed 20 Tdr. Tran og 5 Tdr. Rogn ansætter Lensmanden til 1,209 Spd.

Tilsammen 13,800 Voger.

Fiskerierne ere drevne fordetmeste af Hjemmefiskere med Liner og Haandsnøre. De bedste Fiskesteder ere udenfor Vigtenørerne, Gjeslengerne, Bøllefjorden i Fladanger o. s. v.

3. Laxefiskeriet.

Angaaende dette Fiskeri er det ikke muligt at skaffe sig endog tilnærmelsesvis paalidelige Opgaver. Hovedfiskeriet foregaar med Kilenøter i Fosnæs Herred, især omkring Otterø, og i Namsens Vasdrag med Stang. Paa førstnævnte Sted drives Fiskeriet for endel af Folk fra

Bergens Stift og i Namsen Elv fornemmelig af Englændere. Begge disse Slags Folk opgive ikke gjerne deres Fangst, hvilken de forøvrigt, især Englænderne, notere pr. Pund paa det Nøiagtigste. Fiskeriet har alligevel været betydeligt, da baade Fangsten ved Kysten har givet et godt Udbytte efter Opsynsmændene ved Namsens Laxefiskeri-Forenings Indberetninger, og Vasdraget selv er i betydelig Opkomst, siden bemeldte Forening i 1867 blev sluttet.

Hvilket herved ærbødigst meddeles under Vedlæggelse af en af Fogden 9de ds. eftersendt Beretning af 6te f. M. fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs, hvori det i nævnte Distrikt ogsaa efter afvigte Nytaar fortsatte Fedsildfiske er angivet til at have givet et samlet Udbytte af omtrent 60,000 Tønder, medens det af Fogden er opført med 100,000 Tønder, en Opgave, som angives støttet til underhaands Underretninger fra Kjøbmænd i Namsos, Sildehandlere og Notebaser under Fiskeriet.

Jeg antager, at Opgaven fra Lensmanden, der har haft Anledning til fra nærmere Hold at granske Sagen, maa ansees for paalideligst.

13. Beretninger om Fiskerierne i Nordlands Amt, Lofotfisket i Opsynsdistriktet undtaget.

(Afgivne af Amtmanden.)

Under 17de Februar 1876 har Amtmanden indsendt følgende Beretning:

Angaaende de i dette Amtsdistrikt i 1875 udenfor det daglige Hjemfiske forefaldne større periodiske Fiskerier har jeg herved den Ære at meddele følgende Beretning.

1. Om Vinterskreifisket.

Ogsaa i 1875 foregik dette Fiske væsentlig paa de samme Steder som i tidligere Aar, o: i Lofoten og Vesteraalens samtlige Herreder med Undtagelse af Herrederne Sortland og Hadsel, i Nordre Helgeland i Herrederne Røde og Trænen, i Søndre Helgeland i Vægø, hvorhos det i 1875 ogsaa havde Tilgang i Næsne i Nordre Helgeland og i Herø i Søndre Helgeland.

Om Fisket i Lofoten, forsaavidt angaar Herrederne Vaagen, Buksnæs, Flakstad samt Valberg Sogn, eller i det i Medhold Lov af 23de Mai 1857 anordnede Opsynsdistrikt,

vil Opsynschefen ved Fisket have afgivet Beretning for Tiden til og med 14de April. Ved den Tid var Fisket for den væsentlige Del sluttet over hele Opsynsdistriktet med Undtagelse af Flakstad og Buksnæs, — her fortsattes Fisket af Hjemfolket, der drev Linefiske med ujevnt, men idethele ganske godt Udbytte til Slutningen af April, da Fisket over det hele Distrikt var endt. Der opfiskedes i Alt i Flakstad omtrent 100,000 Stkr. Fisk og i Buksnæs omtrent 80,000, der Alt virkedes til Klipfisk. Efter en Gjennemsnitspris af 6 Sk. pr. Fisk kan Værdien af dette Fiske anslaaes til 9,000 Spd.

Fisket i Lototens og Vesteraalens Fogderi udenfor Opsynsdistriktet slog i 1875 godt til. Det tog sin Begyndelse med Aarets Begyndelse. Indtil Midten af Januar fiskedes dog væsentlig Sei. Den egentlige Skrei eller Gydingstorsk kom noget senere end sædvanligt, men stødte i Midten af Januar overalt paa Ydersiden af Vesteraalen og

Lofotøgruppen til i rigelig Mængde, og blev den i større Masser end i de nærmest foregaaende Aar staaende paa Bankerne tildels ogsaa længere udover Vinteren, end det her pleier at ske. — I Midten af Marts forlod som sædvanligt de fremmede Fiskere Værene i disse Distrikter, idet de for den største Del begav sig paa Finmarksfisket. I Værø og Røst dreves Fisket samtidig med Fisket i Op-synsdistriktet og havde det ogsaa der god Tilgang. Det dreves overalt med Held og det saaledes, at der, uagtet Bedriften i ikke ringe Grad hindredes ved et ualmindeligt strængt Frostveir og i den sidste Halvdel af Februar samt Marts af Storm og haard Strøm, navnlig i Øxnæs Herred, blev opfisket henved 4 Millioner Stkr. Fisk. Fisken var i det Hele temmelig mager, saa der almindelig gik 350 Stkr. paa en Tønde Lever.

Redskabstabet under Fisket var idethele ubetydeligt. Kun i Øxnæs mistede nogle Baade sine Sætninger.

Ved Ulykkestilfælde omkom under Fisket i Alt 10 Mand, hvoraf 5 i Bø, 1 i Øxnæs, 4 i Gimsø. I Bø forefaldt desuden 2 Forlis, hvorved dog Mandskabet blev reddet, men Baade og Redskaber gik tabt.

Størrelsen af dette Fiskes Udbytte, Fiskernes Antal og Fordeling paa de forskjellige Værgrupper vil sees af følgende Opgave: (se Tabellen paa næste Side.)

I Øksnæs blev af Udbyttet 60,000 Fisk, og i Værø 170,000 Fisk virket til Klipfisk. Forøvrigt er al Fisk hjeldhængt. Priserne faldt iaar noget lavere end ifjor og kunne gennemsnitlig ikke opgives høiere end til 5 Spd. pr. 100 Stkr. Fisk, 5 Spd. pr. Tønde Lever og henved 10 Spd. pr. Tønde Rogn. Efter dette kan Fiskets Udbytte ansættes til

3,723,840 Stkr. Fisk à 5 Spd. pr. 100 . 186,190 Spd.
10,569 Tdr. Lever à 5 — . . . . . 52,845 —
4,380 — Rogn à 9 — 60 Sk. . 41,610 —
eller tilsammen 280,645 Spd.

Fordelt paa Deltagerne i Fisket antages dette Udbytte efter Lofotens Fogeds Meddelelse derom at have givet hver enkelt Fisker gennemsnitlig saadant Udbytte: for Bø i Hovedsognet 74 Spd., ved Malnæsværene 90 Spd., for Øksnæs 60 Spd., for Dverberg paa Østsiden 55 Spd., paa Vestsiden 112 Spd., for Borge 48 Spd., for Gimsø 50 Spd., for Værø 94 Spd. Idet Fogden derefter sætter Gjennemsnitsudbyttet over det hele Fiske til 66 Spd. pr. Mand, bemærker han til Bedømmelse af dette Udbytte, at Leiekarls-hyren i de senere Aar har været i stærkt Stigende, og at den er gaaet op til 30 Spd. foruden fri Kost, der anslaaes til 12 Spd. Udrustningen er ogsaa, bemærker Fogden, i Regelen betydeligt større end tidligere. Paa Yttersiden driver det overveiende største Antal Fiskere Garnbrug, og en Mands Udrustning hermed repræsenterer en Kapital paa 80 à 90 Spd., der selvfølgelig, selv om intet betydeligt direkte Redskabstab finder Sted, hvert Aar væsentligt forringes.

Som allerede ovenfor bemærket, havde Vinterskreifisket i de Helgelandske Fogderier Tilgang foruden som i tidligere Aar i Rødø, Trænen og Vægø ogsaa i Næsne og Herø. Det dreves i Tiden fra Januars Begyndelse til henved Slutningen af Marts, o: i Rødø ved Mygen og Valvær, i Trænen ved Selvær, Husø og Sydholmen, i Vægø ved Bremsten, i Næsne ved Aasvær og i Herø ved Skibaadsvær.

Udbyttet af dette Fiske og Antallet af Deltagere deri vil erfares af følgende Sammenstilling:

Distrikterne.	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Stkr. Skrei.	Stkr. Sei.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.
Rødø.						
Mygen	38	176	107,300	5,000	381	206
Valvær	58	341	186,800	13,500	944	366
Trænen.						
Selvær	30	133	86,550	«	303	«
Husø	88	349	127,700	«	245	«
Sydholmen	48	184	72,060	«	140	«
Næsne.						
Aasvær	Ikke	opgivet	30,000	Ikke	opgivet	
Herø.						
Skibaadsvær og Lyngvær	17	69	42,000	Do.	Do,	
Vægø.						
Bremsten	12	72	108,000	«	300	120
			760,410	18,500	2,313	692

	Antal Baade			Antal Fiskere			Deraf	
	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	Garnfiskere.	Linefiskere.
Bø. Strømsjøen—Lilleø (Hovedsognet)	41	«	41	283	«	283	280	3
Nykevaag, Hovden og de øvrige Malnæsvær	51	20	71	345	130	475	416	59
Øksnæs. Nordsand og Krognæs—Sunderø, vestlige Vær	69	23	92	471	140	611	} 1106	443
Langenæs—Gaasø, nordlige Vær . .	36	128	164	220	718	938		
Dverberg. Haugsnæs og Andnæs .	19	«	19	128	«	128	} ikke	opgivet
Saura-Fiskenæs (Øst-siden)	13	1	14	79	6	85		
Borge. Eggum—Kvalnæs	90	30	120	677	212	889	ikke	opgivet
Gimsø. Hofsund—og Vikørø	36	10	46	248	70	318	ikke	opgivet
Værø og Røst	40	60	100	200	330	530	ikke	opgivet
Tilsammen	395	272	667	2651	1606	4257		

	Garnfiskernes Udbytte.			Linefiskernes Udbytte.			Udbytte tilsammen.		
	Stk. Torsk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.	Stk. Torsk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.	Stk. Torsk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.
Bø. Strømsjøen—Lilleø (Hovedsognet)	270720	471	371	1200	2	1	271,920	743	372
Nykevaag, Hovden og de øvrige Malnæsvær	573720	1456	593	6720	13	9	580,440	1469	602
Øksnæs. Nordsand og Krognæs—Sunderø, vestlige Vær	} 861120	} 2601	} 1044	} 342840	} 829	} 461	} 1,203,960	} 3430	} 1505
Langenæs—Gaasø, nordlige Vær . .									
Dverberg. Haugsnæs og Andnæs	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	191,040	612	181
Saura-Fiskenæs (Øst-siden)	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	61,560	203	59
Borge. Eggum—Kvalnæs	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	535,560	1677	715
Gimsø. Hofsund—og Vikørø	153960	897	306	5400	38	10	159,360	935	316
Værø og Røst	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	720,000	1500	630
Tilsammen							3,723,840	10569	4380

I Rødø og Mygen virkedes til Klipfisk 44,800 Stykker Fisk, i Aasvær saagodtsom det hele opfiskede Parti. For Vægø mangler Oplysning herom. Ved de øvrige Vær er Fisken for den væsentlige Del hængt. Priserne for Fisken, for Sei, som for Skrei, have overalt gennemsnitlig været 6 Spd. pr. 100 Stkr. Fisk. Lever og Rogn er kun for en uvæsentlig Del bleven solgt; — medens desaa ingen Priser derpaa ere opgivne, ansætter dog vedkommende Lensmænd sammes Værdi for Leveren til 5 Spd. pr. Tønde og for Rogn til 11 Spd. Efter dette vil Værdien af dette Fiske kunne ansættes til

for 760,410 Stk. Skrei à 6 Spd. pr. 100 Stk. 45,624 Spd.

-	18,500	—	Sei	. . . . .	1,110	—
-	2,313	Tdr.	Lever à 5 Spd.	. . . . .	11,565	—
-	692	—	Rogn à 11	—	7,612	—

eller tilsammen 65,911 Spd.

2. Om Vaar-, Sommer- og Høstfisket.

Idet jeg her sætter ud af Betragtning det Sommer og Høst udover paa de forskellige Steder i Amtet forefaldne Fedsildfiske, har jeg at berette, at ovennævnte Fiske i 1875 samt i tidligere Aar alene i Herrederne Dverberg, Øksnæs, Bø og Vægø havde nogen væsentlig Betydning. Efter de fra vedkommende Lensmænd modtagne Opgaver har dette Fiske givet saadant Udbytte:

Øksnæs.		Dverberg.		Bø.		Vægø.	
Udbytte.	Antagelig Værdi.	Udbytte.	Antagelig Værdi.	Udbytte.	Antagelig Værdi.	Udbytte.	Antagelig Værdi.
	Spd.		Spd.		Spd.		Spd.
Storsei 5,200 Vog	2,600	Vaar- og Sommerfisket.		Torsk 14,500 Vog	15,800	Sei } 2400 Vog	2,880
Smaasei 1,000 —	600			Lange 260 —	260		
Lange	1,960	Sei 5,782 Vog	6,580	Sei 2,000 —	1,600	Kveite 20 —	48
Rotskjær } 1,960 —		Lange 440 —		Kveite 600 —	300	Lever 850 Tdr.	3,450
Titling }		Kveite 2,745 —					
Brosme 450 —	270	Ur 50 Tdr.					
Torsk 1,500 —	1,650	Lever 534 —					
Hysetitling 80 —	40	Høstfisket.					
Kveite 2,200 —	1,100	Sei 184,900 Stk.	7,898				
Tran 470 Tønder	3,760	Lever 939 Tdr.					
		Rogn 111 —					
Samlet Værdi	11,980	Samlet Værdi	14,478	Samlet Værdi	21,410	Samlet Værdi	2,928

Samlet Værdi af Fisket for alle Distrikter er altsaa 50,796 Spd.

3. Fedsildfisket.

Ogsaa i Aaret 1875 tog dette Fiske sin Begyndelse omkring medio Juli, og havde det fra den Tid efterhaanden og den hele Høst og Vinter udover ligetil Aarets Slut-

ning saagodtsom over det hele Amtsdistrikt, idet Fisket for den sidste Del af Aaret væsentlig indskrænktes til Distrikterne i nordre Salten og i Lofoten og Vesteraalen. Efter Opgaver fra vedkommende Fogder gav Fisket i de forskellige Distrikter saadant Udbytte:

Søndre Helgelands Fogderi:

Bindalen	} tilsammen 16,000 Tdr. hvoraf virket til Handelsvare	
Brønø		
Herø		14,000 Tdr.

Nordre Helgelands

Fogderi:

Mo	2,500 Td.	
Hemnæs	6,000 —	
Næsne	2,800 —	
Rødø	5,600 —	
	—————	16,900 — 16,000 —

Saltens Fogderi:

Ofoten	1,000 Td.	
Lødingen og		
Tysfjorden	7,000 —	
Hammerø	3,260 —	
Stegen	50 —	
Folden	500 —	
Bodø	36,000 —	
Skjerstad	1,030 —	
Saltdalen	100 —	
Gildeskaal		
og Beieren	2,000 —	
	—————	50,940 — 45,000 —

Lofotens Fogderi:

Flakstad	5,050 —	
Borge	2,000 —	
Gimsø	4,500 —	
Vaagen	500 —	
Hadsel	30,000 —	
Bø	5,000 —	
Øksnæs	700 —	
	—————	47,750 — 35,000 —

131,590 Tdr. — 110,000 Tdr.

Nogen paalidelig Opgave over det Antal Baade og Fiskere, der deltog i Fisket, kan ikke meddeles, ligesaa lidt som Opgave kan meddeles over det Antal Fartøier, der havde indfundet sig i Distrikterne til Kjøb. Silden berettes overalt at have været af god og tildels meget god Kvalitet, fra Christiania — til Kjøbmandssild, og ere Priserne i de forskjellige Distrikter oppgivne at have været:

i Søndre Helgeland	fra 2 til 3 Spd. (i Bindalen var den nede i 60 Sk.)	Gjennemsnitspris 2 Spd. 60 Sk.
i Nordre Helgeland	fra 8 til 17 Ort.	Do. 2 — 60 -
i Salten	fra 96 Sk. til 1 Spd.	60 Sk. Do. 1 — 24 -
i Lofoten	60 - 1 — 72 -	Do. 1 — - -

Efter dette kan Fiskets Udbytte antagelig sættes: for Søndre Helgelands Fogderi til . . . . . 40,000 Spd.
- Nordre — — — — — 42,250 —
- Saltens Fogderi til . . . . . 61,128 —
- Lofotens — — — — — 47,750 —
eller tilsammen 191,128 Spd.

4. Det hidtil i Række af Aar i Amtsdistriktet regelmæssig forefaldende Storsildfiske mislykkedes i Vinter ganske og aldeles. Fiskere og Kjøbere vare som i tidligere Aar allerede i September Maaned komne tilstede ved de gamle Storsildvær i Vesteraalen. Men Storsilden udeblev, uden at noget sikkert Tegn paa, at den var i nogen Nærhed af Fiskepladsene formærkedes. Det berettes vistnok, at der den 23de Oktober af — som det siges — erfarne Fiskere var seet en Storsildstime tæt op under Værene ved Langenæs. Dette traf imidlertid sent paa Dagen og Mørket faldt paa, saa at Forholdet ikke nærmere kunde blive undersøgt. Fangst blev nu ikke gjort, og den følgende Dag mærkedes Intet til denne Stime. Omkring denne Tid beholdtes nogle faa Stykker Sild paa Garn, der stode langt ude i Seilleden mellem Stø og Langenæs. Denne Sild havde Størrelse omtrent som Storsild, men Ingen vovede dog med Sikkerhed at udtale, om saa var Tilfælde, eller om det blot var en stor Stort Fedsild. Da der i Oktober, November og iligemaade i December Intet mærkedes til Storsild paa andre Steder i Amtet, forbleve de i Vesteraalen henliggende Fiskere og Kjøbere der til ud i December med Haab om, at Silden dog maatte komme og med den Tanke, at hvis der i det Hele kom Storsild under Amtsdistriktets Kyst, saa maatte Vesteraalen blive det første Sted, hvor den stødte til. Ogsaa i Nordre Salten samledes i November ved den Tid, da Fisket i næst foregaaende Vinter dersteds begyndte, Fiskere og Kjøbere og det i større Mængde, navnlig ved Værene i Stegen; — ogsaa her gik Rygter om, at Storsild skulde være mærket, men sikre Tegn paa, at saa var Tilfældet, kjendes ikke. Ogsaa her henlaa Fiskere og Kjøbere til ud i December, i det dog enkelte skulde være dragne sydover til de Helgelandske Vær med Haab om, at Silden muligt kunde faa Tilgang der. Men der som overalt udeblev den, og det forventede Fiske udeblev saaledes ganske og aldeles.

Som det vil forstaaes, har den Omsændighed, at det hidtil med stor Regelmæssighed her forefaldne Fiske i Vinter ganske udeblev, vakt Frygt for, at den Storsildperiode, Nordland nu i omtrent 15 Aar har havt, maaske er afsluttet. Imidlertid vil man dog, som rimeligt er, ikke gjerne opgive Haabet om, at Fisket en kommende Vinter igjen vil faa Tilgang, og det tør derfor med Vished vides,

at der ogsaa til kommende Vinter vil ske Udrustninger for muligt Storsildfiske.

Med Erfaring fra de sidste Vintres Storsildfiske fandt jeg det rigtigt ikke paa Forhaand at etablere Opsyn ved noget af de Helgelandiske Vær, ligesaa lidt som ved Værene i Søndre Salten. Jeg sikrede mig, at saadant kunde have ved Haanden, om en større Samling af Fiskere og Kjøbere ved noget Vær skulde komme tilstede. I Nordre Salten og Vesteraalen beordredes Lensmændene i de Distrikter, hvor Fisket hidtil har været drevet, til i Tilfælde at føre Opsyn paa Værene med Bemyndigelse at tage den Assistance ved samme, der maatte gjøres fornøden. Efter dette blev dog forstærket Politiofsyn alene ført ved Værene i Stegen, samt i Øksnæs og Bø, paa hvilke Steder en større Almue og et større Antal Fartøier henlaa. Alene for disse Steder har der været at erholde Opgave over Søgningen til Fisket Den var efter Lensmændenes Opgaver:

i Øksnæs	549	Baade med 1811 Mand,	256	Nøter,	1078	Garn,
i Bø	140	—	460	—	26	—
i Stegen	50	Logisfartøier, dels med et		dels med to		Not-
		brug, gennemsnitlig 14		Mand paa		Fartøi, 7
		Notbrug med tilsammen 70		Mand og derhos 171		Baade
		tilhørende samtlige disse		Notbrug. Garn-		fiskere
		havde ikke indfundet sig		til Fiske.		

I Øksnæs henlaa under Fisket 60 Kjøbefartøier, i Stegen 150. Til Bø var kun to saadanne ankomne. Blandt andre Distrikter, hvor Almue og Kjøbefartøier i større Mængde havde indfundet sig, kan iøvrigt nævnes Hammerø og Dverberg. Tælling af Belægget fandt dog ikke her Sted. I Dverberg vides imidlertid omtrent 30 Kjøbefartøier at have henligget.

Efter det Oplyste vil det forstaaes, at Omkostningerne ved Opsynet med sidste Vinters Storsildfiske kun have været ganske ubetydelige. Herom skal jeg senere, naar samtlige Regninger kunne forelægges det Kongelige Departement, have den Ære at give nærmere Beretning. Antagelig ville de samlede Opsynsomkostninger andrage til 2 à 300 Spd.

Ved sidste Vinters Fiske fandt jeg Grund til at gjøre Brug af den mig givne Bemyndigelse til at anvende indtil 500 Spd. til Expresser under Fisket. Under et Ophold i Langenæs den 20de og 21de September hørte jeg af der-værende Lensmand og Almue Beklagelser udtalt over, at Værene i Øksnæs og Værene i Dverberg ganske vare blottede for indbyrdes Forbindelse, og at Forsøg, som Lensmanden efter min Ordre havde gjort paa at istandbringe en midlertidig Postgang mellem Distrikterne, havde været forgjæves. Der henlaa da i Langenæs omtrent 40 Fartøier,

i Nordmæle 30 og i det mellemliggende Vær Alfsvaag omtrent 40, disse sidste med Bestemmelse at søge Værene Øksnæs eller Dverberg, eftersom det maatte rygtes, at Fiske paa det ene eller andet Sted havde faaet Tilgang. Da der under dette mit Ophold paa Langenæs tilbød sig Anledning til at faa leiet et mindre Dampskib til i nogle Uger ugentlig til ubestemte Tider at bringe Expres om Tilstanden ved Fisket i Øksnæs- og Dverberg-Værene mellem Langenæs, Nordmæle og Alfsvaag, fandt jeg det under disse Omstændigheder rigtigt at benytte mig af denne Anledning, og leiede jeg nævnte Skib — Dampskibet Kvik — til at gjøre 4 saadanne Extrature for en Betaling af 30 Spd. pr. Tur. Regning over Omkostningerne herved vil fremkomme med en anden Skrivelse af idag.

Til den saaledes afgivne Beretning om 1875 Aars Fiskerier i dette Amt, hvori intet Hensyn er taget til det paa Amtsdistriktets Kyst drevne daglige Hjemfiske, hvis Betydning i 1875 kan antages at have været den samme som i almindelige Aaringer, tillader jeg mig her at anføre Værdien af det i Lofoten i Opsynsdistriktet til 14de April faldne Fiske. Denne udgjorde efter den ved Fiskets Slutning af Opsynschefen mig meddelte telegrafiske Beretning herom:

for 23,000,000 Stkr. Fisk efter Gjennemsnitspris 34 Ort	
pr. 100 Fisk	1,564,000 Spd.
- 52,000 Tdr. Lever efter Gjennemsnits-	
pris 25 Ort pr. Tønde	260,000 —
- 28,000 Tdr. Rogn efter Gjennemsnits-	
pris 42 ¹ / ₂ Ort pr. Tønde	238,000 —
	<hr/>
	2,062,000 Spd.

Værdien af samtlige større Fiskerier bliver derved:

1. Vinterskreifisket:	
a. i Lofotens Opsynsdistrikt til 14de	
April	2,062,000 Spd.
b. i Do. Do. efter	
14de April	9,000 —
c. i Do. udenfor Do.	
og i Vesteraalen	280,645 —
d. udenfor Lofoten og	
Vesteraalen	65,911 —
	<hr/>
	2,417,556 Spd.
2. Vaar, Sommer- og Høst-Fisket	50,796 —
3. Fedsildfisket	191,128 —
4. Storsildfisket	« —

eller samlet Værdi 2,659,480 Spd.

Foranstaaende Beretning har Amtmanden under 1ste Marts 1876 suppleret med Følgende:

I Forbindelse med min Beretning af 17de f. M. giver jeg mig herved den Ære med Hensyn til det under No. 4 i samme omhandlede, i 1875 forventede Storsildfiske at meddele følgende, i Skrivelse fra Lofotens Foged af 21de f. M. indeholdte yderligere Oplysninger for hans Embedsdistrikts Vedkommende.

I Forventning om Fiske henlaa i Dverberg 86 Baade med 500 Mand, 113 Nøter, 72 Garn i Flakstad ei opgivet, ca. 224 — 4 — ei opgivet.

I Øksnæs henlaa foruden de i min nævnte Beretning omhandlede 60 Kjøbefartøier endvidere 10 Dampskibe.

Fogden anfører i samme Skrivelse, at der ifølge de til ham indkomne Beretninger paa de fleste Steder — specielt Bø og Øksnæs — i den forløbne Høst har været gode Udsigter og «Sildesyner», idet stort «Brug» af Hval og Fugl har været iagttaget i Havet udenfor Fiskepladsene, ligesom Fartøier i Seilleden udenfor Kysten gjentagne Gange har iagttaget store Sildemasser under Indsig mod Kysten, men at der af Storsild desuagtet Intet er kommet under Land eller blevet opfisket, medens der fra samtlige Distrikter indberettes om mindre Fedsildfiskerier.

14. Beretning om de i Tromsø Amt og af dets Indbyggere drevne Fiskerier.

(Afgiven af Amtmanden den 30te Marts 1876.)

I Henhold til de dels fra Lensmændene dels fra Fiskeopsynet, hvor saadant har været ansat, indkomne Opgaver afgiver jeg herved følgende Beretning om de i Aaret 1875 af Amtsdistriktets Indvaanere drevne Fiskerier.

A. Storsildfisket

slog i 1875 aldeles feil. Fra Midten af September til Midten af Oktober saaes vistnok af og til Hval og Fugl udenfor Indløbet til Malangen, og det er derfor antageligt, at Storsild fandtes udenfor Kysten, men den kom intetsteds ind under Land. I Forventning om dette Fiske havde der paa forskellige Steder samlet sig endel Fartøier og Fiskere. Saaledes laa i nogen Tid i de forskellige Havne i Malangen 124 Fartøier, hvoraf 96 Kjøbefartøier og 28 Logisfartøier, ialt med 830 Mands Besætning; med Logisfartøierne fulgte 81 Stængenøtter. Desuden laa der 150 Baade med 75 Stængenøtter og 900 Mands Besætning samt endel Garnbaade.

Ogsaa i Trondenæs og Sands Herreder var der samlet Fartøier og Baade, over hvis Antal jeg dog ikke har nogen Opgave.

B. Fedsildfisket.

Dette Fiske slog fra Midten af September til Midten af December godt til i Ibestads Thinglag, hvis forskellige Fjorde i dette Tidsrum besøgte af omtrent 1500 Garnbaade med 3600 Mands Besætning, 280 Notbaade med 1670 Mands Besætning og 144 Kjøbefartøier.

Derhos fiskedes til forskellige Tider udover Høsten lige fra August til December endel Fedsild i Tranø, Lenviks, Bergs, Tromsøundets og Lyngens Thinglag. De opfiskede Kvanta og Gjennemsnitspriserne ere opgivne saaledes:

i Ibestad	opfisket 73,000 Td.;	Gjennemsnitspris 1 Spd. 72
i Tranø	« 3,600 -	— 1 — 12
i Lenvik	« 2,100 -	— 1 — 36
i Berg	« 3,000 -	— 1 — 24
i Tromsøundet	« 2,500 -	— 1 — 72
i Lyngen	« 400 -	— 1 — 60

Ialt opfisket 84,600 Td.

For det Hele kan Gjennemsnitsprisen sættes til omkring 1 Spd. 60 Sk., hvilket giver en Værdi af 126,000 Spd.

Af det hele opfiskede Kvantum antages ca. 60,000 Td. at være virkede til Handelsvare.

C. Vinter- og Vaar-Torskfisket

er drevet i Skjærvø af 240 Baade med 520 Mands Besætning. Lensmanden bemærker, at han ikke har kunnet faa nogen fuldstændig Opgave over den Del af Udbyttet, som er solgt i raa Tilstand under selve Fisket. Naar man kun tager Hensyn til det, som af Fiskerne er virket til Handelsvare, angives Lotten gjennemsnitlig at have udgjort 33 Spd. pr. Mand, hvilket altsaa giver omtrent 17,000 Spd. For hvad der solgtes under Fisket kan formentlig tillægges

3,000 Spd. hvorfor jeg sætter den hele Værdi til 20,000 Spd. Inden Lyngens Præstegjeld er dette Fiske opgivet at have indbragt 5,500 Vog Rundfisk og Rotskjær á 1 Spd. pr. Vog samt ca. 200 Tønder Tran á $7\frac{1}{2}$ Spd., hvilket tilsammen giver en Værdi af omkring 7,000 Spd. Herved er heller ikke taget Hensyn til det, som er solgt eller forbrugt under Fisket. Det hele Udbytte antages derfor at kunne sættes til 8,000 Spd.

I Bergs Præstegjeld blev Fisket drevet af 520 Mand med en Gjennemsnitslod af 50 Spd. Det hele Udbytte kan altsaa anslaaes til 26,000 Spd.

I Trondenæs og Sands Herreder begyndte dette Fiske i Januar 1875 med meget gode Udsigter, hvilket bevirkede, at en Del af den Almue, som ellers søger Lofoten, forblev hjemme. Udbyttet af det samlede Fiske i begge Herreder er opgivet til 160,000 Torsk á 7 Spd. pr. 120 Stkr., 400 Tønder Lever á 5 Spd. og 150 Tønder Rogn á 8 Spd. Den hele Værdi antages med et rundt Tal at kunne sættes til 12,500 Spd. I de øvrige Dele af Amtet har dette Fiske kun givet ringe Udbytte og ialfald ikke mere end hvad der er medgaaet til dagligt Forbr g.

Værdien af det opfiskede bliver efter Foranstaaende:

i Skjærvø Thinglag . . .	20,000 Spd.
i Lyngens — . . .	8,000 —
i Bergs — . . .	26,000 —
i Trondenæs og Sands do. .	12,500 —

Tilsammen 66,500 Spd.

D. Sommerfisket efter Sei, Torsk osv.

Dette Fiske slog i Trondenæs og Sands Herreder heldigt til saavel med Not som med Snøre. Med Not fiskedes fra 20 til 100 Tønder Lever paa Notlaget, og kan Gjennemsnitslotten anslaaes til 35 Spd. pr. Mand. Værdien af Fisk og Lever menes med en rund Sum at kunne ansættes til 10,000 Spd. Af Tranø Herreds Indvaanere dreves Fisket med 4 Nætter, og med et Udbytte af ca. 48,800 Stk. Sei, som beregnede til 2,200 Vog á 104 Sk. pr. Vog giver 1,900 Spd. Dertil kommer 156 Tønder Lever, som udbragtes til $4\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde eller 700 Spd. 6 Mand var derhos antagne paa fremmed Not og tjente tilsammen 240 Spd., hvilket alt giver 2,840 Spd. Lensmanden bemærker, at da ialt kun 40 Mand deltog i Fisket, havde de hver en Gjennemsnitslot af 70 Spd.

I Hillesø Herred angives opfisket ca. 150,000 Stk. Torsk, Sei, Lange og Uer, 140 Vog Kveite og 190 Tøn-

der Lever, hvilket alt antages at kunne anslaaes til en Værdi af omkring 6,900 Spd.

For Bergs Herreds Vedkommende opgives Fisket at have indbragt en Gjennemsnitslot af 30 Spd. for de ca. 200 Mand, som befattede sig med dette Fiske, hvilket altsaa gav et Udbytte af 6,000 Spd. Desuden stængtes der i Siffjorden et Laas med Sei, hvis Værdi opgives til 900 Spd.

I Tromsøsundets Herred angives Fisket at være drevet af henimod 200 Mand med en Gjennemsnitslot af 10 Spd., altsaa et samlet Udbytte af 2,000 Spd.

For Lyngens Herred anslaaes Udbyttet til ca. 5,000 Vog Sei á 96 Sk., det er 4,000 Spd., samt 200 Tdr. Tran á $7\frac{1}{3}$ Spd. eller 1,500 Spd.

For Skjærvø Præstegjelds Vedkommende angives Fisket at være drevet af 160 Baade med 340 Mands Besætning. Gjennemsnitslotten var $21\frac{1}{2}$ Spd., hvilket giver et Udbytte af Værdi omtrent 7,300 Spd.

I Karlsø Præstegjeld dreves Fisket af 320 Mand, hvoraf 228 fiskede med Not, Resten med Liner eller Dybsagn. Gjennemsnitslotten er opgivet til 15 Spd., altsaa det hele Udbytte til 4,800 Spd.

For de øvrige Dele af Amtsdistriktet angives Fisket at have været ubetydeligt og ikke at have afgivet mere end til dagligt Forbrug.

Efter dette bliver det samlede Udbytte:

i Trondenæs og Sands Herreder . . .	10,000 Spd.
i Tranø Herred	2,840 —
i Hillesø —	6,900 —
i Bergs —	6,900 —
i Tromsøsundets —	2,000 —
i Lyngens —	5,500 —
i Karlsø —	4,800 —
i Skjærvø Præstegjeld	7,300 —

Tilsammen 46,240 Spd.

E. Haakjærringfiske

vides ikke at have været drevet.

F. Laksfiske

i salt Vand angives blot drevet i Lenviks Præstegjeld, hvor der af 14 Kilenætter skal være opfisket et Udbytte værd 300 Spd. Fra de øvrige Dele af Amtsdistriktet omtales dette Fiske enten ikke, eller ogsaa anføres der, at det har været ganske ubetydeligt.

G. Lofotfisket.

Angaaende Søgningen til og Udbyttet af dette Fiske henviser jeg til nedenstaaende Fortegnelse, ved hvilken be-

mærkes, at Antallet af Fiskerne er anført efter den af Lofotopsynet meddelte Fortegnelse, med hvilken de fra Lensmændene modtagne Opgaver i det Væsentlige stemme. Lotterne ere anførte efter Lensmændenes Opgaver.

Præstegjeld.	Antal Fiskere.	Lot			Udbyttet i det Hele angivet i Spd.
		højeste. Spd.	laveste. Spd.	gjennemsn. Spd.	
Trondenæs	710	«	«	75	53,250
Kvædfjord	397	«	«	65	25,805
Ibestad	1,146	150	«	70	80,220
Tranø	318	120	30	70	22,240
Lenvik	462	140	30	50	23,100
Maalselven	8	«	«	50	400
Balsfjord	151	80	35	40	6,040
Tromsø By	28	«	«	50	1,400
Tromsøundet	66	140	«	70	4,620
Karlsø	36	90	20	40	1,440
Lyngen	206	«	«	34	8,840
Skjærvø	34	85	25	55	1,870
	3,616				Tilsammen 229,225

Gjennemsnitslotten for hver Fisker fra dette Amt kan altsaa sættes til noget over 63 Spd.

I efternævnte Aar var den gjennemsnitlige Lot af dette Fiske udregnet til følgende Beløb:

i 1872 til 21 Spd.

i 1873 - 40 —

i 1874 - 42 —

Uagtet Udbyttet af Lofotfisket saaledes har været tiltagende, har dog Antallet af de Fiskere, som herfra søge nævnte Fiskeri, været noget i Aftagende.

H. Om det ved Sørøen inden Finnmarkens Amt forefaldende Vinter-Torskefiskeri (Bredvikfisket) anfører Lensmanden i Skjærvø Følgende:

Deri deltog 59 Baade med 236 Mand Besætning, hvoraf 8 Baade med 32 Mand dreve Garnbrug og 5 Baade med 20 Mand baade Garn- og Linebrug. Resten 46 Baade med 184 Mand dreve udelukkende Linebrug. Udbyttet skal have udgjort 128,400 Fisk, 220 Tønder Lever og 118 Tønder Rogn.

Fisken, som under Fiskeriet hjældhængtes og senere solgtes i tørret Tilstand, blev betalt med 1 Spd. pr. Vog. Da der regnes 27 Fisk paa Vogen, bliver der ca. 4,756

Vog, som efter 1 Spd. pr. Vog udgjør . . . 4,756 Spd.

Leveren betales med $4\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde

altsaa for 220 Tønder . . . . . 990 —

Rognen havde en Gjennemsnitsværdi af 8

Spd. pr. Tønde, altsaa for 118 Tønder . . . 944 —

Det hele Udbytte bliver altsaa . . . . 6,690 Spd. eller i Gjennemsnit henimod $28\frac{1}{2}$ Spd. pr. Mand. Mindste Lot var 8, største 50 Spd.

Fra Ibestad deltog 50 Mand, hvis Gjennemsnitslot ikke kan sættes høiere end til 10 Spd., altsaa ialt 500 Spd.

I dette Fiske deltog ikke Indvaanere fra andre Distrikter inden Amtet.

I. Loddefisket i Finnmarken.

Nedenstaaende Fortegnelse gjengiver de Opgaver, som fra de forskjellige Herreder hertil ere indkomne, dels over Antallet af de Fiskere, som besøgte nævnte Fiske, dels over de faldne Lotter.

Efter dette bliver Lotten paa hver Fisker i Gjennemsnit omtrent 34 Spd. I 1871 var Lotten beregnet til 35, i 1872 til 30 og i 1873 til 38 Spd., alt i Gjennemsnit.

Ved Opgaven er imidlertid at bemærke, at Antallet af Fiskere formentlig er for lavt opgivet. Af den af Amtmanden i Finmarkens Amt afgivne Indberetning sees nemlig, at der ved den under Loddefisket i 1875 foranstaltede Tælling fandtes 6,718 Fiskere fra Tromsø Amt. Gaar man ud fra, at dette sidste Tal kommer det rette nærmest, samt fra, at Gjennemsnittslotten for hver Fisker kan sættes til 34

Spd., bliver altsaa den Værdi, som Fiskere fra Tromsø Amt have udbragt af Loddefisket i 1875, omkring 228,000 Spd. Værdien af den hele Fangst ved nævnte Fiske sees af Finmarkens Amtmand at være sat til 835,000 Spd. Af Udbyttet af Loddefisket falder altsaa mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ Del paa Tromsø Amts Almue.

Præstegjeld.	Antal Fiskere.	L o t.			Udbyttet i det Hele angivet i Spd.
		høieste Spd.	laveste Spd.	gjennemsn. Spd.	
Trondenes	470	70	10	35	16,450
Kvædfjord	280	«	«	60	16,800
Ibestad	1,100	30	8	12	13,200
Tranø	600	140	30	60	36,000
Lenvik	660	«	«	40	26,400
Berg	83	«	«	60	4,980
Balsfjord	460	140	«	50	23,000
Tromsøundet	310	145	«	70	21,700
Karlsø	320	78	4	25	8,000
Lyngen	840	«	«	17	14,280
Skjærvø	760	100	10	33	25,080
	5,883				Tilsammen 205,890

K. Sommerfisket i Finmarken

dreves af omtrent 1,800 Mand fra dette Amtsdistrikt med en Fortjeneste, som sat i Penge kan angives til 28,000 Spd. Gjennemsnittslotten bliver altsaa henimod 16 Spd. I 1872 var den beregnet til 19, i 1873 til 30 og i 1874 til 21 Spd.

L. Sommerfisket i Nordland

besøgte af omtrent 300 Mand fra Senjen med et Gjennemsnittsudbytte af 26 Spd. Det hele Udbytte kan altsaa anslaaes til 7,800 Spd.

M. Høstfisket ved Andøen i Nordland

dreves kun af 5 Garnbaade fra Kvædfjord med 30 Mands Besætning og en Gjennemsnittslot af 20 Spd., altsaa med et Udbytte af omkring 600 Spd.

N. Ishavsfangsten og Havbrofisket.

Til Fangsten paa Ishavet udgik i 1875 fra Tromsø 16 Fartøier, hvoraf to hjemmehørende i Christiania, to i Bergen, Resten her i Amtet. Fuldstændig Opgave over hvert enkelt Fartøis Drægtighed haves ikke, men samlet for alle Fartøier antages den at kunne sættes til ca. 350 Kom-Læster. Af Fartøierne beskæftigedes et alene med Fiske paa Havbroen, de øvrige dels udelukkende med Fangst af Hvalros, Kobbe, Rensdyr o. s. v., dels tillige i Forening med Fiske.

I det Hele udgjorde Fangsten for samtlige 16 Fartøier Følgende:

116 Stkr. Hvalros à 14 Spd.	. . .	1,624 Spd.
1,910 — Kobber à 5 —	. . .	9,550 —
150 — Hvidfiske à 30 Spd.	. . .	4,500 —
21 — Isbjørne à 7 —	. . .	147 —
402 — Rensdyr à 3 —	. . .	1,206 —
32 $\frac{1}{2}$ Vog Dun à 20 —	. . .	650 —

Lateris 17,677 Spd.

Transport 17,677 Spd.
 76,500 Stkr. Raafisk med Leveren à 40
 Spd. pr. 1,000 . . . . . 3,060 —
 131 Tdr. Haakjærringlever à 4 Spd. 524 —
 Tilsammen 21,261 Spd.

Der er nu for hvert af de 5 Aar 1871—1875 afgivet

saa fuldstændige Beretninger, som Omstændighederne have tilladt det, angaaende Udbyttet af samtlige de Fiskerier, som Tromsø Amts Indvaanere have drevet saavel inden- som udenfor Amtsdistriktet. Jeg tilføier her en samlet Oversigt over de Værdier, hvortil Fiskeudbyttet i de nævnte Aar er anslaaet.

Hvilket Slags Fiske.	Det samlede Udbytte angivet i Spd.				
	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.
A. Fiskerier drevne inden Amtets Grændser samt Ishavsfangst og Havbrofiske.					
Storsildfisket	108,000	20,000	292,700	154,000	Intet
Fedsildfisket	6,000	15,000	3,000	ubetydeligt	126,900
Vintertorskfisket	29,400	49,900	112,000	31,000	66,500
Sommerfisket	41,100	31,900	42,800	26,100	46,240
Haakjærringfisket	ubetydeligt	200	Intet	Intet	Intet
Laxefisket	Værdien	ikke opgivet		400	300
Ishavsfangst & Havbrofiske	63,200	32,800	29,700	23,500	21,260
Tilsammen	247,700	149,800	480,200	235,000	261,200
B. Fiskerier drevne inden Nordlands og Finmarkens Amter.					
Løfotfisket	92,600	76,200	148,400	161,800	229,200
Brevikfisket i Finmarken	18,300	11,000	25,700	21,500	6,690
Loddefisket i do.	193,100	184,300	212,700	206,700	228,000
Sommerfisket i do.	29,600	28,500	48,300	34,500	28,000
Sommerfisket i Nordland	8,500	16,200	11,400	12,000	7,800
Andøfisket i Nordland	ikke opgivet	10,200	2,700	1,800	600
Tilsammen	342,100	326,400	449,200	438,300	500,290

I Gjennemsnit antages altsaa Fiskerierne inden Amtet og Ishavsfangsten at have aarlig givet en Værdi af omkring . . . . . 274,000 Spd.
 og Fiskerierne i Nordland og Finmarken . 411,000 —
 Tilsammen 685,000 Spd.

Da Amtsdistriktets Folkemængde med et rundt Tal kan sættes til 45,000 Mennesker, giver altsaa Udbyttet af Fiskerierne tænkt fordelt lige paa alle omtrent 15 Spd. aarlig pr. Individ. Heri er dog intet beregnet for det daglige

Fiske eller med andre Ord for Værdien af de Fiskeprodukter, som daglig forbruges i Husholdningerne. Hvor stor denne Værdi er, kan naturligvis ikke med nogen Bestemthed opgives. Lavt sat maa den vel mindst kunne anslaaes til 5 Spd. aarlig pr. Individ. Lægges dette Beløb til de ovennævnte, 15 Spd., skulde altsaa Værdien af al den af Amtets Indvaanere fangede Fisk blive 20 Spd. om Aaret pr. Individ eller for det hele Amts Vedkommende efter et Indvaanerantal af 45,000 en Sum af 900,000 Spd.

15. Beretninger om Fiskerierne i Finmarkens Amt.

(Afgivne af Amtmanden.)

A. Beretning om Vinter- og Vaarfisket.

(Dateret 11te September 1875.)

Herved har jeg den Ære at afgive den sædvanlige Indberetning angaaende dette Aars Vinter- og Vaarfiske i Finmarken.

For Altens Fogderi, nærmest for Talvigs Herred, men dog ogsaa for Altens Herred og for Øksfjords Distrikt af Loppens Herred, var Vinterfisket fra Aarsskiftet godt, og Udbyttet af dette Fiske viser sig for nævnte Distrikt at være adskilligt større end paa flere Aar har været Tilfældet. Ogsaa for Gjæsvær var det ganske godt og upaaklageligt for Snefjord og Latø i Maasø, men forøvrigt betegnes det som misligt i alle indkomne Indberetninger, idet Storm og Uveir paa de fleste Steder hindrede enhver Bedrift paa Søen. I Januar Maaned begyndte det sædvanlige Godtfiske ved Brevik og Hasvik paa Sørøen, men slog iaar ikke synderligt til. Naar Undtagelse gjøres for Alten, Talvik, Øksfjord, Brevik, Sørvær og Hasvik samt Gjæsvær, har Vinterfisket ikke givet noget Udbytte for Handelen.

Lodden viste sig ogsaa iaar først ved Vardø, men dette dog adskilligt senere end sædvanligt, nemlig den 2den Marts, og ikke i nogen større Mængde. Ved Hjelmsø i Vestfinmarken formærkedes Lodde i Midten af samme Maaned og samtidig ogsaa ved Kjøllefjord, men den stødte paa Strækningen fra Vardø til Kjøllefjord først under Land i større Stimer i de sidste Dage af Marts og første Dage af April. I Vestfinmarken og i Varangerfjorden viste den sig i større Mængde 8—14 Dage senere og stødte ved Rolfse og Ingø allerede fra Land i de sidste Dage af April og første Dage af Mai, medens den holdt sig nær Kysten i Vestfinmarken forøvrigt til Midten af Maaned. Omtrent samtidig forsvandt den fra Varangerfjorden men var i den øvrige Del af Østfinmarken i større Stimer tilstede til henimod Maanedens Slutning. Fra Værene i Lebesby Herred og inde i Tanafjorden forklares den dog at være forsvunden i Midten af Mai. I Næsseby holdt den sig kun faa Dage, og den formærkedes ikke i Vestfinmarken syd for Rolfse, altsaa ikke ved Sørøen og i Loppen, hvor iaar intet Loddefiske foregik.

Imellem Loddens og Torskens Ankomst var paa de fleste Steder kun nogle faa Dage. Paa Strækningen mellem Vardø og Gamvik bemærkedes saaledes en større Fisketyngde i de

første Dage af April, i Persfjord og Tanafjorden dog noget senere. Ved Gjæsvær og til Rolfse stødte Torsken ogsaa under Land nogle faa Dage efter Lodden, altsaa efter hvad ovenfor er anført fra 17de til 20de April. Ved Kjelvik var Lodde bemærket i større Mængde den 9de April, men Fisketyngden kom først under Kysten den 20de s. M. Til Bunden af Varangerfjorden var Torsken seget ind den sidstnævnte Dag, men forsvandt derfra efter 1 Uges Ophold, uden at nyt Indsig senere formærkedes. Længere ude i Fjorden holdt den sig til ud i den sidste Halvdel af Mai og forklares at være stødt fra Land paa Strækningen fra Kvalnæs (o: ca. 3 Mile indenfor Kiberg) til Syltefjord i Dagene fra 26de Mai til 1ste Juni, medens det i Indberetningerne fra Berlevaag og vestover til Maasø hedder, at Torsken forsvandt i Dagene fra 20—22de Mai. Fra Rolfse stødte den fra Land den 30te April, fra Ingø den 8de Mai og fra Hjelmsø den 12te s. M.

Fisket var iaar af lang Varighed og endte senere end forhen har været Tilfælde. I hele April og de første Dage af Mai lagde Storm og Uveir stadigt Hindringer iveien for Bedriften, og det var først i Tiden fra 8—28de Mai, at Udbyttet af Fiskeriet faldt rigt. I 1873 var det egentlige Loddefiske endt den 21de Mai, i 1874 den 18de s. M., medens det iaar drog ud til Maanedens Slutning. Mange Fiskere vare dog da hjemreiste, idet den største Del af den fremmede Almue forlod Finmarken omkring Midten af Mai, og det uagtet at Fiskeriet netop i de Dage faldt rigt, men i de største Fiskevær i Østfinmarken sank Prisen ogsaa ved den Tid betydeligt, da samtlige der liggende Kjøbefartøier vare blevne fuldlastede. Senere gik Priserne igjen op, da de Fartøier, der i Begyndelsen af Fisket havde søgt til Vestfinmarkens Vær, senere seilede østover.

Almuens Fremkomst hindredes meget af Veiret, og for Vestfinmarkens Vedkommende gjælder det, at en ikke ringe Del af Almuen fra de indre Fjorde af Amtet ikke var fremkommen til Fiskeværerne paa Rolfse, Ingø og Hjelmsø førend ved Fiskeriets Slutning i disse Vær. Ikke saa ganske Faa af den i disse Vær forsamlede Almue havde derfor heller ikke Line i Søen under Loddefisket.

Fisket har i de sidste Aar slaet godt til i Vestfin-

marken, og en ikke ringe Del af den fremmede Almue søgte derfor did i Paavente af, at Fisket ogsaa iaar skulde falde rigt der, en stor Del reiste dog østover med det samme, og flere Fiskere flyttede henimod Midten af Mai fra Vestfinmarken til Østfinmarken.

Med Kjøbefartøierne gik det som med Fiskerne, idet en hel Del lagde sig fore i Vestfinmarken, tildels forhindrede ved Uveir fra at søge østover, men ogsaa af Fartøier, der i Vestfinmarken ikke havde faaet Last, naaede den allerstørste Del Østfinmarken inden Fiskeriets Slutning.

Hvad der fremgaar af det allerede Anførte og som nedenanførte Opgave over Fiskeriets Udbytte noksom viser, slog Fisket iaar bedst til i Østfinmarken, men var dog ogsaa ganske godt ved Gjæsvær, Skarsvaag og Kjælvig samt Honningsvaagene. Rigest var det i Gamvig, Berlevaag, Syltefjord, Havningberg og Vardø. Ved Kiberg var det ogsaa ganske godt, ved Kramvigen upaaklageligt, men længere inde i Varangerfjorden var det i det Hele misligt. Loddefisket slog saagodtsom ikke til for Næsseby og Sydvaranger. I Hammerfest og Kvalsunds Herreder, i Hasvik og Loppen—Øxfjord var som før meddelt iaar intet Loddefiske. Det i nedenstaaende Opgave for sidstnævnte Distrikter og for Alten og Talvik opgivne Udbytte er derfor af Vinterfisket.

Sundhedstilstanden var naagtet det paa Kysten stadigt herskende Uveir meget god. I Kjælvik indtraf et Par Tilfælde af Tyfus, som Vedkommende formentlig havde medbragt fra Hjemstedet — Børselv i Kistrand —, i Mehavn og Berlevaag indtraf ogsaa nogle Sygdomstilfælde, men de Angrebne bleve strax sendte til nærmeste Sygehus, og Sygdommene fik ingen Udbredelse.

Som tidligere berørt var Storm og Snefog i April og den første Uge af Mai i sær Grad til Hinder for Fiskeriet saagodtsom over hele Distriktet. Opsynsbetjenten paa store Ekkerø anfører i sin Indberetning af 8de Mai, at det nævnte Dag var første Gang siden Fiskets Begyndelse at man havde gjort 2 Halinger paa samme Dag, og at han i de 35 Aar, han havde drevet Søen, ikke havde oplevet et saa stadigt stormende Veir som iaar. Opsynsbetjenten i Gjæsvær indberettede den 6te Mai, at almindeligt «Søveir» havde det ikke været nogen Dag siden Fiskets Begyndelse. Nat til 15de April opstod pludselig en orkanagtig Storm med Snefog ved Vardø, og da mange Baade vare paa Søen, var Tabet af Menneskeliv meget stort. Lensmanden i Vardø har indberettet, at der i nævnte Nat omkom 45 Mand, hvoraf 32 ved Vardø fiskende Kvæner fra Russefinmarken. Samme Nat druknede ved Langbunæs en der bosiddende Mand, idet han skulde bjerge sin Baad paa Land, og ved

Gamvik 4 Fiskere fra Throndenæs. Den 4de Mai omkom ved Kiberg 4 Mand fra Tjøtø, ved Vardø 1 Mand, ved Syltefjord 8 Mand og samme Dag ved Skarsvaag 5 Mand fra Salten. Den 17de April druknede 2 Mand i Makurfjorden, idet de kandrede med en Jolle inde paa Havnen. Der foreligger saaledes Indberetning om Tabet af 70 Menneskeliv under Loddefisket. Tabet af Baade har ogsaa været stort, isærdeleshed Stormnatten til 15de April. Ifølge Opsynsbetjentenes Opgaver ere i det Hele 67 Baade ødelagte under Fisket. Ved Gamvik strandede Nat til 15de April 2 Fartøier og blev Vrag, medens 4 andre lede større og mindre Skade.

I Driftsmaaden sporedes ingen væsentlig Forandring. I flere Beretninger hedder det, at Baadenes Størrelse og Udstyr bliver mere hensigtsmæssig. I Varangerfjorden forsøgte ogsaa iaar med Bundgarn til henimod Fiskets Slutning, altsaa efterat Nætterne vare blevne lyse. Hermedfølgende Tabeller (I. og II.) vise forøvrigt, hvilke Redskaber der brugtes i de forskjellige Vær og af Fiskerne fra de forskellige Steder. Af Fortegnelsen (Tabel I.) fremgaar, at intet Dybagnfiske foregaar ved Sørøens Sydende og heller ikke i Varangerfjorden fra Kramvik og indover, samt at Kjælvig og Honningsvaagene kun søges af Linefiskere. Forøvrigt sees i alle betydelige Vær begge Redskaber benyttede. Finmarkens egen Almue driver i Regelen Linefiske, hvilket ogsaa er Tilfældet med Fiskerne fra Skjærvø og Lyngen, medens de fra Nordlands Amt Hidsøgende i Regelen ere Dybsagnfiskere.

Politiopsynet førtes af vedkommende Lensmænd og af særskilt ansatte Opsynsbetjente i østre Jakobselv, Bugsnæs, vestre Jakobselv, Paddeby, Vadsø, store og lille Ekkerø, Krampenæs, Nyhavn, Kramvig med omliggende Vær, indre og ytre Kiberg med Løkvik, Vardø, Havningberg, Syltefjord, Baadsfjord og Makur, Berlevaag med omliggende Vær, Kjøllefjord, Gjæsvær, Hjelmsø, Ingø, Rolfse samt Mefjord.

Ordenen under Fisket var i det Hele god. Ved nogle af de større Fiskevær blev paa Havet begaaet flere Line-tyverier og henimod Fiskets Slutning gik Drukkenkab adskilligt i Svang. 47 Mulktdekreter ere udfærdigede, nemlig 14 for ulovligt Brændevinssalg, derunder indbefattet Uddeling af Brændevin uden Betaling men i Forbindelse med Kjøb af Fiskevarer, 3 for ulovlig Vin- og Øludskjænkning, 2 for Overtrædelse af Havnelovgivningen, 4 for undladt Sammenknobning af kappede Redskaber, 4 for Redskabers Udsættelse til ulovlig Tid, 10 for Helligdagsfiske og 10 for Rolighedsforstyrrelse.

Tabel I.

O p g a v e

over Almuens Fordeling mellem de enkelte Fiskevær i Finmarkens Amt den 10de Mai 1875, da Optælling skete, samt over dens Fordeling mellem de forskjellige Redskaber i hvert Vær.

Fiskeværene.	Mand.	Baade.	Deraf Linefiskere.		Deraf Dybsagnfiskere.		Deraf benyttende begge Redskaber.		Fiskende fra Fartoi.	Fiskende Udlændinge.
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.		
Hasvik og Hasvaag . . .	31	13	31	13	«	«	«	«	«	«
Sørvær	65	22	65	22	«	«	«	«	«	«
Brevik	36	16	36	16	«	«	«	«	«	«
Hammerfest—Kvalsunds Herred	178	81	166	78	12	3	«	«	«	«
Medfjord	12	4	«	«	«	«	12	4	«	«
Gamvik	22	8	«	«	«	«	22	8	«	«
Kjødvik	25	10	«	«	«	«	25	10	«	«
Akkerfjord	11	5	«	«	«	«	11	5	«	«
Galten og Bøle	40	13	«	«	40	13	«	«	«	«
Hammerfest By	390	92	193	50	163	34	34	8	«	«
Rølsøhavn	115	30	115	30	«	«	«	«	«	«
Stoppelfjord	64	24	7	1	«	«	57	23	«	«
Havøund, Renø, Latø og Maasø Smaafjorde	354	104	188	47	«	«	166	57	«	«
Ingø	601	173	137	36	«	«	464	137	12	«
Tuffjord, Kulm, Sortevik og Sandfjord	268	75	257	71	«	«	11	4	6	«
Akkerfjord (Hjelmsø)	507	134	«	«	«	«	507	134	«	«
Maasø	188	52	«	«	«	«	188	52	«	«
Gjæsvær	1,259	300	107	27	435	82	717	191	6	«
Vasilien	149	37	60	15	«	«	89	22	«	«
Lerpollen	213	55	159	40	«	«	54	15	«	«
Skarsvaag	127	29	«	«	127	29	«	«	«	«
Nordre & Søndre Honningsvaag & Kjølving	966	260	962	258	4	2	«	«	«	«
Sarnæs og øvrige Porsangervær	64	21	64	21	«	«	«	«	«	«
Sværholt	90	34	90	34	«	«	«	«	«	«
Kjøllefjord	110	33	«	«	«	«	110	33	«	«
Mehavn	553	119	«	«	553	119	«	«	«	«
Skjötningberg	116	35	«	«	45	11	71	24	«	«
Gamvik og Stensvaag	959	238	«	«	247	52	712	186	4	«

(fortsættes)

Fiskeværerne.	Mand.	Baade.	Deraf Linefiskere.		Deraf Dybsagnfiskere.		Deraf benyttede begge Redskaber.		Fiskende fra Fartøi.	Fiskende Udlændinge.
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.		
(fortsat)										
Skogerø	29	10	29	10	«	«	«	«	«	1
Kjelmø	26	9	26	9	«	«	«	«	«	1
Grændse Jakobselv m. v. . .	62	22	62	22	«	«	«	«	«	«
	15,227	4,416	4,402	1,527	3,094	729	7,731	2,160	41	779
Hertil kommer russiske Undersaatter og Baade	779	46								
	16,006	4,462								

Tælling af Fiskere, Baade og Kjøbefartøier foregik den 10de Mai. Som vedlagte Tabel II. udviser, skal den fiskende Almue have udgjort 16,006 Mand, hvorunder indbefattet 779 fra Finland og Rusland, med 4462 Baade. For 1873 beløb Antallet sig til 16,125 Mand, hvoraf 805 fra Sverige, Finland og Rusland med 4,272 Baade, og for 1874 var Antallet 17,051 Mand, hvoraf 1,008 fra Sverige, Finland og Rusland, med 4,519 Baade. Med Hensyn til den for iaar foretagne Tælling bemærkes, at den muligens ikke har medtaget samtlige Fiskere og Baade, thi uagtet den foregik til sædvanlig Tid, havde dog endel af den fiskende Almue, da Fisket slog Feil i Vestfinmarken, forladt sine første Rovær og enten søgt hen til andre eller begivet sig hjemover. Ved Hammerfest dreves intet Loddefiske, imidlertid udviser Tællingslisterne, at der den 10de Mai var forsamlet i Byen 390 Fiskere med 92 Baade, hvilke altsaa have været paa Hjemveien. Nogle have formentlig strøget Hammerfest forbi og ere ikke medtagne i Tællingen, men de ikke Medregnedes Antal kan dog ikke have været betydeligt og har sandsynligvis i det Høieste beløbet sig til ca. 100 Mand med 20—30 Baade.

De mest belagte Fiskevær vare den 10de Mai d. A.:

Vardø	med 2,077 Mand og 549 Baade.
Berlevaag	- 1,749 — - 400 —
Gjæsvær	- 1,259 — - 300 —
Kjelvig og Honnings- vaagene	- 966 — - 260 —
Gamvig	- 959 — - 238 —
Ingø	- 601 — - 173 —
Mehavn	- 553 — - 119 —
Kiberg	- 531 — - 151 —
Syltefjord	- 456 — - 123 —
Havningberg	- 416 — - 121 —

I Loddefisket deltog

fra Stavanger Amt	8 Mand med	2 Baade.
- Bergen	24 — -	1 —
- Romsdals Amt	18 — -	3 —
- Trondhjems Stift	202 — -	25 —
- Nordlands Amt	3,587 — -	821 —
- Tromsø Amt	6,718 — -	1,589 —
- Vestfinmarken	1,740 — -	547 —
- Østfinmarken	2,930 — -	1,398 —
- Finland og Rusland	779 — -	46 —

Tilsammen 16,006 Mand med 4,462 Baade.

Antallet af Kjøbefartøier var, som hermedfølgende Fortegnelse Tabel III. udviser, 356 med en Drægtighed af 7,004¹/₂ Kommercelæster og en Besætning af 1,704 Mand. For 1873 og 1874 beløb Antallet sig til respektive 255 og 306 med en Drægtighed af henholdsvis 4,849 og 5,783¹/₂ K.-L. Antallet af Kjøbere paa Land udgjorde 158 mod 178 i 1874 og 165 i 1873.

Priserne paa Raaproduktet dreiede sig mellem 1 Spd. 72 Sk. og 5 Spd. 48 Sk. for stort Hundrede Fisk og fra 3—5 Spd. for en Tønde Lever, altsaa ikke ubetydeligt lavere end de foregaaende Aar. Aarsagen dertil maa formentlig hovedsagelig søges i det rige Lofotfiske.

For de største Vær var høieste og laveste Fisk- og Leverpris følgende:

	Fiskepris:	Leverpris:
Vardø	14 ¹ / ₂ —22 ¹ / ₂ Ort.	20 —25 Ort.
Berlevaag	12 —20 -	17 ¹ / ₂ —21 -
Gjæsvær	12 ¹ / ₂ —24 -	17 ¹ / ₂ —22 -
Gamvig	15 —22 -	17 ¹ / ₂ —20 -
Kjelvig og Honnings- vaagene	15 —23	20 —22 ¹ / ₂ - 8*

Tabel II.

Op

over de den 10de Mai 1875 i Finmarkens Amts Fiske

V æ r.	H j e m									
	Bergens Stift.		Trondhjems Stift.			Tromsø				
	Bergens By.	Aalesund.	Christianssund.	Trondhjem.	Stiftets Bygder.	Nordlands Amt.				
						Bodø.	Søndre Helgelands Fogderi.	Nordre Helgelands Fogderi.	Saltens Fogderi.	Lofotens Fogderi.
Hasvig og Hasvaag . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sørvær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brevik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gamvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjødvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akkerfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hammerfest og Kvalsund .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Galten og Bøle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hammerfest By	-	-	-	-	-	-	15	22	78	-
Rolfshavn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stoppelfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Havøund, Renø, Latø og Maasø Smaafjorde . .	-	-	-	-	-	-	4	9	13	-
Ingø	-	-	-	-	-	2	-	6	77	31
Tufjord	-	-	-	-	3	-	6	-	4	-
Akkerfjord (Hjelmø) . . .	-	-	-	-	-	-	4	-	4	35
Maasø	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-
Gjæsvær	-	-	-	-	-	-	23	21	74	70
Vasilien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Lerpollen	-	-	-	-	-	-	8	-	20	-
Skarsvaag	-	-	-	-	-	-	-	10	30	33
Kjelvik og Honningsvaagene	-	-	-	-	-	7	-	-	140	-
Sarnæs og øvrige Porsan- gervær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sværholt	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-
Kjøllefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mehavn	-	-	-	-	-	-	6	10	188	37
Skjøtningsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	61	4
Gamvik og Stensvaag . . .	3	-	-	-	-	-	143	93	69	72
Omgang	-	-	-	-	-	-	39	-	-	-
Losvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skarfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finkonkjeilen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(fortsættes)

*) Sammendragen i det statistiske Centralbureau efter en af Amtmanden indsendt Liste.

g a v e

vær forsamlede Fiskere og disses Hjemsteder. *)

steder.

Stift.										Finland.	Rusland.	Sum.
Tromsø Amt.		Finmarkens Amt.										
Tromsø By.	Senjen og Tromsø Fogderi.	Hammerfest By.	Varde By.	Vadsø By.	Altens Fogderi.	Hammerfests Fogderi.	Tanens Fogderi.	Varde Fogderi.	Varanger Fogderi.			
-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-	31
-	33	-	-	-	-	32	-	-	-	-	-	65
-	4	-	-	-	-	32	-	-	-	-	-	36
-	6	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	12
-	14	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	22
2	-	2	-	-	9	12	-	-	-	-	-	25
-	1	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	11
-	12	-	-	-	-	166	-	-	-	-	-	178
-	16	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	40
-	218	-	-	-	53	4	-	-	-	-	-	390
-	105	2	-	-	2	6	-	-	-	-	-	115
-	4	2	-	-	3	55	-	-	-	-	-	64
-	209	-	-	-	18	101	-	-	-	-	-	354
-	272	30	-	-	101	82	-	-	-	-	-	601
-	164	-	-	-	74	17	-	-	-	-	-	268
3	373	-	-	-	42	46	-	-	-	-	-	507
-	102	-	-	-	4	47	-	-	-	-	-	188
12	945	14	-	-	5	89	6	-	-	-	-	1,259
-	143	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	149
-	177	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	213
-	50	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	127
-	400	-	-	-	47	372	-	-	-	-	-	966
-	12	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	64
-	-	-	-	-	-	5	71	-	-	-	-	90
-	82	-	-	-	-	4	24	-	-	-	-	110
-	304	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	553
-	30	3	-	-	-	7	11	-	-	-	-	116
56	415	-	-	-	7	-	71	-	-	-	-	959
-	4	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	69
-	-	-	-	-	-	-	110	-	-	8	-	118
-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	14
-	2	-	-	-	-	-	228	-	-	16	-	246

Tabel II (fortsat).

V æ r.	H j e m									
	Bergens Stift.		Trondhjems Stift.			Tromsø				
	Bergens By.	Aalesund.	Christianssund.	Trondhjem.	Stiftets Bygder.	Nordlands Amt.				
						Bodø.	Søndre Helgelands Fogderi.	Nordre Helgelands Fogderi.	Saltens Fogderi.	Lofotens Fogderi.
Hopsfjord og Langfjord . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Berlevaag	-	-	2	-	12	25	165	72	30	275
Kongsfjord, Løkvik og Kjøl- næs	-	-	-	-	4	-	6	5	-	6
Skaansvaag med omliggende Vær.	-	-	-	-	-	-	66	-	-	-
Baadsfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandfjord og Bonæs	-	-	-	-	-	3	2	-	10	-
Makur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syltefjord	-	-	-	-	-	12	74	53	112	3
Havningberg	-	-	-	-	9	2	70	114	46	31
Syltevik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finvik	-	-	-	-	3	-	8	11	43	9
Persfjord og Smelroerne . .	-	-	-	-	10	-	-	-	4	24
Vardø	20	12	4	20	131	42	206	108	192	108
Kiberg	1	-	-	-	10	-	63	4	2	60
Kramvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Langbunæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svartnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kvalnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestre Jakobselv og Paddeby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Store og lille Saltjern med omliggende Vær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Store Ekkerø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krampenæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lille Ekkerø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nyhavn & Falkekjeilen . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vadsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Næsseby Herred	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bugønæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skognø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjelmø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jakobselv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	24	12	6	20	182	93	893	532	1,190	880

steder.

Stift.										Finland.	Rusland.	Sum.
Tromsø Amt.		Finmarkens Amt.										
Tromsø By.	Senjen og Tromsø Fogderi.	Hammerfest By.	Vardø By.	Vadsø By.	Altens Fogderi.	Hammerfests Fogderi.	Tanens Fogderi.	Vardø Fogderi.	Varanger Fogderi.			
-	-	-	-	-	-	-	87	-	-	-	-	87
78	1059	-	-	-	3	10	10	-	-	-	-	1,741
-	143	10	-	-	4	7	49	-	-	-	-	234
-	19	-	-	-	-	-	104	-	-	8	-	197
-	13	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	14
-	15	-	-	-	-	-	51	-	-	-	-	81
-	132	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-	175
7	160	-	-	-	-	3	-	29	-	-	3	456
11	102	8	-	-	2	-	-	21	-	-	-	416
-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	8
-	22	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	101
5	16	-	25	12	3	-	-	47	8	20	-	174
136	597	13	300	20	-	35	-	5	34	94	-	2,077
-	3	-	-	29	-	-	23	69	26	69	172	531
-	-	-	-	22	-	-	28	16	43	73	5	187
-	-	-	-	36	-	-	-	2	7	34	-	79
-	-	-	-	10	-	-	-	-	12	21	-	43
-	-	-	-	24	-	-	-	-	3	10	2	39
-	-	-	-	21	-	-	4	-	77	48	8	158
-	-	-	-	14	-	-	1	-	127	45	-	187
-	-	-	-	5	-	-	13	2	78	-	4	102
-	-	-	-	-	-	-	10	-	38	1	4	53
-	-	-	-	34	-	-	-	-	14	30	-	78
-	-	2	-	22	-	-	6	-	55	16	5	106
-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	36	4	240
-	-	-	-	-	-	-	256	-	-	10	-	266
-	-	-	-	-	-	-	-	-	58	28	3	89
-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	-	1	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	-	1	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	-	-	62
310	6408	86	325	449	377	1277	1211	248	697	567	212	15,998*)

*) Desuden 8 fra Haugesund (i Berlevaag), tilsammen 16,006.

Tabel III.

Fortegnelse

over Kjøbefarteier, forsamlede i Fiskeværerne i Finmarkens Amt ved Tællingen den 10de Mai 1875.

Vær.	Hjemmehørende.																	
	Stavanger.			Haugesund.			Kvindherred.			Hardanger.			Bergen.			Florø.		
	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.
		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.
Rolfse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	36	9	-	-	-
Ingø	-	-	-	1	15	4	-	-	-	-	-	-	6	120½	28	-	-	-
Havøesund	1	13½	4	1	15	4	-	-	-	-	-	-	3	41½	13	-	-	-
Maasø Havn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjelmsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	44	10	7	140½	34	-	-	-
Gjæsvær	-	-	-	6	114½	30	-	-	-	-	-	-	6	143	34	-	-	-
Skarsvaag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	26	5	-	-	-
Kjelvik og Honnings- vaagene	3	62½	12	1	16½	4	-	-	-	-	-	-	4	72	18	-	-	-
Skjætningsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sværholt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	20	5	-	-	-
Kjøllefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	30	8	-	-	-
Mehavn	-	-	-	-	-	-	1	19½	5	-	-	-	6	120½	30	1	15	5
Gamvik	3	72	12	1	31½	5	-	-	-	-	-	-	11	296	40	-	-	-
Finkonkjeilen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15	4	-	-	-
Berlevaag	-	-	-	2	33½	8	-	-	-	-	-	-	16	394½	85	1	15	5
Baadsfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syltefjord	-	-	-	3	53	16	-	-	-	1	15½	4	7	277	45	-	-	-
Havningsberg	1	20	5	1	27	6	-	-	-	-	-	-	6	166½	36	-	-	-
Vardø By	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	191	42	-	-	-
Ytre Kiberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8	168	33	16	306	77	1	19½	5	3	59½	14	84	2090	436	2	30	10

(Fortsættelse af Tabel III.)

Vær.	Hjemmehørende.																	
	Aalesund.			Molde.			Christiansund.			Trondhjem.			Tromsø.			Hammerfest.		
	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.
		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.
Rolfse	-	-	-	1	15	4	-	-	-	3	70½	16	-	-	-	-	-	-
Ingø	-	-	-	2	52	11	8	160½	40	2	52½	11	1	17	5	2	16	7
Havøsund	-	-	-	-	-	-	1	13	4	3	67	16	1	8	3	2	20	8
Maasø Havn	-	-	-	-	-	-	2	33	9	1	27½	6	-	-	-	-	-	-
Hjelmsø	1	13	4	1	20½	5	2	53	11	4	79	20	-	-	-	2	42	10
Gjæsvær	3	59	15	-	-	-	1	22	5	4	94	21	3	50	13	-	-	-
Skarsvaag	-	-	-	-	-	-	1	24½	6	-	-	-	-	-	-	1	18	4
Kjelvik og Honnings- vaagene	1	22	4	-	-	-	-	-	-	10	234	57	2	25	9	1	11½	5
Skjøtningsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sværholt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	18	5	-	-	-	-	-	-
Kjøllefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12	4	-	-	-	-	-	-
Mehavn	-	-	-	1	25	5	1	25½	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gamvik	4	86	26	2	52	8	1	18½	4	-	-	-	6	108½	21	3	49½	12
Finkonkjeilen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Berlevaag	5	119½	27	1	27	6	7	135	38	4	84½	20	8	126½	36	16	232	73
Baadsfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	52	16	-	-	-
Syltefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19	4	4	65½	19	1	27	9
Havningsberg	-	-	-	-	-	-	1	26½	6	-	-	-	1	18	5	-	-	-
Vardø By	-	-	-	1	29	6	-	-	-	2	43½	11	-	-	-	-	-	-
Ytre Kiberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	14	299½	76	9	220	45	25	511½	129	36	801½	191	29	470½	127	28	416	128

(Fortsættelse af Tabel III.)

Vær.	Hjemmehørende.																	
	Vardø.			Vadsø.			Indherred.			Fosen.			Namdalen.			Helgeland.		
	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.
		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.
Rolfsø	-	-	-	-	-	-	1	20	4	-	-	-	-	-	-	4	46	15
Ingø	-	-	-	-	-	-	3	55½	13	-	-	-	1	10½	4	-	-	-
Havøsund	1	12	3	-	-	-	2	51	12	-	-	-	1	26½	6	-	-	-
Maasø Havn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjelmsø	-	-	-	-	-	-	2	38	10	-	-	-	-	-	-	2	30	8
Gjæsvær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	108	25
Skarsvaag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjelvik og Honnings- vaagene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	29	8
Skjøtningsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sværholt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjøllefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mehavn	-	-	-	-	-	-	1	16½	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gamvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	58½	17
Finkonkjeilen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	3
Berlevaag	-	-	-	-	-	-	7	154	37	-	-	-	1	19	4	1	9	4
Baadsfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syltefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13½	4
Havningsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vardø By	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ytre Kiberg	-	-	-	3	31	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1	12	3	3	31	11	16	335	80	-	-	-	3	56	14	23	299	84

(Fortsættelse af Tabel III.)

Vær.	Hjemmehørende.																	
	Salten og Bodø.			Lofoten og Vesterdaalen.			Senjen og Tromsø.			Finmarkens Landdistrikt.			Rusland.			Tilsammen.		
	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.	Antal.	Drægtighed.	Besætning.
		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.		K-L.
Rolfse	-	-	-	-	-	-	5	78	21	-	-	-	-	-	-	16	265½	69
Ingø	-	-	-	-	-	-	5	72	21	-	-	-	-	-	-	31	571½	144
Havø Sund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8	3	-	-	-	17	275½	76
Maasø Havn	2	26	8	-	-	-	2	36	9	-	-	-	-	-	-	7	122½	32
Hjelmsø	1	18	5	1	26½	5	4	48½	18	4	33	15	-	-	-	33	586	155
Gjæsvær	-	-	-	-	-	-	5	104	26	1	10½	3	-	-	-	36	705	172
Skarsvaag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	68½	15
Kjelvik og Honnings- vaagene	1	15½	3	-	-	-	4	65½	18	-	-	-	-	-	-	29	553½	138
Skjøtningsberg	1	17	4	-	-	-	1	6	6	-	-	-	-	-	-	2	23	10
Sværholt	1	12	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	50	14
Kjøllefjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	42	12
Mehavn	-	-	-	-	-	-	1	12½	4	-	-	-	-	-	-	12	234½	59
Gamvik	1	24½	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	797	149
Finkonkjeilen	-	-	-	-	-	-	1	13	4	-	-	-	-	-	-	3	33	11
Berlevaag	-	-	-	-	-	-	6	113	27	1	8	3	-	-	-	76	1470½	373
Baadsfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	52	16
Syltefjord	2	45½	11	-	-	-	1	15½	5	-	-	-	-	-	-	21	531½	117
Havningsberg	-	-	-	-	-	-	1	18	5	-	-	-	-	-	-	11	276	63
Vardø By	-	-	-	-	-	-	1	37	5	-	-	-	-	-	-	9	300½	64
Ytre Kiberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15½	4	4	46½	15
	9	158½	39	1	26½	5	37	619	169	7	59½	24	1	15½	4	356	7004½	1704

	Fiskepris:		Leverpris:	
	15	—25	15	—20
	Ort.		Ort.	
Ingø	15	—25	15	—20
Mehavn	15	—23 ¹ / ₂	15	—23
Kiberg	12 ¹ / ₂	—18 ¹ / ₂	20	—25
Syltefjord	10	—22	15	—25
Havningberg	8	—22	17 ¹ / ₂	—21

Gjennemsnittsprisen var i de samme Vær

	paa Fisk		og Lever.	
	17	Ort	21 ¹ / ₂	Ort.
i Vardø	17	Ort	21 ¹ / ₂	Ort.
i Berlevaag	17	-	20	-
i Gjæsvær	20	-	20	-
i Gamvig	19 ¹ / ₄	-	19	-
i Kjelig og Honningsvaagene	19	-	20 ¹ / ₃	-
i Ingø	20	-	17 ¹ / ₂	-
i Mehavn	20	-	21	-
i Kiberg	15	-	20 ¹ / ₂	-
i Syltefjord	18	-	20	-
i Havningberg	17	-	17	-

I de øvrige Vær i Østfinmarken var Gjennemsnittsprisen paa Fisk fra 15—17 Ort og i Vestfinmarken 20—21 Ort.

Af den iaar faldne Fisk kan man regne, at 3¹/₂ stort Hundrede i Østfinmarken og 5 store Hundreder i Vestfinmarken gav 1 Tønde Lever. Den faldt saaledes i en betydelig Grad magrere i Vest- end i Østfinmarken.

Efter de fra Lensmænd og Opsynsbetjente indkomne Opgaver skal der under dette Aars Vinter- og Vaarfiske være opfisket nedenanførte Mængder, beregnede i almindelige Hundreder, Tusinder og Millioner.

I Varangers Fogderi:

a. i Sydvaranger Herred:		
i Grændse-Jakobselv og Pasvik	26,000	
i Kjelmø med omliggende Vær	15,200	
i Bugønæs	85,000	
		126,200
b. i Nordvaranger Herred:		
i Nyhavn og Falkekjeilen .	91,000	
i Lille Ekkerø	83,000	
i Krampenæs	40,000	
i Store Ekkerø	83,000	
i Lille og Store Saltjern og Tyby	168,000	
i Paddeby — VestreJakobselv	158,000	
		623,000
c. i Vadsø By		212,000
		961,200

I Vardø Fogderi:

a. Vardø Herred:		
i Kvalnæs		54,200
i Svartnæs		62,400
i Langbunæs		112,400
i Kramvik		280,000
i Ytre og Indre Kiberg . .		577,600
i Persfjord med omliggende Vær		387,000
i Finvik og Syltevik		284,000
i Havningberg		1,475,000
i Syltefjord		1,228,800
i Baadsfjord og Makur . . .		240,000
		4,701,400
b. i Vardø By		3,480,000
		8,181,400

I Tanens Fogderi:

a. i Tanens Herred:		
i Berlevaag med omliggende Smaavær		3,552,000
i Finkongkjeilen med do. do.		584,000
i Gamvik og Stensvaag . . .		1,643,000
		5,779,000.
b. i Næsseby Herreds Vær . . .		50,000
c. i Lebesby Herred:		
i Mehavn	440,000	
i Sandfjord	38,500	
i Bonæs	30,000	
i Skjætningberg	70,000	
i Kjelsvig	20,000	
i Sværholt	82,000	
i Kjøllefjord	141,000	
		821,500
		6,650,500

I Hammerfest Fogderi:

a. i Kjelviks Herred:		
i Kjelvik og Honningsvaagene .	761,000	
i Kjelviks Herreds øvrige Vær .	55,000	
i Skarsvaag	168,000	
		984,000

b. i Maasø Herred:	
i Gjæsvær med omliggende Vær . . .	1,200,000
i Maasø	110,000
i Havøsund med omliggende Vær . . .	120,000
i Hjelm sø	260,000
i Ingø	270,410
i Rølsø	90,000
	2,050,410
c. i Hammerfest og Kvalsunds Herreder:	
i Medfjords Distrikt . . .	19,300
i Hammerfest og Kvalsund forøvrigt . . .	80,000
	99,300
d. i Hasvigs Herred:	
i Bøle og Galten	25,000
i Brevik med omliggende Vær	380,000
	405,000
	tilsammen i Fogderiet 3,538,710

I Altens Fogderi:

i Altens Herred	76,800
i Talviks Herred	225,000
i Loppen—Øxfjords Herred . . .	90,000
	391,800

tilsammen 19,723,610.

Af Hyse er desuden opfisket 195,000 Stkr., af Kveite 4,266 Vog og af andre Fiskesorter 5,020 Vog efter Fiskens Vægt i raa Tilstand.

Fangsten skal paa Producentens Haand være udbragt til 119,100 Vog af Fiskerne selv tørret Fisk solgt til Priser fra 96 Sk. til 1 Spd. 24 Sk.	120,876 Spd.
16,351,500 Stkr. Torsk, solgt i raa Tilstand til Priser fra 3 Spd. til 4 Spd. 48 Sk. pr. 120 Stkr.	498,180 —
2,050 Vog af Fiskerne selv tørret Hyse, solgt til Priser fra 60 Sk. til 96 Sk. pr. Vog	1,248 —
131,100 Stkr. raa Hyse, solgt i raa Tilstand til Priser fra 96 Sk. til 1 Spd. 24 Sk. pr. %	1,279 —
4,266 Vog raa Kveite til Priser fra 8 til 36 Sk. pr. Vog	1,148 —

Andre Fiskesorter udbragt til	2,148 Spd.
13,684,500 Stkr. Fiskehoveder, solgt til Priser fra 8 til 40 Sk. pr. 120 Stkr.	13,746 —
48,514 Tdr. Lever, solgt til Priser fra 3 ¹ / ₂ —5 Spd.	194,707 —
309 Tdr. Rogn til Priser fra 5—8 Spd.	2,162 —
	835,494 Spd.

eller med et rundt Tal 835,000 Spd. mod 860,000 Spd. i 1874, 886,000 i 1873, 589,000 i 1872 og 873,000 i 1871. Den opfiskede Mængde udgjorde i 1874 noget over 17¹/₂ Million, i 1873 omtrent 16¹/₅ Million, i 1872 11¹/₃ Million, i 1871 13⁴/₅ Million og i 1870 15¹/₅, altsaa i Gjennemsnit for disse 5 Aar omkring 14¹/₂ Millioner. Indeværende Aars Udbytte er altsaa betydeligt over et Middelsaar.

Naar foranstaaende Opgave over den opfiskede Mængde Torsk overstiger min Opgave i Telegram af 29de Mai sidstleden med omtrent 3 Millioner, forklares dette dels ved det i Juni Maaned foregaaende Efterfiske fornemmelig ved Berlevaag—Vardø og i Varangerfjorden, og dels ved at i foranstaaende Opgave Udbyttet af Vinterfisket er medregnet, endelig ogsaa ved den større Nøiagtighed, med hvilken Lensmændene have affattet de detaillerede Slutningsopgaver.

I disse ere Udbyttet af Fiskeriet, omsat i Penge, i hvert Herred opgivet saaledes:

I Varangers Fogderi:

i Sydvarangers Herred	6,507 Spd.
i Nordvangers Herred:	
i Landdistriktet	30,864 Spd.
i Vadsø By	10,899 —
	41,763 —
	48,270 Spd

I Vardø Fogderi:

i Vardø Herred	192,364 Spd.
i Vardø By	148,244 —
	340,608 —

I Tanens Fogderi:

i Næsseby Herred	2,000 Spd.
i Tanens	229,303 —
i Lebesby	41,661 —
	272,964 —

I Hammerfest Fogderi:

i Kjelviks Herred	42,442 Spd.	
i Maasø Herred	84,012 —	
i Hammerfest og Kvalsunds Herreder	4,681 —	
i Hasvigs Herred	23,228 —	
		154,363 —

I Altens Fogderi:

i Altens Herred	4,454 Spd.	
i Talviks —	11,569 —	
i Loppen—Øxfjord	3,266 —	
		19,289 —
	tilsammen	835,494 Spd.

Fiskernes Antal skal som anført med Fradrag af 212 Russere have udgjort 15,794. Udbyttet af Russernes Fiskeri er selvfølgelig ikke medindbefattet i ovenanførte Opgave. Efter denne skal altsaa hver Mands Fortjeneste gjennemsnitlig have været henved 53 Spd. mod 54 Spd. i 1874, 58 Spd. i 1873, 35 Spd. i 1872, 52 Spd. i 1871 og 54 Spd. i 1870.

Over den gjennemsnitlige og høieste Mandslot i de forskellige Distrikter, har jeg den Ære at vedlægge specificeret Fortegnelse (Tabel IV).

Af de fangede 19,723,000 Stykker er ifølge Opgaverne virket

	til Rundfisk	Rotskjær og Russefisk.	Klipfisk.
i Næsseby	50,000	«	«
i Sydvaranger	105,200	21,000	«
i Vadsø	200,000	12,000	«
i Nordvaranger	593,000	30,000	«
i Kramvig med omliggende Vær	495,000	14,000	«
	1,443,200	77,000	«

	til Rundfisk.	Rotskjær og Russefisk.	Klipfisk.
i Vardø By	1,920,000	200,000	1,360,000
i Kiberg	482,600	15,000	80,000
i Persfjord	341,000	10,000	36,000
i Havningberg med om- liggende Vær	869,500	29,000	860,500
i Syltefjord	249,000	1,500	978,300
i Baadsfjord	218,000	4,000	18,000
i Berlevaag	1,300,000	2,000	2,250,000
i Finkongkjeilen	523,000	21,000	40,000
i Gamvig	330,000	1,000	1,312,000
i Lebesby	240,500	11,000	570,000
	6,473,600	294,500	7,504,800
i Kjelviks Herred	300,000	4,000	680,000
i Gjæsvær	120,000	5,000	1,075,000
i Maasø øvrige Vær	222,480	3,090	624,840
i Hammerfest og Kval- sunds Herreder	92,600	6,700	«
i Hasvik	384,000	13,000	8,000
i Alten	52,800	14,000	10,000
i Talvik	145,000	50,000	30,000
i Loppen	45,000	45,000	«
	1,361,880	140,790	2,427,840

Til Rundfisk er saaledes i det Hele virket ca. 9,280,000
- Rotskjær og Russefisk ca. 510,000
- Klipfisk ca. 9,930,000

Fisken faldt iaar ved Gjæsvær, Kjelvik og Gamvik noget større end østenfor og 120 Stykker antages i nævnte Vær at ville give $4\frac{1}{2}$ Vog Rundfisk og $6\frac{1}{3}$ Vog Klipfisk, medens det samme Antal Fisk i det øvrige Distrikt ikke antages at ville give mere end 4 Voger Rundfisk og $5\frac{1}{2}$ Voger Klipfisk. I Varangers Fogderi opgives dog Fisken at have faldt noget større.

Af Medicintran tilvirkedes under dette Fiske 5,298 Tønder.

Tabel IV.

Fortegnelse

over den gjennomsnittlige og høieste Mandslot i de forskjellige Opsynsdistrikter under Vinter- og Vaarfisket i 1875.

Distrikterne.	Vinterfisket.		Vaarfisket.	
	Gjennem- snitslot.	Høieste Lot.	Gjennem- snitslot.	Høieste Lot.
Altens Herred	22	40	-	-
Talviks —	23	100	-	-
Loppen—Øxfjords Herred	10	50	5	20
Hasviks Herred (foruden Bøle og Galten) .	40	70	10	30
Bøle og Galten	10	40	-	-
Hammerfest og Kvalsunds Herreder (foruden Medfjords Opsynsdistrikt)	14	40	-	-
Medfjords Distrikt	30	70	5	20
Havøsuud, Latø, Snefjord, Renø og Sælvik .	8	40	13	30
Gjæsvær	18	45	30	80
Hjelmsø	8	12	15	45
Maasø	10	30	25	60
Rølsfjeld	10	15	7	25
Ingø	5	10	19	28
Kjelvik og Kistrands Herreder	-	-	36	70
Lebesby Herred (foruden Kjøllefjord) . . .	18	25	40	60
Kjøllefjord	-	-	70	90
Gamvik og Stensvaag	-	-	64	112
Berlevaag	-	-	63	100
Tanens Herred (foruden Gamvik, Stensvaag og Berlevaag)	30	50	40	80
Syltefjord	-	-	60	120
Makur og Baadsfjord	-	-	80	130
Persfjord med Smalværene	-	-	90	180
Havningberg	-	-	80	164
Syltevik	-	-	60	ikke opgivet
Finvik	-	-	90	160
Vardø By	12	20	70	150
Ytre og Indre Kiberg	-	-	60	100
Kramvik	-	-	68	80
Kvalnæs	-	-	64	74
Svartnæs	-	-	65	74
Langbunæs	-	-	66	74
Vadsø By	-	-	45	60
Saltjern med flere Vær	-	-	44	60
Krampenæs	-	-	39	55

Distrikterne.	Vinterfisket.		Vaarfisket.	
	Gjennemsnitslot.	Høieste Lot.	Gjennemsnitslot.	Høieste Lot.
Nyhavn og Falkekjeilen	-	-	44	51 ¹ / ₂
Store Ekkerø	-	-	44	76
Lille Ekkerø	-	-	59	64
Paddeby med flere Vær	-	-	44	60
Næsseby	10	30	20	50
Bugønæs	-	-	42	70
Skagerø og Kjelmø	-	-	15	40
Jakobselv	-	-	22 ¹ / ₂	36

B. Beretninger om de øvrige Fiskerier.

(Dateret 14de Mai 1876.)

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning angaaende Udbyttet af dette Amts Sommer- og Høstfiskerier samt af Haakjærringfangsten paa Bankerne og øvrige Ishavsexpeditioner i Aaret 1875.

A. Sommer- og Høstfisket.

Efter Sammendrag af de fra Lensmændene gennem Fogderne indkomne Opgaver er der i Sommeren og Høsten 1875 opfisket:

- a. Torsk, Sei, Kveite, Flyndre, Hyse, Uer m. m., solgt i raa eller saltet Tilstand til Russerne for 13,450 Matter Rugmel (en Matte omkring 9 Voger) som efter dets Pris i Salg til Almuen mattevis paa den Tid Handelen foregik, er anslaaet til . . . . . 93,065 Spd.
- b. 10,440 Voger Rotskjær, som angives udbragt til . . . . . 10,246 —
- c. 7,900 Voger tørret Sei af alle Størrelser i det Hele udbragt til . . . . . 5,637 —
- d. Forskjellige Fiskevarer, saasom Torsk, Hyse og Sei, solgt i raa Tilstand til de

Norske Handlende eller til Russerne mod andre Varer end Mel, Rundfisk og Tilling fra Høstfisket, Uer, Lax, fanget ved Kysten m. m., Alt udbragt til en Pengeværdi af . . . . . 17,070 Spd.

e. 2,150 Tønder Sommer- eller Fedsild, som kan anslaaes til . . . . . 2,580 —

f. 6,360 Tønder Lever, udbragt til . . . . . 25,260 —

153,858 Spd.

eller med et rundt Tal 154,000 Spd.

De tilsvarende Summer vare:

i 1874 . . . . . 186,000 Spd.
i 1873 . . . . . 241,000 —
i 1872 . . . . . 187,000 —
i 1871 . . . . . 170,000 —
i 1870 . . . . . 152,000 —
i 1869 . . . . . 155,000 —
i 1868 . . . . . 118,000 —
i 1867 . . . . . 105,000 —

For de forskjellige Distrikter inden Amtet stiller Udbyttet af Sommer- og Høstfisket i 1875 sig saaledes som efterfølgende Opgave viser:

Distriktets Navn.	a. Raafisk solgt til Russerne mod Mel.			b. Rotskjær.			c. Tørret Sei.			d. Forskjellige Fiskevarer (se ovenfor under d) udbragt til.	Sild.		Lever.			Tilsammen.
	Antal Matter.	Opgiven Pris pr. Matte.	Udbragt til.	Antal Voger.	Pris pr. Vog.	Udbragt til.	Antal Voger.	Pris pr. Vog.	Udbragt til.		Antal Tdr.	Antal slaaet til.	Antal Tdr.	Pris pr. Td.	Udbragt til.	
Loppen—Øxfjord.	200	Spd. 7½	Spd. 1,500	1,000	Sp. β 1.	Spd. 1000	100	β 60	Spd. 50	Spd. 1,000	-	Spd. -	80	Spd. 4½	Spd. 360	Spd. 3,910
Talvik	-	-	-	2,000	- 96	1600	300	84	210	1,000	150	180	200	4½	900	3,890
Alten	-	-	-	350	- 103	300	485	96	388	660	2000	2400	105	4	420	4,168
Hasvik	1,100	c. 7½	7,900	600	1. 12	660	1,500	84	1050	1,000	-	-	450	4	1,800	12,410
Bøle og Galten . .	750	7	5,250	300	1. -	300	300	96	240	310	-	-	350	4	1,400	7,500
Hammerfest—																
Kvalsund	850	7	5,950	550	1. -	550	1,000	96	800	1,600	-	-	500	4	2,000	10,900
Maasø	3,700	7	25,900	3,200	1. -	3200	1,600	96	1280	3,000	-	-	1065	4	4,260	37,640
Kjelvik	2,020	c. 7¾	15,150	680	1. 12	748	-	-	-	2,800	-	-	1200	3¾	4,560	23,258
Kistrand	390	7½	2,925	800	1. 12	880	350	96	280	200	-	-	200	4	800	5,085
Lebesby	420	c. 7½	3,000	700	1. -	700	500	72	300	900	-	-	250	4	1,000	5,900
Tanen	900	6	5,400	40	1. 24	48	200	60	100	1,300	«	-	200	4¾	920	7,768
Næsseby	360	c. 7	2,500	-	-	-	200	72	120	-	-	-	220	3	660	3,280
Vardø Herred . . .	1,000	6	6,000	120	1. -	120	30	72	18	200	-	-	415	4	1,660	7,998
Vardø By	730	6	4,380	100	1. 48	140	50	72	30	1,500	-	-	205	4	820	6,870
Nordvaranger . . .	350	7	2,450	-	-	-	1,285	72	771	1,000	-	-	400	4	1,600	5,821
Vadsø	600	7	4,200	-	-	-	-	-	-	600	-	-	500	4	2,000	6,800
Sydvaranger	80	7	560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	5	100	660
	13,450		93,065	10,440		10246	7,900		5637	17,070	2150	2580	6360		25,260	153858

Fisket er i 1875 drevet

i Loppen—Øxfjord af . . . 230 Mand, hvoraf Fremmede 20

i Talviks Herred af . . . 400 —

i Altens Herred . . . . . 100 —

I Altens Fogderi af 730 Mand.

hvoraf Fremmede 20

i Hasvik . . . . . 530 Md. 470

i Bøle og Galten . . . 680 - 600

i Hammerfest—Kval-

sund . . . . . 1200 - 600

i Maasø . . . . . 1400 - 1070

i Kjelvik . . . . . 990 - 900

i Kistrand . . . . . 230 - -

I Hammerfest Fogderi 5,030 —

hvoraf Fremmede 3640

i Lebesby . . . . . 390 Md. 100

i Tanen . . . . . 330 - 30

i Næsseby . . . . . 260 - -

I Tanens Fogderi 890 —

hvoraf Fremmede 130

i Vardø Herred . . . 420 Md. 220

i Vardø By . . . . . 220 - 20

I Vardø Fogderi 640 —

hvoraf Fremmede 240

i Nordvaranger . . . 280 Md. 30

i Sydvaranger (ikke

opgivet, men har

formentlig kun væ-

ret et ringe Antal)

i Vadsø By . . . . . 250 - 30

I Varangers Fogderi 530 —

hvoraf Fremmede 60

tilsammen 7,820 Mand,

hvoraf 4,090 hjemmehørende udenfor Amtet.

Antallet af de russiske Fiskere, som fra indre og ytre Kiberg deltog i Sommerfisket 1875, er opgivet til 164 Mand.

I Sommer- og Høstfisket 1874 deltog i det Hele

7,670 Mand, hvoraf Fremmede 3,680

i 1873 . . . . . 7,375 — — — 3,700.

Saafermt Opgaverne over de i Fisket Deltagende samt over de opfiskede Kvanta ere rigtige — Opgaverne grunde sig vistnok for flere Herreders Vedkommende paa Skjøn —, har hver Mand's Lot havt en gennemsnitlig Pengeværdi af 19⅔ Spd. mod 24¼ Spd. i 1874, 32⅓ Spd. i 1873, 26 Spd. i 1872, 24 Spd. 1871, 20 Spd. i 1870, 23 Spd. i 1869, 18 à 19 Spd. 1868 og 22 Spd. i 1867. Dertil kommer hvad Fisket har afkastet til Fortæring paa Stedet.

Gjennemsnittslotten opgives for de forskjellige Distrikter saaledes:

	For Hjem- mefiskere.	For Frem- mede.
Loppen—Øxfjord	15 Spd.	20 Spd.
Talvik	9 ¹ / ₂ —	- —
Alten	5 —	- —
Hasvik	10 —	10 —
Galten og Bøle	20 —	7 —
Hammerfest og Kvalsund . .	10 —	6 —
Maasø	38 —	23 —
Kjelvik	30 —	20 —
Kistrand	22 —	- —
Lebesby	22 —	17 —
Tanen	45 —	40 —
Næsseby	12 ¹ / ₂ —	- —
Vardø Herred	18 —	17 —
Vardø By	32 —	40 —
Nordvaranger	22 —	11 —
Vadsø By	28 —	25 —

De høieste Lotter ere opgivne saaledes:

Loppen—Øxfjord	40 Spd.	30 Spd.
Talvik	20 —	- —
Alten	10 —	- —
Hasvik	20 —	60 —
Galten og Bøle	25 —	20 —
Hammerfest og Kvalsund . .	20 —	20 —
Maasø	56 —	42 —
Kjelvik	50 —	40 —
Kistrand	35 —	- —
Lebesby	45 —	30 —
Tanen	65 —	50 —

Næsseby	14 Spd.	- Spd.
Vardø Herred	31 —	24 —
Vardø By	80 —	50 —
Nordvaranger	35 —	20 —
Vadsø By	40 —	35 —

I Tuskhandelen med Russerne betales 1 Vog Rugmel med 1 à 1¹/₂ Vog stor Kveite (i Hasvik ⁵/₆ Vog), 1 à 2 Vog smaa Kveite, 2 à 3 Vog Torsk (enkeltvis i Loppen med 3¹/₂ Vog og i Vardø By med 1¹/₂ Vog), 2 à 6 Vog Flyndre (enkeltvis i Vardø 1¹/₂ Vog), 3 til 5 Vog Hyse og Sei (enkeltvis i Kjelvik 10 Vog Sei) Alt efter Konkurrencen i de forskjellige Vær samt Fiskens Størrelse, der har væsentlig Betydning i denne Handel eftersom Russerne betale den større Fisk af alle Sorter forholdsvis høiere.

Fedsildfisket i Alten foregik fra Begyndelsen af Oktober til Midten af December og Antallet af de i samme Deltagende er anslaaet til ca. 450 Mand, fordelt paa 150 Garnbaade og 2 Notbrug. Fangsten pr. Garnbaad udgjorde i Gjennemsnit 10 Tdr. og paa Notbrugene tilsammen ca. 500 Tdr. Af Fangsten er 700 Tdr. virket til Handelsvare, medens Resten er anvendt til Husbrug og til Agn. Den fangede Sild var væsentlig Middels-Sild af meget god Kvalitet.

Storsild er ikke forekommet.

Under Sommer- og Høstfisket 1875 forulykkede i det Hele 14 Mand, hvoraf 5 i Hammerfest—Kvalsund, 5 i Kjelvik og 4 i Nordvaranger.

B. Haakjærringfisket.

Med Hensyn til dette tillader jeg mig at henvise til nedenstaaende Opgave over udrustede Fartøier m. v. samt over det hjembragte Udbytte og dettes Værdi.

Hvor hjemmehørende.	Baade.		Fartøier.			Hvormange Tender Lever opfisket.	Værdien efter den for Mandskabets Part betalte Pris.
	Antal.	Hvormange Mands Besætning.	Antal.	Drægtighed i Kommerce-Læster.	Hvormange Mands Besætning.		
Hammerfest By	-	-	12	161	72	1,599	7,995
Alten	-	-	1	11 ¹ / ₂	6	155	776
Lebesby	1	4	-	-	-	10	40
Tanen	13	50	-	-	-	320	1,600
Vardø By	13	52	10	67 ¹ / ₂	42	900	4,722
Vardø Herred	5	20	-	-	-	104	624
Vadsø By	-	-	4	39 ¹ / ₂	18	341	1,670
	32	126	27	279 ¹ / ₂	138	3,429	17,427
			hvoraf paa Baadene			654	3,518

De tilsvarende Tal vare

	Antal.	Hvormange Mands Besætning.	Hvormange Tønder Lever opfisket.	Værdien efter den for Mandskabets Part betalte Pris.
			Tdr.	Spd.
i 1874 Baade	37}	369	5,346	31,842
Fartøier	42}			
i 1873 Baade	38}	389	6,363	38,510
Fartøier	49}			
i 1872 Baade	56}	525	6,380	38,601
Fartøier	55}			
i 1871 Baade	22}	365	6,835	42,134
Fartøier	50}			
i 1870 Baade	48}	401	5,566	33,484
Fartøier	36}			
i 1869 Baade	61}	558	7,277	43,879
Fartøier	56}			

Baadens Udbytte hvoraf i Almindelighed $\frac{1}{4}$ Del tilfaldt Eierne af Baad og Redskaber, har altsaa i 1875 givet disse omkring 27 Spd. pr. Baad og Mandskabet en gennemsnitlig Lot af 21 Spd. De tilsvarende Tal vare i 1874 $24\frac{1}{2}$ og $18\frac{1}{2}$ Spd., i 1873 22' og 20 Spd., i 1872 16 og 8 Spd., i 1871 29 og 14 Spd.

Fangsten med Baade dreves i Maanederne Februar—Mai ca. 1 à 2 Mile udenfor Vardø, Kiberg og Havningberg, i Februar og Marts udenfor Finkongkjeilen og i November og December paa Strækningen mellem Sværholt og Lebesby. Redskabet var paa de fleste Steder Dybsagn, ved Finkongkjeilen mest Gangvad.

Under dette Fiske forulykkede Ingen.

Fartøiernes Udbytte fordeltes saaledes:

I Hammerfest og Alten tilfaldt $\frac{2}{3}$ Parter Rederiet, der bestaar Provianten, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen; i Vardø og Vadsø deltes Udbyttet lige mellem Rederiet og Mandskabet, der holdt sig selv med Proviant; Skipperen faar i Almindelighed $1\frac{1}{2}$ Mands Part.

Mandslotten kan saaledes anslaaes i Gjennemsnit for Hammerfest og Alten til $34\frac{1}{2}$ Spd. mod $39\frac{1}{2}$ Spd. i 1874, 40 Spd. i 1873, 36 Spd. i 1872 og 44 Spd. i 1871, hvortil kommer Provianten. For Vardø og Vadsø udgjorde Lotten i Gjennemsnit $38\frac{1}{3}$ Spd. mod $49\frac{1}{2}$ Spd. i 1874, 54 Spd. i 1873, 45 Spd. i 1872, Alt paa Mandskabets egen Kost.

Fartøiernes Bruttoudbytte pr. Kommercelæst udgjorde for Hammerfest og Alten ca. 34 Spd. mod $39\frac{1}{2}$ Spd. i 1874, 43 Spd. i 1873, 40 Spd. i 1872, 48 Spd. i 1871,

og for Vardø og Vadsø 24 Spd. mod 29 Spd. i 1874, 30 Spd. i 1873, $28\frac{1}{2}$ Spd. i 1872 og 61 Spd. i 1871.

Fangsten med Fartøier dreves fra Hammerfest og Alten i Maanederne Juni—August paa Bankerne mellem Norge og Spitsbergen, fra Vardø og Vadsø i Maanederne Juni—September 20—50 Mile i Nord af den norske Kyst mellem Nordkap og Vardø og undtagelsesvis udenfor Fiskerøen.

Redskabet var som tidligere en svær Dybsagn, der hales ved Hjælp af et Spil.

Intet Fartøi forulykkede.

C. Fangst af Hvalros og Kobbe m. M. under Spitsbergen og Novaja Semlia.

Expeditionernes Omfang og Udbytte var følgende:

Hjemstedet.	Antal Fartøier.	Drægtighed i Kommercelæster.	Hvormange Mands Besætning.	Fangstens Værdi efter de Priser, hvortil Mandskaberne ere afklarerede.
Hammerfest....	20	336	202	31,510 Spd.
Vadsø	3	63	25	3,112 —
Vardø	1	$6\frac{1}{2}$	4	305 —
	24	$405\frac{1}{2}$	231	34,927 —
De tilsvarende Tølvare				
i 1874	20	338	206	37,244 —
i 1873	21	$355\frac{1}{2}$	219	24,955 —
i 1872	24	407	247	28,664 —
i 1871	25	$434\frac{1}{2}$	277	24,670 —
i 1870	29	475	295	25,764 —
i 1869	27	407	268	44,778 —
i 1868	17	267	170	27,007 —

Intet Fartøi forulykkede.

Fangsten fordeltes i Regelen saaledes, at de $\frac{2}{3}$ Parter tilfaldt Rederierne for Fartøi, Udrustning og Proviant, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen, hvoraf Skipperen 2 Mands Lot. Skipperne ere derhos i Regelen tilstaaede fast Maanedshyre, som udredes af Rederiets Anpart. Harpunererne faa i Almindelighed ogsaa 2 Mandsparter.

Den gennemsnitslige Mandslot udgjorde for Hammerfest ca. 40 Spd., for Vadsø ca. 37 Spd. I 1874 udgjorde den henholdsvis $55\frac{1}{5}$ Spd. og 52 Spd., i 1873 og 1872 35 Spd. og i 1871 30 Spd., hvortil kommer fri Kost ombord i 4 à 5 Maaneder.

Rederiernes Bruttoudbytte udgjorde for Hammerfest 62 $\frac{1}{2}$ Spd. og for Vadsø 33 Spd. pr. Kommercelæst, medens de tilsvarende Tal i 1874 vare 75 og 59 $\frac{1}{2}$ Spd., i 1873 og 1872 47 Spd. og i 1871 37 Spd.

Fangsten dreves af de fra Hammerfest udrustede Fartøier ved Novaja Semlia og Spitsbergen, af de fra Vadsø udexpederede alene paa førstnævnte Sted. Fangstfartøiet fra Vardø gjorde sin Fangst ved Spitsbergen.

Fangsten bestod i:

825	Stkr. Hvalros,
6,648	— Kobber,
12	— Hvidfisk,
61	— Bjørne, hvoraf 2 Par hjembragtes levende og afsendtes til Hamburg,
144	— Rensdyr og
18	Vog Dun.

I 1875 bleve 4 Fartøier med en Besætning af tilsammen 23 Mand udrustede fra Hammerfest til Torskfiskeri under Spitsbergen og samtlige Expeditioner gave i Forhold til den anvendte korte Tid et ganske godt Udbytte. Fangstens samlede Værdi udgjorde 2,870 Spd. Den hjembragte Fisk omsattes i Handelen med Russerne.

D. Hval angst.

Svend Foyn fangede 37 Hval, hvis Værdi er anslaaet til . . . . . 18,500 Spd.

(I hvert af Aarene 1869—1874 fangede han resp. 36, 17, 30, 40, 36 og 51 Hval).

Ved Vardø og i Maasø blev indbragt 2

Hval, som ved Auktion solgtes for . . . . . 200 —

18,700 Spd.

Det samlede i Handelen komne Bruttoudbytte af dette Amts Fiskerier og af dets Bedrift i Polaregnene i Aaret 1875 udgjør saaledes efter Produktets Udbringende paa første Haand:

Af Vinter- og Vaarfisket	835,000 Spd.
- Sommer- og Høstfisket	154,000 —
- Haakjærringfisket	17,427 —
- Fangsten i Polaregnene	37,797 —
- Hvalfangsten	18,700 —

1,062,924 Spd.

De tilsvarende Summer vare:

i 1874	1,140,926 Spd.
i 1873	1,209,083 —
i 1872	863,265 —
i 1871	1,111,669 —
i 1870	969,249 —
i 1869	656,000 —
i 1868	653,000 —
i 1867	878,000 —

9*). Beretninger om Fiskerierne i Nordre Bergenhus Amt.

(Afgivne af Amtmanten og af Fogden og Lensmændene i Sønd- og Nordfjords Fogderi.)

Om Fiskeriet i Sogns Fogderi indberetter Amtmanden under 16de September 1876:

Jeg giver mig den Ære at meddele, at Fogden i Sogn har indberettet, at det eneste Fiske af nogen Betydenhed, som af ham vides i forrige Aar at være foregaaet inden Fogderiet, er, at der i Sogndals Præstegjeld i sidstafvigte Høst blev opfisket Brisling til en Værdi af 2,500 Spd.

Fremdeles indberetter Amtmanden under 19de September 1876:

Til min Skrivelse af 16de d. M. undlader jeg ikke at føie, at et Slags Indberetninger, der foreligge fra Lens-

mændene i Gulen, Utvær og Hyllestad — de Herreder af Sogn, der støde til selve Havet — bekræfte, at noget nævneværdigt Fiske ikke er foregaaet ude ved Kysten i forrige Aar inden Sogns Fogderi. Lensmanden i Utvær antager dog, at dersteds i forrige Aars Sommer er opfisket af Torsk, Sei, Lange, Brosmer og deslige ca. 1,500 Tdr. af Værdi 2 Spd. pr. Tønde, hvoraf den største Del antages virket til Handelsvare. Noget, men meget mindre, af samme Fiskesorter er formentlig opfisket i Gulen, men Lensmanden [synes ikke nærmere at kunne opgive Kvantiteten. Det samme gjælder om det formentlig ubetydelige Brisling-

*) Cfr. Side 26 ovenfor.

fiske, som er foregaaet. Af Hummer er opgivet at være fisket i Gulen henimod 4,000 Stkr. og i Utvær ca. 2,500 Stkr., Pris 9 à 10 Skll. pr. Stykke. Af Østers i Gulen og Utvær tilsammen ca. 15 Tønder, Pris ca. 6 Spd. pr. Tønde.

Af Lax fiskes aarlig en Del i de Distrikter, der støde til Havet eller Fjordene, mest dog ude ved Havet. Om Udbyttet af dette Fiskeri modtager rimeligvis det Kongelige Departement Indberetning gennem Fiskeriinspektøren. I Utvær er opgivet at være fisket i forrige Aar for ca. 700 Spd., i Gulen for ca. 400 Spd., i Hyllestad for 120 Spd.

Fogden i Sønd- og Nordfjords Fogderi indberetter under 10de Juli 1876:

Udbyttet af forrige Aars Fiskeri inden dette Fogderies Grændser var ikke betydeligt, og kan neppe anslaaes høiere end til en Værdi af ca. 55,000 Spd., hvoraf der alene paa Stat eller Sellø Thinglag falder et Beløb af ca. 42,000 Spd. Vaarsildfisket, tidligere Distriktets vigtigste Næringskilde forsaavidt Fiskerierne angaar, gav intet af sig, af Vaartorsk opfiskedes et Kvantum af 430,000 Stykker til en Gjennemsnitspris af 13 Skll. pr. Stkr. i rund Tilstand; det fangede Parti Sommersild kan neppe anslaaes til mere end 1,600 Tønder, hvoraf 1,000 Tdr. Smaasild eller Brisling, der i Regelen kun opnaar en Pris af indtil 1 Spd. pr. Td.; af Hummer opgives det fiskede Antal til 24,900 Stykker, der overalt betaltes med 10 Sk. pr. Stk., og af Lax anslaaes Udbyttet til 2,500 Spd. Det øvrige saakaldte daglige Fiske, som foregaar hele Aaret rundt, saa ofte der er Anledning til at komme paa Søen, har for de fleste Distrikters Vedkommende været langt ringere end de foregaaende Aar og har derfor afgivet meget mindre til Salg end ellers, man anslaaer Udbringendet heraf til en Værdi af 6,100 Spd., hvoraf der paa Kinns Thinglag falder 3,750 Spd. og paa Stat Thinglag 2,000 Spd.

Beretningerne fra de enkelte Lensmandsdistrikter i Sønd- og Nordfjords Fogderi ere saalydende:

Gloppen.

Af Brisling og anden Smaasild er i Aarets Løb opfisket antagelig omkring 350 Tønder.

Andet Fiske af nogen Betydning har ikke forefaldt her i Distriktet.

Det daglige Snørefiske har iaar været usædvanlig ringe og har vistnok kun udgjort et lidet Led i Bygdens Økonomi.

Udbyttet af Laxefisket kan vel ansættes til ca. 60 à 70 Spd.

Stat.

Torskefisket her i Distriktet antages i 1875 at have givet saadant Udbytte:

360,000 Stykker Fisk.

5 à 600 Tønder Lever.

5 à 600 Tønder Rogn.

Det samlede Udbytte antages at have andraget til omkring 38,000 Spd.

Sommerfiskerierne her i Distriktet antages i Aaret 1875 at have havt saadant Udfald:

10,000 Stykker Hummer à 10 Sk.

234 Voger Lax og

100 Voger Sei.

Sommersildfiskeriet slog saa at sige aldeles feil, idet de omkring 100 Tønder Smaasild, som opfiskedes, er for intet at agte. — Som almindeligt er Udbyttet af Laxefiskeriet kommet fremmede Fiskere tilgode, hvilke mod Afgift til vedkommende Eiere have forpagtet disse Fiskerier. Udbyttet af anden Fisk, Smaatorsk, Lange, Brosme og Hyse var i det forløbne Aar mindre end det havde været i Mandsminde og kan neppe anslaaes til mere end 2,000 Spd., medens Udbyttet af Hummer, Lax, Sei og Sommersild ansættes til 2,100 Spd., tilsammen 4,100 Spd.

Askevold.

Vinterfisket i Bueland saavel af Sild som Torsk slog ikke til.

Sommerfisket mislykkedes ogsaa, idet ialt kun er opfisket ca. 500 Tønder, hvoraf 200 Tønder var saa smaa og mager, at den uagtet almindelig Sildemangel betaltes med kun 3 Ort pr. Td. De øvrige 300 Tønder var større Sild, der betaltes med fra 2 til 5 Spd. pr. Td. Flere Notlag har slet ingen Sild fanget, saa at adskillig Sild til Husbrug er bleven indkjøbt fra Bergen.

Hummerfisket var i den forløbne Sommer ubetydeligt og udgjorde kun nogle faa Tusinde, der betaltes med 10 Sk. pr. Stykke.

Laxefisket, der dreves med 12 Kilenøter, har for det ydre Distrikt været middels godt, men betydeligt mindre for det indre Distrikt. Efter hvad jeg har kunnet erfare udgjør det hele Udbytte ikke over 1,000 Spd.

Det daglige Fiskeri, der altid har ydet et saa væsentligt Bidrag til Ernæringen, har iaar været paafaldende ringe. Kun i det ydre Distrikt (især Bueland) blev der en kort Tid isommer fisket nogenlunde godt med Liner paa Havgrundene.

Idetheletaget har alt Fiskeri i det forløbne Aar været misligt. Den økonomiske Tilstand i Distriktet er derfor, især hvad Strandsiddere, Husmænd og de smaa Gaardbru-

gere angaar — mildest talt — mindre god. Kravene paa Fattigunderstøttelse har derfor især i den sidste Del af det forløbne Aar steget i betænkelig Grad.

Daviken.

I Aaret 1875 antages at være fisket i Daviks Thinglag af Daviks Herreds Almue:

30 Tønder smaa Sild à 96 Sk. pr. Td.	24 Spd.	- Sk.
70 — Do. à 1 Spd. 24 Sk.	70 —	- -
50 — à 3 Spd. 30 Sk.	162 —	60 -
35 — à 3 Spd.	105 —	- -

Tilsammen 361 Spd. 60 Sk.

Den anførte Pris for Silden er i fersk Tilstand.

I Vinteren 1875 antages at være fisket af Daviks Thinglags Almue, Torsk:

I Bremanger	1,240 Stkr.
Af Logerende paa Vaagsvaagen i Stat	672 —
I Daviks Herred	1,912 —

Tilsammen 3,824 Stkr.

Gjennemsnitspris i fersk og rund Tilstand 12 Sk. pr. Stk. bliver 382 Spd. 48 Sk.

I Aaret 1875 antages at være fisket af Daviks Almue:

45 Tønder Lange og Brosme, deraf antages 10 Tønder at være fisket i Bremanger, Gjennemsnitspris 2 Spd. pr. Tønde	90 Spd.	- Sk.
8 Tønder Torsk á 1 Spd. 96 Sk.	14 —	48 -
15 — Smaasei á 1 Spd. 24 Sk.	18 —	- -
5 — Kveite à 4 Spd.	20 —	- -
150 Stkr. Storsei à 8 Sk. pr. Stk.	10 —	- -

Tilsammen 152 Spd. 48 Sk.

Af det opfiskede Kvantum antages, at deraf kan være solgt omtrent $\frac{1}{3}$ Del til forskjellige Steder. Den øvrige Del tilligemed den deraf ubetydelige faldne Tran er forbrugt inden Distriktet. Saavel de som bo paa de ydre Kanter som ogsaa en Del, der bor længere inde i Distriktet, have deltaget i omhandlede Fiske.

Eid.

Med Undtagelse af lidt Fangst paa Garn til Husbrug har Sildefisket slaaet aldeles feil. Laxefisket i Eidsfjorden har været saa ubetydeligt, at de fleste Eiere af Laxeparper ophørte med Fisket midt i Fisketiden, da Fangsten ei var lønnende.

Af øvrige Fiskesorter har været fisket mindre end sædvanligt; dette gjælder ogsaa om Laxefisket i Eidselven, der har været høist ubetydeligt.

Ytre Dale.

I Aaret 1875 har mig bekjendt ikke været fanget Sild i dette Thinglag. Det daglige Snørefiske, som enkelte af Almuen driver, har givet mindre Udbytte end tidligere. At værdsætte dette Fiske ser jeg mig ikke istand til.

Af Lax og Sørret er fanget omtrent 20 Voger til en Værdi af 60 Spd.

Forøvrigt er intet andet Fiske foregaaet hersteds i nævnte Aar.

Brandsø.

Efter de Oplysninger jeg har erholdt, antages, at dette Distrikts Indvaanere i f. A. har fisket:

Af Lax omtrent 100 Voger à $4\frac{1}{2}$ Spd.	450 Spd.
- Hummer 4,200 Stkr. à 10 Sk.	358 —
- Makrel 40 Tdr. à 4 Spd.	160 —
- Sommersild 100 Tdr. stor à $3\frac{1}{2}$ Spd.	350 —
240 - smaa à 1 Spd. 24 Sk.	300 —

Det daglige Fiske efter Torsk, Længer, Sei, Uer m. m. formenes at have indbragt omtrent 1,500 Tdr. à $2\frac{1}{2}$ Spd. . . . .

Tilsammen 5,368 Spd.

Af Vaartorsk og af Østers blev saagodtsom aldeles intet fisket.

Indviken og Stryn.

Tilfølg Hr. Fogdens Skrivelse af 25de f. M. skal jeg herved tillade mig at indberette, at det antages, at i forrige Aar i Stryns Thinglag er fanget omtrent 50 Tønder, og i Indvikens Thinglag omtrent 100 Tønder Sild, Alt Brisling, der er benyttet til Husbrug, men Intet til Udførsel eller Handelsvare.

Bremanger.

1. Vaarsildfiskeriet. Fra den 24de Januar til 5te Februar saaes Hval vest af Frøisjærene og tildels ogsaa Fugl, men om der var nogen Sildetyngde med er vel tvivlsomt. Den stod den hele Tid saa langt fra Land, at noget Forsøg med Garnudsætning ikke kunde gjøres. Kun ganske ubetydelig fremmed Almue samledes her for at oppebie Vaarsilden; jeg antager omtrent 20 Baade. Vaarsildfisket mislykkedes saaledes totalt, men at Vaarsilden ikke har været saa langt borte fra Kysten antager jeg dog, da den Torsk, man fik først i Torskefisket, var fuld af «Sildegot».
2. Torskefisket. Fra Februar Maanedes Begyndelse

begyndte den fremmede Almue at samles til Torskefisket, men mødte ikke frem i saa stort Antal som til Fisket 1874. Der laa nemlig en Del Fiskere hjemme og som først vilde reise ud, naar de fik Underretning om, at Fisket slog til, ligesom en Del af den Almue fra Nordfjord som laa her i 1874, under sidste Fiske henlaa paa Vaagsøen. Den hele samlede Fiskeralmue, iberegnet Distriktets egne Fiskere, 70 Fiskelag, var omtrent 1,540 Mennesker fordelte i 220 Baadelag. Af Snørefiskere var her omkring 60 Baade med en Besætning af 200 Mand, udelukkende fra andre Distrikter. Den 15de Februar begyndte Fisket og varede til Marts Maanedes Udgang. Veiret var den hele Tid godt og roligt, men Fisket var yderst misligt. Nogen «Fisketyngde» var der ikke paa Grunnerne, ligesom Fisken var af daarlig Kvalitet.

Det opfiskede Kvantum antages at være omtrent 65,000 Stkr. Torsk og deraf kommer paa Distriktets Beboere 21,000 Stkr. Al Fisken solgtes raa til Opkjøbere og var Gjennemsnitsprisen omkring 13 Sk. pr. Stykke. For Distriktets Vedkommende skulde Udbyttet altsaa blive 2,271 Spd. eller 32 Spd. 53 Sk. gennemsnitlig pr. Baadelag. Fisket gav saaledes et yderst daarligt Udbytte og satte Almuen meget tilbage. Paa Grund af det foregaaende Aars gode Fiske foretoges nemlig store og kostbare Udrustninger og der leiedes

et langt større Antal Leiemænd end de foregaaende Aar. Disse skulde forinden Kosten have sin Løn fra 12 til 15 Spd. pr. Mand. Da Veiret var roligt og godt, tabtes ingen Redskaber at tale om. Snørefisket var saagodtsom Intet.

3. Sommersildefisket. Naar undtages at der blev opfisket omtrent 130 Tønder Sild i Bremangerpollen og ved Freiøen, der, da den var stor og god, saltedes til Kjøbmandsvare, har intet Sildefiske foregaaet her i Distriktet.
4. Hummerfisket gav ogsaa for dette Distrikts vedkommende et mindre godt Udbytte, idet her kun opfiskedes 7,697 Stykker Hummer, der udskibedes til England og betaltes her med 10 Sk. pr. Stykke.
5. Det daglige Fiske eller Brosme-, Længe- og Smaatorskfisket. Dette Fiske har ikke i de 10 Aar, jeg har været her, været saa daarligt som i 1875. Her har knapt været udført over 50 Tønder. Det har til sine Tider langt fra ikke været tilstrækkeligt til det daglige Behov.

Paa Grund af de feilslagne Fiskerier og de store Tab Almuen led ved Leiemænd og Udrustning til Torskefiskeriet er Tilstanden yderst daarlig, og jeg kan trygt sige, at den er adskillig daarligere nu, end efterat de gode Vaarsildfiskerier ophørte.

16. Beretning om Fiskefredningen i Christianiafjorden indenfor Drøbak.

(Ved Apotheker Ditten.)

Idet jeg nedenfor fremlægger Regnskab over Fiskeforeningens Indtægter og Udgifter i Aaret 1875, maa jeg paa Foreningens Vegne aflægge min Tak til de Kommuner, der gennem Pengebidrag har vist Fiskefredningssagen sin Interesse og derved gjort det muligt for Foreningen at fortsætte med det i sin Tid etablerede lønnede Opsyn, uden hvilket Fredningsbestemmelser og Forbud vistnok vilde være af saare liden praktisk Betydning. At let med Opsynet tilsigtede Øiemed — at paase Overholdelsen af de gjældende Fredningsbestemmelser, at efterspore og anmelde Indgreb i Grundeiernes Ret til Vadtrækning a. v. og at hindre Anvendelsen af ulovlige og for Fiskeormerelsen skadelige Redskaber — ikke fuldt ud kan naaes

med de Midler, der for Tiden haves til Raadighed, er forøvrigt en Selvfølge, idet 2 Betjente, som man hidtil har været istand til at lønne, er for lidet i Forhold til det temmelig vidtstrakte Distrikt, som de har at befare. Det har derfor ogsaa været Tanken, om muligt at forstærke Opsynet, idetmindste til enkelte Tider af Aaret, hvilket bliver saameget mere nødvendigt, da nu det i min forrige Beretning omhandlede Tillæg til de ældre Fredningsbestemmelser er sanktioneret af Kongen og traadt i Kraft 1ste Januar 1876. Det er saaledes at beklage, at et Par af de vistnok mest interesserede Kommuner, nemlig Asker og Næsodden, da forøgede Midler vil tiltrænges, har unddraget Sagen sin Bistand.

Det maa imidlertid indrømmes, at Opsynet, som det hidtil har været organiseret, har været til stor og væsentlig Nytte, og det er at haabe, at Fiskerne, eftersom det mere og mere indgaar i deres Bevidsthed, at det arbejder i deres egen Interesse, selv vil bidrage til at støtte dets Bestræbelser.

Fiskeoptællingen ved Christiania Fiskebrygger er i 1875, i Lighed med, hvad der i de foregaaende Aar har fundet Sted, bleven udført med saavidt mulig Nøiagtighed, og hid-sættes nedenfor Sammendrag af de gennem Magistraten modtagne maanedlige Opgaver, sammenlignet med lignende Opgaver for det næstforegaaende Aar, hvoraf der for flere Fiskesorters Vedkommende — især Lax og Torsk samt Hummer — viser sig en væsentlig Tiltagen, ligesom Tal-

lene overhovedet stiller sig betydelig gunstigere, end i 1874.

Den nu gennem 4 paa hinanden følgende Aar stedsfordoblede Mængde af Lax skyldes hovedsagelig Hr. Kand. Ingier paa Ljan, der gennem en Række af Aar har ladet udklække mangfoldige Tusinder af Laxerogn og sluppet Yngelen i Ljanselven, samt Fredningen i Sandvikselven. Makrelfisket i 1875 er, skjønt halvt saa stort som i 1874, dog over et Middelsaar. Ansjosfisket er som i et Middelsaar, hvorimod Torskfisket er mere end fordoblet.

Sammendrag af Christiania Politikammers maanedlige Opgaver over den til Fiskebryggen indførte Fisk i Aarene 1874 og 1875.

	Indenfor Drøbak.		Udenfor Drøbak.		Fra Sverige og Danmark.	
	1874.	1875.	1874.	1875.	1874.	1875.
Aal . . . . . Stkr.	5,491	5,944	481	319	-	-
Hummer . . . . . —	7,341	13,498	28,905	33,768	80	796
Østers . . . . . Snes	295½	235	863	4,271	4	-
Skjæl . . . . . —	772	172	-	45	-	-
Lax . . . . . Bpd.	501	1,051	1,039	1,608½	52	20
Ørret . . . . . —	250	244	210	148	-	-
Torsk . . . . . Stkr.	72,039	181,181	103,048	163,016	41,170	171,780
Lange . . . . . —	218	436	521	1,226	-	50
Kolje og Lyr . . . Snes	664	2,277	3,668	5,129½	25	1,670
Flyndre . . . . . Bpd.	1,211	372½	914	713	30,808	7,667
Helleflyndre . . . —	60	-	59	286	-	294
Makrel . . . . . Stkr.	548,217	242,220	890,400	1,006,434	-	1,650
Horngjæl . . . . . —	3,439	5,953	72	200	-	-
Hvitting . . . . . Snes	2,577	4,342	-	750	-	-
Smaasild . . . . . Skjpr.	2,458	1,354	2,447	351	-	-
Garnsild . . . . . Snes	2,661	10,621	5,182	9,891	-	-
Ansjos . . . . . Skjpr.	10,715	10,100	2,989	799	-	-
Anden Fisk Værdi Spd.	833. 8	141. 60	414. -	68. 108	-	-

Om Fiskeoptællingen i 1875 gjælder forøvrigt, med Hensyn til den mellem Øerne paa Vestsiden af Fjorden fangede Fisk samt for Laxens og Østersens Vedkommende, hvad der er anført i mine foregaaende Beretninger.

I mine foregaaende Beretninger er angaaende Værd-sættelsen af den i fersk og levende Tilstand til Christiania Fiskerbrygger indførte Fisk indløbet en forvildende Feil derved, at Ordene «indenfor Drøbak» er udeladt. For at oplyse denne Feil vil jeg her meddele den sandsynlige Værdi af den Fisk, som i fersk Tilstand er indført til Christiania

Brygger, fisket saavel indenfor som udenfor Drøbak samt indført fra Sverige og Danmark. Prisen paa Fisk ved Bryggen varierer meget saavel efter Mængden af Fisk i de forskellige Aar og Aarstider, som efter Størrelsen; men lægges de samme Priser til Grund for Beregningen for det indre Distrikts Vedkommende, som f. Ex.

12 Sk. pr. Stk.	af Aal,
15 - - —	- Hummer,
60 - - Snes	- Østers,
2 Spd. 60 - - Bpd.	- Lax og Ørret,

1 Spd. 60 Sk. pr. Skjæp. af Ansjos,
1 — - - - Bpd. - Flyndre og Hellefl.,
10 - - - Stk. - Torsk,
8 - - - - - Lange,
5 - - - - - Kolje,

samt noget høiere indtil den dobbelte Pris for Torsk, Lange og Kolje, som er indført fra Udlandet og fisket udenfor Drøbak, fordi den derfra er saa meget større, saa fremkommer deraf, at Værdien af fersk Fisk, som er indført, udgjør:

	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
	1872	1873	1874	1875
fra Udlandet	27,460	18,600	34,100	24,996
fra udenfor Drøbak	37,630	22,440	40,317	47,323
fisket indenfor Drøbak	42,420	25,370	37,961	45,983
hvortil endnu bør regnes for det indre Distrikt den antagelige Værdi af den Fisk, som fiskes i den vestlige Del af Kristianiafjorden og føres til Byen uden at passere Bryggen	3,000	5,000	5,000	5,000
	110,510	71,410	117,378	123,302

At der for Aaret 1872 fremkommer et saa betydeligt Beløb, har som tidligere anført, for en stor Del sin Grund i den Omstændighed, at Fiskerne, efterat Brugen af Grundvad var forbudt, begyndte at bruge Kultevadene, paa samme Maade som tidligere Grundvad, og desuden i det for dette Aar temmelig betydelige Ansjosfiske.

Foreningens Indtægter have for 1875 været:

Kassebeholdning fra 1874	50 Spd.	34 Sk.
1875: Juni, 10. Christiania Kommunes Bidrag for 1875	200 —	- -
Septbr., 20. Christiania Sparebanks Do. for 1875	100 —	- -
Oktbr., 27. Mulkter for ulov-		

ligt Fiskeri paa Brandts Eiendom:

Vadeier Bernt Hansen Nebbe	5 Spd.	- Sk.
Anton Hansen Nebbe	2 —	60 -
Martinius Hansen Kjærnæseie	2 —	60 -
Herman Pedersen Kjærnæseie	2 —	60 -
Novbr., 10. Røken Kommunes Bidrag for 1875	10 —	
1876: Januar, 3. Hurum Do. Do. for Do.	5 —	- -
Januar, 18. Drøbak	10 —	- -
Bærums Kommune bevilget	10 —	- -
Akers do. bevilget	30 —	- -
	427 Spd.	94 Sk.

Udgifterne have været:

1875: Løn til Opsynsbetjentene Rasmussen og Eriksen à 15 Spd. maanedlig	360 Spd.	- Sk.
Eriksen Tilskud til Procesomkostninger	2 —	- -
Porto	- —	42 -
Betalt Rasmussen Andel af ovenstaaende Mulkt	5 —	- -
Betalt Frons Fattigvæsen af Do.	5 —	- -
Betalt Procesomkostninger	2 —	60 -
Honorar til Fiskeoptælleren	10 —	- -
	384 Spd.	102 Sk.
I Behold	42 —	112 -
	427 Spd.	94 Sk.

Foruden den ovenfor nævnte Mulkt for ulovligt Fiskeri paa Brandts Eiendom er der i 1875 endvidere erlagt følgende Mulkter:

- 1) I Henhold til Dom af 18de Marts 1875 af Fisker Johan Strøm for uhjemlet Benyttelse af Fornebo Eiendoms Grund til Statskassen 10 Spd., foruden 10 Spd. i Procesomkostninger til Opsynsbetjent Eriksen, og
  - 2) I Henhold til Akers Fogderies Resolution af Fisker Henrik Jansen for at have trukket med almindeligt Storvad paa den ved kongl. Resolution af 31te Mai fredede Strækning af Frognerkilen 5 Spd., hvoraf Halvdelen til Statskassen og Halvdelen til Opsynsbetjent Eriksen.
- Disse Beløb ere saaledes ikke indkomne i Regnskabet.

17. Dyblodninger.

(Aftryk af Indberetninger til Indre-Departementet om den geografiske Opmaalings Virksomhed i Aarene 1873, 1874 og 1875. Da Indberetningerne for 1873 og 1874 ikke blev optagne i det i 1876 udgivne Hefte af Fiskeristatistiken for disse to Aar, aftrykkes de nu her.)

I 1873.

Dampskibet «Hansteen» afgik fra Christiania den 1ste Mai, og efterat det fra Kontoret opgivne Hydrograferingsarbejde ved «Søstrene» og «Herføl» var udført, sattes Kurs vestover samme Dags Aften Kl. 8. Lørdag Aften den 3die ankredes i Stavanger, hvor Kulbeholdningen kompletteredes, og den 6te begyndte Lodningen og fortsattes til August Maanedes Udgang saa ofte Omstændighederne tillod.

Veiret, paa hvilket Arbeidets Fremgang udelukkende beror, var hele Sommeren ugunstigere end noget af de foregaaende Aar, Dampskibet har været ude; især gjælder dette Mai og August Maaneder. Man kunde ventet, at der efter det kolde og stormende Foraar skulde blive en bedre Sommer og Høst, men, med Undtagelse af Pintseugen og nogle Dage i Juli, holdt Veiret sig hele Tiden regnfuldt og uroligt, og især i Hundedagene fra 23de Juli til 23de August. Barometret er ikke kommet over 30° paa mere end 33 Dage af 113 og har pumpet stadig op og ned, ligesom Vandets Temperatur længe holdt sig usædvanlig lav.

En Fordel var det, at Kysten frembød et tilstrækkeligt Antal høie og bekvemme Punkter, ved hvilket Arbeidet for det meste kunde verificeres, og at astronomiske Observationer saaledes sjældnere vare nødvendige, men Udbyttet er alligevel mindst 300 Lodskud mindre, end det med normale Veirforholde vilde været, idet der er taget 1344 Lodskud med 185,892 Favne ophalet Line og udløbet 2909 Kvartmiles Distance.

Det iaar oploddede Havstykke rækker fra Utsire til Feiø, en Strækning paa 20 geografiske Mile fra Syd mod Nord og med en Bredde Øst og Vest af 14 Mile, men frembyder ikke meget af Interesse. Revet, eller Opgangen af Banken paa den anden Side af den dybe Rende, fortsættes ogsaa paa denne Strækning nordover og parallel med Kysten med 100 Favne-Koten i omtrent 13 Miles Afstand fra samme, og Bunden her er fremdeles fin graa Sand. Dybden i Renden, der er mindst, — noget over 140 — ret vest af Bømmelen, tiltager jævnt nordover til over 160 Favne, men fra Selbjørnsfjorden og nordover findes langs Landet nogle indre uregelmæssige Dyb med indtil 200 Favnes Dybde i 2 til 3 Miles Afsand fra Kysten. Et Par Mile nordvestlig fra Furen ligger en mindre Banke med 130 Favne fin brun Sand og Singels mellem to af de først-

nævnte Dyb, forresten er Bunden i 100 Favnes Dybde overalt Slik eller Sandler.

Som Regel kan man vistnok sige, at Strømmen udenfor denne Del af Kysten løber nordover, men den retter sig dog meget efter Vinden, der her, som overalt, synes at være den væsentligste Faktor med Hensyn til Strømforholdene. Med stille og roligt Veir er Strømmen meget svag; med længere nordlig Vind skifter den til sydover, og enkelte Gange løber den tværs ind paa Land, hvilket ansees som sikkert Tegn paa kommende uroligt Veir. Med frisk Bris af sydlig Vind opnaaede Strømmen ofte en Hastighed af 3 Mile og derover, hvilket naturligvis besværliggjorde Arbeidet i høi Grad, men den ophørte gjerne 4 til 5 Mile fra Land, og udenfor denne Afstand sporedes Strøm meget sjelden.

Misvisningen fandtes i Bergen efter flere Observationer at være 18,7^o vestlig; Resultatet af Derivationsprøverne og den senere Kompaskontrol giver Grund til at antage, at denne Størrelse er temmelig korrekt.

DHrr. Stipendiater Sars og Helland embarkerede i Haugesund den 8de Juni og vare ombord til den 15de s. M. Uagtet et Par Dage gik tabt ved Uveir, fik man dog en ordentlig Banktur, og Bundskrabninger blev foretagne baade udenfor Bømmelfjorden, Selbjørnsfjorden og Korsfjorden, saaledes at Udbyttet lod til at være tilfredsstillende.

Alt Skib og Mandskab vedkommende har været i bedste Orden. Afmønstringen foregik 5te September, og oplagdes Skibet paa sædvanligt Sted ved Nylands mekaniske Værksted.

I 1874.

Oplodningsfartøiet «Hansteen» afgik fra Christiania den 11te Mai under Kommando af Premierløjtnant Kroepelin, underveis foretoges Kompasundersøgelser og, efterat Kulbeholdningen var kompletteret i Bergen, begyndtes Oplodningsarbeidet 18de Mai udenfor Feiø. Den Kyststrækning, som skulde oploddes, strækker sig fra 60° 40' til 62° 20' fra Hellisø til Stadt. Veirforholdene stillede sig imidlertid særdeles ugunstige, saa at Strækningen mellem 61° 0' og 61° 30' blev uoploddet. Den øvrige Del maa derimod betragtes som fuldt afsluttet Arbejde, og er saaledes forrige Aars Arbejde mod Syd knyttet sammen med 1873 Aars Oplodning og mod Nord med Søndmørearbeidet fra 1869. Denne sidste Del af Arbeidet var forbunden med ikke faa Vanske-

ligheder under det jevnlige stormende og urolige Veir, da der paa mange Steder fra nærmeste Havn havdes en Udgang af 6 à 8 Mil til Arbejdspladsen.

Der er i Sommerens Løb paa 32 Arbejdsdage loddet i 445¹/₄ Time, taget 1,067 Lodskud til en samlet Dybde af 128,669 Favne og under Arbejde udløbet en Distance af 2,577 Kvadratmil. Desuden er, uden at være loddet, paa paa 23 forskellige Dage i 101³/₄ Time udløbet 745 Kvartmil.

Paa den oploddede Strækning fra Helligø Fyr til Sulenøerne er intet forefundet af væsentlig Interesse for Fiskeriernes Skyld, idet Dybden allerede i ganske kort Afstand fra Land varierer fra 150 til 200 Favne, hovedsagelig Slikbund. Den største Dybde paa denne Strækning er paa enkelt Sted 250 Favne i omtrent 2 Mils Afstand fra Land. Gaar man vesterover, finder man en fuldstændig jævn Bund, idet Dybden paa en Strækning af 8 Mil kun varierer nogle faa Favne, dog med tiltagende Dybde fra Syd mod Nord, idet den paa dette Havplateau varierer fra 160 til 180 Favne. Denne jævne Bund forefindes indtil en Afstand fra Land af 10 à 11 Mil, paa den hele Strækning kun Slikbund. Dybden aftager nu hurtigere, saa at man i en Afstand fra Land af 12 à 13 Mil finder 100 Fv. og paa 14 à 15 Mils Afstand 70 à 80 Fv. med Bund — fin Sand.

Paa Kyststrækningen fra Kinn til Stadt stille Forholdene sig derimod noget anderledes, idet man paa disse Kanter i en Afstand fra Land af 12 à 14 Mil har en Dybde af over 200 Favne, saaledes at 100 Favne-Koten, der paa de forhen oploddede Strækninger overalt falder noget nær parallel med Kysten, her skjærer ud i nordvestlig Retning. Derimod forefinder man her paa indtil 6 à 7 Mil fra Land en paafaldende jævn Bund med 70 til 100 Favnes Dybde og med god Fiskebund. Navnlige er dette Tilfældet ret Vest af Bremanger og Vaagsøen, og flere i Fiskerivæsenet kyndige Mænd fra dette Distrikt, der have havt Anledning til at se denne Sommers Arbejde, have glædet sig i de Oplysninger, Oplodningen har tilveiebragt, og nære et ikke ringe Haab om, at man i et muligt Torskefiskeri skal faa Erstatning for det fejlslagne Sildefiskeri.

Afmønstring foregik 16de September, og oplagdes Skibet som sædvanlig ved Nylands mekaniske Værksted.

I 1875.

Kommandoen af Oplodningsdampskibet «Hansteen» overtoges af Premierløjtnant Petersen den 29de Mai i Arendal,

hvorhen Fartøiet var bleven ført fra Christiania af dets Næstkommanderende, Styrmand Schlytter. Med det Opdrag fra Opmaalingskontoret, at foretage Misvisningsobservationer langs Kysten nordover og senere at oplodde Varangerfjorden, paabegyndte han disse ved Arendal, men maatte, da der viste sig Unøjagtigheder ved det ham medgivne Barrows Azimuthkompass, den 4de Juni afreise til Christiania, for ved Konference med Kontoret og Professor Mohn at søge disse afhjulpne. Efter i tilstrækkelig Grad at have opnaaet dette, returnerede han til Arendal den 6te, embarkerede atter paa Hansteen, og afgik samme Dag vestover. Paa Veien til Bergen observeredes nu Misvisningen paa forskellige Steder paa Kysten med passende Mellemrum. Nogle af disse Observationer gave imidlertid et upaalideligt eller intet Resultat, paa Grund af den betydelige lokale Attraktion, der viste sig paa flere af Observationsstederne. Den 22de Juni embarkerede i Bergen Professor Mohn, hvorpaa Turen fortsattes nordover. Under denne foretoges en Række af Misvisningsobservationer med for Størstedelen gode Resultater, flere meteorologiske Stationer bleve anløbne og Dybvandstemperaturen undersøgte paa forskellige Steder. Den 30te Juli paabegyndtes Oplodningen af Varangerfjorden, hvilket Arbejde afsluttedes den 16de August, hvorpaa Løjtnant Petersen den paafølgende Dag tiltraadte Turen sydover.

Da de Misvisningsobservationer, som bleve tagne i Expeditionens Begyndelse langs Kysten til Husøerne udenfor Sognefjorden, ikke kunde ansees som paalidelige paa Grund af den lokale Attraktion paa Observationsstederne, foretoges under Sydgaaende atter Observationer paa forskellige Steder paa Kysten søndenfor disse Øer, men da disse Observationer paa Grund af knap Tid og uheldige Veirforholde ikke kunde blive tilstrækkelig kontrollerede, anbefaler Løjtnant Petersen, at Misvisningen paa Kyststrækningen fra Husøerne og sydover atter undersøges, naar Leilighed dertil gives. Imidlertid antager han, at de erhølte Værdier for Misvisningen ogsaa paa denne Strækning ere tilstrækkelig rigtige for alt praktisk Brug. Under Arbejdet i Varangerfjorden blev paa 10 Arbejdsdage loddet i 113 Timer, taget 145 Lodskud, til en samlet Dybde af 14,800 Favne og udløbet 464,6 Kvartmile. Der blev loddet fra Bunden af Fjorden til en ret Linie mellem Kiberg og Valdagasnjarg noget vestenfor Jakobselvens Munding, og fandtes den største Dybde 225 Favne med Slik omtrent 3 Kvartmile i Nord for Mundingen af Bøgfjorden.

A n h a n g.

Om Sildefiskeriet i Skotland i 1875.

Nedenstaaende Indberetning fra de forenede Rigers Generalkonsul i London, dateret 22de November 1875, om det skotske Sildefiske i samme Aar har man troet at burde hidsætte.

Det skotske Sildefiske har ogsaa iaar været særdeles lønnende.

Som sædvanlig begyndte Fisket paa Hebriderne omtrent i Midten af Mai og varede i 6 Uger indtil Begyndelsen af Juli. I Fisket, som væsentlig dreves fra Øen Lewis og underliggende Distrikt Loch Birsdall, deltog 1254 Baade mod 1320 i 1874. Det jevnlige stormende Veir, til sine Tider afbrudt af en tæt Taage, umuliggjorde Fiskeriet for en stor Del af Sæsonen. Aarets Fangst var som en Følge deraf under et Middelsaar, idet det hele Udbytte kun opgik til 39,990 Crans mod 62,000 sidste Aar.

Shetlandsfisket har for en Række af Aar betydeligt aftaget, udelukkende paa Grund af at samme ikke har været drevet med synderlig Kraft. Iaar i Mai Maaned kom en Del Baade did fra Orkenøerne og vare meget heldige, idet Fangsten opgik til 2800 Crans i lidt mere end 1 Maaned. Indeværende Aars Fiske er anslaaet til 2800 Crans mod 900 sidste Aar, 2000 i 1873 og 1600 i 1872.

Fiskeriet fra Orkenøerne begyndte omtrent midt i Juli. Det dreves dog under meget uheldige Betingelser, idet en stærk Taage herskede netop paa den for Fisket gunstigste Tid. Antallet af Baade ved de forskjellige Stationer var 317 og Fangsten udgjorde 12,196 Crans mod 20,389 Crans fra 290 Baade i 1874; 19,984 Crans i 1873 fra 283 Baade; 20,680 Crans i 1872 fra 264 Baade og 10,600 Crans i 1871 fra 260 Baade.

Paa Kysten af Caithness begyndte Fisket som sædvanlig mod Slutningen af Juli. Udbyttet var et almindeligt Middelsaar. Veiret var i det Heletaget favorabelt, dog mere end sædvanlig roligt, hvilket stundom gjorde det umuligt for det store Antal Baade at naa de borteliggende Fiskepladse. Fra Wick udgik 730 Baade med en Besætning af 4600 Mand. Det opfiskede Kvantum opgaar til 73,950 Crans mod 67,705 Crans sidste Aar fra 710 Baade, 76,859 i 1873 fra 705 Baade og 54,728 i 1872 fra 830 Baade.

Ved de mindre Stationer paa Caithness-Kysten, hvor 199 Baade anvendtes, opgaar Udbyttet til 16,233 Crans mod 17,806 i 1874 fra 236 Baade og 22,440 i det næst foregaaende Aar fra 315 Baade.

Den eneste Station paa Østkysten af Sutherland, hvorfra Fisket har været drevet, er Helmsdale, hvor det dog i de sidste Aar er aftaget meget. Iaar var Antallet af Baade kun 65 og Fangsten 3380 Crans, medens i 1872 fra det samme Antal Baade opfiskedes 5400 Crans.

Cromarty Stationerne ere nu reducerede til en, nemlig Port Matumack, hvorfra Fisket regelmæssigen kun dreves af nogle faa Baade.

Paa Morayshire-Kysten, hvor Fisket begyndte i den 3die Uge af Juli, var Udbyttet et Middelsaars.

Paa Kysten af Banffshire, hvor der er en Mængde smaa Stationer, anvendtes i det Hele 265 Baade. Sæsonens Udbytte opgaar til 37,962 Crans.

Det er imidlertid især paa Kysten af Aberdeenshire, at der har været samlet det største Antal Baade. Langs Kysten fra Aberdeen til 4 Mile Vest for Frasersburgh, en Udstrækning af kun 40 «miles» var der iaar samlet ikke mindre end 1939 Baade (fra næsten ethvert Grevskab Nord for Tweed), bemandede med næsten 12,000 Mand. Centrum for Fiskeriet er Frasersburgh, Peterhead og Aberdeen. Frasersburgh har iaar igjen, baade hvad angaar Antallet af de i Fisket employerede Baade som med Hensyn til det opfiskede Kvantum langt overgaaet alle andre Stationer og givet et Udbytte uden Sidestykke i Sildefiskets Historie. Fra Frasersburghs Havn udgik 730 Baade og var Fisket saa heldigt, at Udbyttet af Totalfangsten opgik til 196,838 Crans, et Resultat, som langt overgaaer Udbyttet paa den hele skotske Kyst for et halvt Aarhundrede siden og som vil udbringe ca. £ 300,000, naar Silden er færdig for Markedet. Dette er et glimrende Resultat, naar man betænker, at paa en Strækning af 4 «miles» blev ilandbragt i lidt mindre end 7 Uger et Totalantal af 150,000,000 Sild, for største Delen i rensat, pakket og saltet Tilstand. Fiskeriet ved Frasersburgh har i en uafbrudt Række af Aar givet et forholdsvis størartet Udbytte. Fra 823 Baade, som

ifjor anvendtes i Fraserburghs Distrikt, blev saaledes opfisket 181,060 Crans, i 1873 fra 771 Baade 160,151 Crans og i 1872 fra det samme Antal Baade som i 1873 156,064 Crans. Den stadige Forøgelse i Baadantallet forøger Aar for Aar Fangsten, og det i en Grad, som gjør, at Fiskeriet ved Frasersburgh langt overgaar enhver af dets nærmeste Konkurrenter. Peterhead-Fisket, som i de sidste Aar ogsaa er tiltaget stærkt, om end Antallet af Baade iaar formindskedes med 100, har dog været meget betydeligt. Fra de 730 Baade, som anvendtes i dette Distrikt og den nærliggende Station Boddam, opfiskedes 128,556 Crans iaar imod 162,954 fra 842 Baade sidste Aar; 157,450 fra 770 Baade i 1873 og 141,000 fra 599 Baade i 1872. Ved Aberdeen har Fisket ogsaa været heldigt, idet der fra 304 Baade ilandbragtes 61,104 Crans mod 63,696 sidste Aar fra 312 Baade og 60,690 Crans fra 340 Baade i 1873.

Paa Kysten af Kincardine ved Stonehaven og mindre Stationer employeredes 194 Baade, hvilke opfiskede 30,017 Crans. Fife-Kyst-Fisket har været ubetydeligt og Berwicks omtrent et Middelsaars.

Ved at sammenligne Totalantallet af alle disse Stationer, ville vi finde, at fra Berwick til Hebriderne 5,463 Baade deltog i Fisket, bemandede med 33,000 Mand. Totaludbyttet af Fisket opgaar til 652,962 Crans. Ifjor var der 5,740 Baade employerede og var Udbyttet 723,433 Crans; i 1873 5,361 Baade, hvorfra opfiskedes 715,047 Crans; i 1872 5,516 Baade med 569,888 Crans; i 1871 6,080 Baade med 561,772 Crans og i 1870 640 Baade, som ilandbragte 624,948 Crans. Det fremgaar af ovennævnte Talstørrelser, at indeværende Aars Fangst er over

et Middelsaar, omend under de to nærmest foregaaende Aars, af hvilke i det første employeredes omtrent 260 Baade mere. Om man til dette Antal føier det sandsynlige Udbytte paa Vestkysten af Skotland, som kun kan bestemmes ved Aarets Udløb, eftersom Fisket fremdeles drives ved de fleste af Stationerne i Løbet af Vinteren, er der al Grund til at antage, at indeværende Aars Totaludbytte af Fiskeriet langs dens skotske Kyst ikke vil blive under 930,000 Tønder mod 1 Million sidste Aar, 938,000 i 1873, 773,000 i 1872, 780,000 i 1871 og 800,000 i 1870.

Indeværende Aars Fiske har ikke været hjemsøgt af saa mange Ulykkestilfælde som det forløbne Aars. Ved Hebriderne druknede 8 Mand; ved Wick gik en Baad med sin hele Besætning af 6 Mand tabt under en Storm paa Veien hjem, 6 Mand druknede paa den anden Kyst fra Morayshire sydover.

Indeværende Aars Fiske har saaledes været særdeles heldigt. De forløbne Aars Erfaringer om Tilstedeværelsen af store Sildebanker er iaar bleven yderligere bestyrket. Under almindelige Omstændigheder kan man vistnok vente, at der paa den skotske Kyst Aar om andet ilandbringes fra 900,000 til 1,000,000 Tønder, udgjørende mindst 700 Millioner Sild, repræsenterende en Kapital af 1½ Million £ Sterling. Flere Millioner Sterling medgaa til Anskaffelse af Baade og Redskaber, 50,000 Mand employeres i denne Bedrift tilsøs og ligesaa mange paa Land saavel som de mange Tusinder af Folk, som anvendes til Baadbygning, til at forarbejde Nettene og andet Arbejde, direkte forbundet med denne storartede Virksomhed.

Sammenligning mellem norsk, engelsk og fransk Mynt, Maal og Vægt.

(Tableau comparé des poids, mesures et monnaies).

Norsk.	Engelsk.	Fransk.
1 Fod	1,0294 feet	0,3137 mètre.
1 Mil	6,099 geogr. miles } 7,0186 miles }	11,2950 kilomètre.
1 Kvadratfod	1,0506 square feet	0,0984 mètre carré.
1 Maal Jord	0,2363 acre	0,0984 hectare.
1 Kvadratmil	49,2607 square miles } 37,2027 geogr. do. do. }	127,57 kilomètre carré.
1 Kubikfod	1,0907 cub. feet	0,0309 mètre cub.
1 Pot	0,2124 gallons	9,9651 litre.
1 Tønde Korn, Stenkul.	3,8235 bushels	1,390 hectolitre.
1 Tønde Fisk, Tran, Tjære	3,1862 bushels	1,158 hectolitre.
1 Com.-Læst ved Fartøier over 200 Tons	2,05 ton	2,05 tonneaux.
1 Com.-Læst ved Fartøier under 200 Tons	2,30 ton	2,30 tonneaux.
1 Com.-Læst ved norske Fartøier over- hovedet	2,10 ton	2,10 tonneaux.
1 Pund	1,0981 pound avoir dupois	0,4981 kilogrammes.
1 Vog	39,535 — — —	17,932 —
1 Skippund	351,4053 — — —	159,306 —
1 Speciesdaler	0,220 lstr.	5,56 francs.
1 Krone	0,055 lstr.	1,39 francs.

Indhold.

	Side.
Indledning	III

Beretninger.

No. 1. Om Lofotfisket	1
- 2. Om Fiskerierne i Smaalenes Amt	16
- 3. Om Fiskerierne i Jarlsberg og Laurvigs Amt	18
- 4. Om Fiskerierne i Bratsbergs Amt	20
- 5. Om Fiskerierne i Nedenæs Amt	20
- 6. Om Fiskerierne i Lister og Mandals Amt	21
- 7. Om Fiskerierne i Stavanger Amt	23
- 8. Om Fiskerierne i Søndre Bergenhus Amt	24
- 9. Se nedenfor efter 15.	
- 10. Om Fiskerierne i Romsdals Amt	26
- 11. Om Fiskerierne i Søndre Trondhjems Amt	39
- 12. Om Fiskerierne i Nordre Trondhjems Amt	42
- 13. Om Fiskerierne i Nordlands Amt	44
- 14. Om Fiskerierne i Tromsø Amt	50
- 15. Om Fiskerierne i Finmarkens Amt	55
- 9. Om Fiskerierne i Nordre Bergenhus Amt	76
- 16. Om Fiskefredningen i Christianiafjorden	79
- 17. Dyblodninger i 1873—1875	82
Anhang om Sildefisket i Skotland i 1875	84

Table des matières.

	Page.
Introduction	III

Rapports.

No. 1. Sur la pêche de morue aux côtes de Lofoten	1
- 2. Sur les pêches de la préfecture de Smaalene	16
- 3. Sur les pêches de la préfecture de Jarlsberg et Laurvig	18
- 4. Sur les pêches de la préfecture de Bratsberg	20
- 5. Sur les pêches de la préfecture de Nedenæs	20
- 6. Sur les pêches de la préfecture de Lister et Mandal	21
- 7. Sur les pêches de la préfecture de Stavanger	23
- 8. Sur les pêches de la préfecture de Bergenhus du Sud	24
- 9. Voyez plus bas après No. 15.	
- 10. Sur les pêches de la préfecture de Romsdal	26
- 11. Sur les pêches de la préfecture de Thronthjem du Sud	39
- 12. Sur les pêches de la préfecture de Thronthjem du Nord	42
- 13. Sur les pêches de la préfecture de Nordland	44
- 14. Sur les pêches de la préfecture de Tromsø	50
- 15. Sur les pêches de la préfecture de Finmarken	55
- 9. Sur les pêches de la préfecture de Bergenhus du Nord	76
- 16. Sur les mesures prises pour l'amélioration des pêches du Christianiafjord	79
- 17. Recherches relatives à la configuration du fond de mer aux côtes norvégiennes pendant les années 1873—75	82
Appendice sur les pêches de l'Ecosse en 1875	84

Trykfeil.

Side 16, 1ste Sp. 4 Linie f. n. staar »Skpd.« for »Skpr.«.

— 39, 2den Sp. 1 — f. o. — »134,124,000« for »1,341,240«.

